

6 ŞUBAT 2023

KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİ SONRASI İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜM RAPORU

İTHAF

*Bu Rapor, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerde hayatını kaybeden çalışma arkadaşlarımıza
adanmıştır.*

Abdurrahman DURMUŞ-Adıyaman

M. Fatih BAYIN-Adıyaman

Pınar TÜMSAVAŞ-Adıyaman

Zeynep ERDEM-Adıyaman

Hüsnü ÇELİK- Hatay

Kübra SARIHAN-Hatay

Süleyman HATUNOĞLU-Hatay

Ali YÜCE- Kahramanmaraş

Mehmet CEREN-Kahramanmaraş

Şerif KOYUNCU-Kahramanmaraş

Zeliha BOZOK-Kahramanmaraş

TEŞEKKÜR

Bu rapor kapsamındaki saha çalışmalarını gerçekleştiren Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elâzığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa İl Müdürlüklerinde görev alan İş ve Meslek Danışmanlarına, İl Müdürlüğü yöneticilerine ve araştırmaya katkı sunan işveren temsilcilerine teşekkür ederiz. Ayrıca Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi IŞIL KURNAZ'a rapora katkılarından dolayı şükranlarımızı sunarız.

RAPORA KATKI SUNANLAR

Yazarlar

Aslı AYAR
Gözde ÖDEMiŞ
İbrahim KAVAK
Mehmet BAYHAN
Muhammet KAYA
Mustafa ÖZEN
Orkun Enes BALABAN
Sonay SAKAL
Varol DUR
Yasemin Özüm ERCAN

BAKAN TAKDİM

Ülkemizde 6 Şubat 2023 tarihinde dünyada benzerine az rastlanacak bir biçimde Pazarcık ve Elbistan merkezli yaşanan iki büyük deprem on bir ilde etkili olmuş ve yaklaşık 13,5 milyon vatandaşımızın yaşadığı geniş bir alanda büyük yıkıma yol açmıştır. Devlet ve millet olarak el ele vererek yaşanan bu büyük felaket sonucunda oluşan yaraları hızlı bir biçimde sarmaya ve vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını gidermeye çalıştık ve çalışmaya devam ediyoruz.

Yaşanılan bu elim deprem hadisesinin sosyal, beşerî ve iktisadi hayata da etkileri olduğu muhakkaktır. Bu kapsamda Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatı ile tüm Bakanlık birimleri hızlı bir biçimde bölgede oluşan tahribatı gidermek adına harekete geçmiştir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olarak deprem bölgesinde bulunan ve bu bölgelerden başka illere geçici olarak göç eden depremzede vatandaşlarımıza gelir desteği verme ayrıca işverenlerimizin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri adına hızlı bir şekilde işsizlik sigortası ödeneği, kısa çalışma ödeneği, nakdi ücret desteği, toplum yararına program ve sosyal güvenlik prim borçlarının ertelenmesi vs. gibi uygulamalar hayata geçirilmiştir. Bakanlığımız tarafından hayata geçirilen bu uygulamalar ile aynı zamanda deprem bölgesinde yürütülmekte olan altyapı, eğitim, sağlık vb. kapsamındaki hizmetlere de insan kaynağı desteği verilmesi sağlanmıştır.

İŞKUR, işgücü piyasasının takibi amacıyla 60 yılı aşkın süredir yerel ve ulusal bazda veri sağlamaktadır. Ayrıca 2007 yılından itibaren işgücü piyasası araştırmaları her yıl düzenli olarak yapılmaktadır. İŞKUR tarafından gerçekleştirilen araştırmalar “sorumlu araştırma ve yenilik” perspektifiyle yürütülmektedir. Araştırmalar soru-cevap diyalogunun ötesine geçmekte, araştırmalar esnasında işverenlere danışmanlık ve açık işlerine yönlendirme gibi çeşitli Kurum hizmetleri de sunulmaktadır. Gerçekleştirilen araştırmalar aracılığıyla işgücü piyasasının genel beklentilerini, yatırım kararlarını, İŞKUR’la iş birliği durumlarını, teknolojik gelişmelerin istihdama etkilerini, geleceğin mesleklerini, göç

olgusunun işgücü piyasasına yansımalarını ve dönemsel değişiklik gösteren birçok hususa ilişkin veriler elde edebiliyoruz.

Yürütölmekte olan bu faaliyetlerimiz deprem bölgesi özelinde düzenlenerek depremin işgücü piyasasına etkilerinin belirlmesi amaçlanmış ve bu kapsamda işsizler ve işverenler ile yapılan araştırmalarla sorunlar tespit edilerek depremin işgücü piyasasına etkileri sağlıklı bir biçimde tespit edilmeye çalışılmıştır. Yapılan bu araştırma sonucunda elde edilen tespitlerin iyileştirici politika ve projeler geliştirilmesinde yükümlülüğü olan tüm karar alıcılar için önemli bir yol gösterici kaynak oluşturduğunu düşünmekteyim.

Felaketten en çok etkilenen işgücü piyasasının sorunlarını tespit edebilmek ve bölgeye ilişkin orta ve uzun vadeli kanıt temelli politika ve projeleri hayata geçirerek Türkiye Yüzyılı vizyonumuzla kararlı bir şekilde çalışmalarımıza devam ediyoruz. Bu vesileyle '6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremleri Sonrası İşgücü Piyasasının Genel Görünüm Raporu'nun hazırlanmasında emeğı geçen tüm İŞKUR personeline teşekkür ederim. Yapılan bu değerli araştırmanın ülkemize ve özellikle depremden etkilenen illerimize hayırlara vesile olmasını ve Yüce Mevla'dan milletimize bir daha böyle acılar yaşatmaması dileğıyle depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza tekrar Allah'tan rahmet ve yakınlarına başsağığı dilerim.

Prof. Dr. Vedat İŞIKHAN
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

ÖN SÖZ

Dinamik bir yapı arz eden işgücü piyasasının en etkin aktörü olarak faaliyetlerine devam eden Kurumumuz, işgücü piyasasındaki gelişmeleri doğru bir şekilde izlemek adına sağlıklı ve güvenilir veri üretme çalışmalarını özveri ile sürdürmektedir. İşgücü piyasasına yön verebilmek için piyasanın doğru okunmasının önemi oldukça büyüktür. Kurumumuz doğru istihdam politikalarının ortaya konulması, işgücü piyasası ile ilgili gerekli tedbirlerin alınması ve işgücü piyasasının yakından izlenebilmesi için işgücü piyasası araştırmalarından etkin şekilde yararlanmaktadır.

İşsizlikle mücadele ve istihdamın artırılması hedefiyle yerel ve ulusal istihdam politikalarının oluşturulması, işgücü piyasasındaki gelişmelerin ve işgücü hareketliliğinin izlenebilmesi, güncel, güvenilir ve bilimsel bilgilerin elde edilmesine ve yorumlanmasına bağlıdır. İşgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak adına 2007 yılından itibaren periyodik olarak her yıl 81 il düzeyinde İşgücü Piyasası Araştırmalarını yürütmekteyiz. Ayrıca işgücü piyasasının eğilimlerini ve öncelik alanlarını tespit edebilmek amacıyla belirlenen güncel konularda her yıl tematik araştırmalar da gerçekleştirmekteyiz.

Bu kapsamda 6 Şubat tarihinde on bir ilimizi etkileyen ve asrın felaketi olarak nitelendirilen depremlerin işgücü piyasasına etkilerinin belirlenmesi amacıyla Kurumumuz tarafından bölgedeki işsiz ve işverenler ile araştırmalar yapılmış ve yaşanan sorunlar, bu sorunlara yönelik talep ve çözüm önerileri ortaya konularak depremin işgücü piyasasına etkileri tespit edilmiştir. Nicel araştırma yöntemi kullanılarak yapılan bu araştırma sonucunda ulaşılan tespitlerin, bölgenin en kısa zamanda eski günlerine dönmesi ve Türkiye Yüzyılında güçlü bir işgücü piyasası yapısını desteklemesi kapsamında yürütülecek faaliyetler için önemli bir kaynak oluşturacağı açıktır.

Yapılan araştırma kapsamında deprem bölgesinde yaşayan iş arayanların profili, depremin iş arayanlar üzerindeki etkisi, göç eğilimi ve göç alan illere etkisi gibi konular ile birlikte işverenler açısından; ihtiyaç duyulan açık işler, depremlerden sonraki faaliyet durumu ve kapasite değişikliği, faaliyetlerinin devamı için nelere ihtiyaç duyulduğu, depremin fiziksel zararı dışındaki etkileri, Kısa Çalışma Ödeneği, Nakdi Ücret Desteği ve Toplum Yararına Programlar gibi İŞKUR uygulamalarının işyerlerine etkisi, deprem sonrası ortaya çıkan temininde güçlük çekilen meslekler ve istihdam beklentileri gibi hususlar tespit edilmeye çalışılmıştır.

Bu raporda deprem bölgesi özelinde ortaya konulan sonuçların, başta İŞKUR'un sunduğu hizmetler olmak üzere ülkemizde yürütülecek istihdam politikalarına kaynak ve rehberlik teşkil etmesini beklenmektedir. Aktif işgücü programlarına da yön verecek bu çalışmalar, sadece istihdam politikalarının değil, aynı zamanda eğitim politikalarının oluşturulmasına da katkı sağlayacaktır. Araştırma sonucu elde edilen veriler, sadece İŞKUR için değil bu konularda hizmet ve politika üreten diğer paydaşlarımız için de önemli verileri barındırmaktadır.

Yaşanılan elim deprem felaketinde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diler; araştırmanın bu aşamaya gelmesinde emeği geçen tüm personelimize ve araştırmamıza katılarak bizlerle değerli bilgilerini paylaşan vatandaşlarımıza ve işverenlerimize en samimi duygularıyla şükranlarımı sunarım. Hazırladığımız bu çalışmanın başta deprem bölgesi olmak üzere ülkemize faydalı olması ve ümidiyle Yüce Allah'tan ülkemize bir daha böyle felaket ve acıları yaşatmamasını temenni ederim.

Samet GÜNEŞ

Türkiye İş Kurumu Genel Müdürü

İÇİNDEKİLER

İTHAF	i
TEŞEKKÜR.....	ii
RAPORA KATKI SUNANLAR	iii
BAKAN TAKDİM	iv
ÖN SÖZ.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	viii
TABLolar LİSTESİ	x
GRAFİKLER LİSTESİ	xi
KISALTMALAR.....	xii
YÖNETİCİ ÖZETİ	xiii
EXECUTIVE SUMMARY	xiv
İŞKUR'UN DEPREM SONRASI BÖLGEDEKİ FAALİYETLERİ	xv
İŞKUR'S MAIN ACTIVITIES IN THE REGION AFTER THE EARTHQUAKE.....	xvi
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM DEPREM BÖLGESİ İŞGÜCÜ PİYASASININ TEMEL GÖSTERGELER ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	3
1.1 DEPREM BÖLGESİNE İLİŞKİN DEMOGRAFİK VERİLER	3
1.2 DEPREM BÖLGESİNE İLİŞKİN İŞGÜCÜ VERİLERİ	4
1.3 TÜİK GÖSTERGELERİ	7
1.4 İŞKUR VERİLERİ	8
İKİNCİ BÖLÜM DEPREMİN İŞVEREN ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNE YÖNELİK SAHA ARAŞTIRMASI BULGULARI	13
2.1 Deprem Sonrası Faaliyeti Devam Eden İşyerlerinin Genel Durumu	15
2.2 Deprem Sonrası İşgücü Açığı	19
2.3 Deprem Sonrası İşyerlerinde İstihdamın Değişimi	22
2.4 Deprem Sonrası Faaliyeti Devam Eden İşyerlerinin Kapasite Kullanım Oranları.....	23
2.5 Deprem Sonrası Faaliyeti Duran İşyerlerinin Genel Durumu	25
2.6 İŞKUR Tarafından Verilen Destekler	27
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM DEPREMİN İŞ ARAYAN ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNE YÖNELİK SAHA ARAŞTIRMASI BULGULARI.....	29
3.1 DEMOGRAFİK BİLGİLER.....	29
3.1.1 İş Arayanların Genel Profili	29
3.1.2 İş Arayanların Sosyoekonomik Durumu	32

3.1.2.1	Bakım Yükümlülüğü	32
3.1.2.2	Gelir Durumu	33
3.2	ÇALIŞMA HAYATI	34
3.2.1	İş Kayıplarında Deprem Etkisi	36
3.2.2	Deprem'in İş Arayanların Göç Etme Düşüncesi Üzerindeki Etkisi	37
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM DEPREMİN İŞGÜCÜ TALEBİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ		39
4.1	MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞLER VE İŞ ARAYAN VERİLERİ	39
4.2	SEKTÖREL İSTİHDAM EĞİLİMLERİ	42
4.3	DEPREMİN İLK ETKİLERİNİ ÖLÇMEYE YÖNELİK TÜRKİYE GENELİNDE İŞVEREN ARAŞTIRMASI 43	
4.3.1	Deprem Bölgesi Faaliyet Durumu	43
4.3.2	Deprem'in İşyerleri Üzerindeki Etkisi	43
4.3.3	Depremlerin İşyerinin Ürün ve Hizmetlerine Olan Talebe Etkisi	44
4.3.4	Depremlerin Sektördeki Mal ve Hizmetlerin Fiyatlarına Etkisi	44
4.3.5	Depremlerin İşgücü Mobilitesine Etkisi	44
SONUÇ		46
KAYNAKÇA		48
EKLER		49

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine (ADNKS) Göre Demografik Veriler	3
Tablo 2: SGK İşyeri Sayısı (4A Çalışanı Olan) (Aralık 2022 – Aralık 2023)	4
Tablo 3: SGK Sigortalı Sayısı (4A) (Aralık 2022 – Aralık 2023)	5
Tablo 4: SGK İşyeri ve Çalışan Sayısındaki Değişim Oranı (Aralık 2022 – Aralık 2023)	6
Tablo 5: Depremden Etkilenen İllerde Temel İşgücü İstatistikleri (2023)	7
Tablo 6: İŞKUR’a Kayıtlı İşsiz (Şubat 2022 – Şubat 2024).....	9
Tablo 7: İŞKUR’a Kayıtlı Engelliler (Şubat 2022 – Şubat 2024)	10
Tablo 8: İŞKUR Açık İş ve İşe Yerleştirme Sayıları (6 Şubat 2022-2024)	10
Tablo 9: İŞKUR TYP Yararlanıcı Sayıları (6 Şubat 2022-2024)	11
Tablo 10: İŞKUR Danışmanlık Faaliyetleri (6 Şubat 2022-2024)	11
Tablo 11: İŞKUR İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayıları (6 Şubat 2022-2024).....	12
Tablo 12: Bölgesel Kriz Nedeniyle Uygulanan Kısa Çalışma Ödeneği (06.02/29.02.2024)	12
Tablo 13: Örneklem Listesinin Sektörel Dağılımı	13
Tablo 14: Geçici Barınma ve Servis İmkânı Sağlan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı	19
Tablo 15: Eleman İhtiyacı Olan ve Temininde Güçlük Çeken Meslekler	21
Tablo 16: Depremden En Fazla Etkilenen İllerde Temininde Güçlük Çekilen İlk Beş Meslek	21
Tablo 17: Faaliyeti Tamamen Duran İşyerlerinin Deprem Öncesi Faaliyet Bölgesi	26
Tablo 18: İş Arayanların Cinsiyete ve İllere Göre Dağılımı.....	29
Tablo 19: Cinsiyete ve Yaş Grubuna Göre İş Arayanların Gelir Durumu	34
Tablo 20: Adıyaman İlinde Açık İşin En Fazla Olduğu İlk 10 Meslek (6 Şubat-31 Aralık 2022/2023).....	39
Tablo 21: Hatay İlinde Açık İşin En Fazla Olduğu İlk 10 Meslek (6 Şubat-31 Aralık 2022/2023)	40
Tablo 22: Kahramanmaraş İlinde Açık İşin En Fazla Olduğu İlk 10 Meslek (6 Şubat-31 Aralık 2022/2023)	40
Tablo 23: Malatya İlinde Açık İşin En Fazla Olduğu İlk 10 Meslek (6 Şubat-31 Aralık 2022/2023).....	41
Tablo 24: Osmaniye İlinde Açık İşin En Fazla Olduğu İlk 10 Meslek (6 Şubat-31 Aralık 2022/2023).....	41
Tablo 25: Deprem Bölgesi Faaliyet Durumu	43
Tablo 26: Depremlerin İşyerleri Üzerindeki Etkisi	44
Tablo 27: Depremlerin İşyerinin Ürün ve Hizmetlerine Olan Talebe Etkisi	44
Tablo 28: Depremlerin Sektördeki Mal ve Hizmetlerin Fiyatlarına Etkisi.....	44

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1: 4a Sigortalı Çalışanı Olan İşyeri Sayısı (Ekim 2022 – Eylül 2024).....	6
Grafik 2: 4a Sigortalı Çalışan Sayısı (Ekim 2022 – Eylül 2024)	7
Grafik 3: İŞKUR’a Kayıtlı İşsiz (Ekim 2022 – Şubat 2024)	8
Grafik 4: İşyerlerinin Faaliyet Bölgesi	14
Grafik 5: Deprem Öncesi Döneme Dönüş Kanaati	15
Grafik 6: Deprem Sonrası Faaliyetine Devam Eden İşyerlerinin Güncel Durumu	16
Grafik 7: Önceki Fiziksel Koşullarla Faaliyetine Devam Eden İşyerlerinin Sektörel Durumu	16
Grafik 8: Depremi Fiziksel Zararı Dışında İşyerlerine Etkisi	17
Grafik 9: İmalat, İnşaat ile Toptan ve Perakende Ticaret Sektörlerinde Depremi Fiziksel Zararı Dışında İşyerlerine Etkisi	17
Grafik 10: İşverenlerin Çalışanlarına Sağladığı İmkân ve Çalışma Koşulları.....	18
Grafik 11: Sektör Bazında Esnek Çalışma İmkânı Sağlayan İşveren Oranı	18
Grafik 12: Sektörel Kapsamda İşverenlerin İlave Eleman İhtiyacı	20
Grafik 13: Deprem Sonrası İstihdamın Görünümü	22
Grafik 14: Deprem Sonrası İstihdamı En Fazla Oranda Azalan Sektörler	22
Grafik 15: İstihdamı Azalan İşyerlerinin İl Düzeyinde Görünümü	23
Grafik 16: İllere Göre Çalışanların Barınma Problemi.....	23
Grafik 17: İşyerlerinin Kapasite Kullanım Oranı.....	24
Grafik 18: İşyerlerinin Üretim Kapasitesinin Artması İçin İhtiyaç Duydukları Destekler	24
Grafik 19: Faaliyeti Duran İşyerlerinin İl Dağılımı	25
Grafik 20: Faaliyeti Tamamen Duran İşyerlerinin Sektörel Dağılımı.....	25
Grafik 21: Kısa Çalışma ve/veya Nakdi Ücret Desteğinden Faydalanma Durumları.....	27
Grafik 22: Sektörlerin Kısa Çalışma Ödenegi ve/veya Nakdi Ücret Desteğinden Faydalanma Oranları	28
Grafik 23: Kısa Çalışma Ödenegi ve Nakdi Ücret Desteği Sonrasında İstihdamın Görünümü	28
Grafik 24: Yaş Grubuna Göre İş Arayan Dağılımı	30
Grafik 25: Cinsiyete ve Yaş Grubuna Göre İş Arayan Dağılımı.....	30
Grafik 26: Eğitim Düzeyine Göre İş Arayan Dağılımı.....	31
Grafik 27: Cinsiyete ve Eğitim Düzeyine Göre İş Arayan Dağılımı	31
Grafik 28: Evlerinin Hasar Durumuna Göre İş Arayan Dağılımı	32
Grafik 29: Ailelerindeki Bakım Yükümlülüğüne Göre İş Arayan Dağılımı	32
Grafik 30: Yaş Grubu ve Ailelerindeki Bakım Yükümlülüğüne Göre İş Arayan Dağılımı	33
Grafik 31: Eğitim Durumu ve Ailelerindeki Bakım Yükümlülüğüne Göre İş Arayan Dağılımı	33
Grafik 32: Hanelerinin Gelir Durumuna Göre İş Arayan Dağılımı	34
Grafik 33: İş Tecrübelerine Göre İş Arayan Dağılımı.....	35
Grafik 34: İş Tecrübesi Süresine Göre İş Arayan Dağılımı.....	35
Grafik 35: İş Arayanların Kendilerinde Eksiklik Gördüğü Alanlar.....	36
Grafik 36: İş Arama Sürelerine Göre İş Arayan Dağılımı	37
Grafik 37: Göç Etme Nedenlerine Göre İş Arayan Dağılımı	37
Grafik 38: Göç Ettikleri Yerden Geri Dönme Düşüncelerine Göre İş Arayan Dağılımı	38

KISALTMALAR

ADNKS	Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
İEP	İşbaşı Eğitim Programı
İBBS	İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması
İKO	İşgücüne Katılma Oranı
İPA	İşgücü Piyasası Araştırması
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KÇÖ	Kısa Çalışma Ödeneği
MEK	Mesleki Eğitim Kursu
NÜD	Nakdi Ücret Desteği
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
TİM	Türkiye İhracatçılar Meclisi
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TYP	Toplum Yararına Programlar

YÖNETİCİ ÖZETİ

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 6 Şubat depremlerinin ardından bölgenin ihtiyaçlarına yönelik birçok uygulamayı ivedilikle faaliyete geçirmiştir. Bu faaliyetlerin yanında depremin işgücü piyasası üzerindeki etkilerini ve işgücü piyasasının değişen dinamiklerini değerlendirmek amacıyla İŞKUR tarafından gerçekleştirilen bu araştırma, deprem bölgesindeki istihdam ve üretimin sürdürülebilirliğini güçlendirmeyi ve bu yolda atılacak adımlar için kaynak teşkil etmeyi hedeflemektedir. Bu araştırma; afetin etkilediği Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elâzığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde deprem sonrası işgücü piyasasının derinlemesine analizi üzerine odaklanmaktadır.

Araştırmanın temel amacı, depremin işgücü piyasasına etkisini il, bölge, sektör, meslek ve işyeri ile işgücü kayıpları bağlamında analiz etmek, deprem bölgesinde işgücü piyasasının toparlanması için öneriler oluşturmak ve toplumsal ve ekonomik etkileri en aza indirmeye yönelik politika ve stratejilere çerçeve oluşturabilecek biçimde sahadan toplanan ihtiyaçları sunmaktır.

Araştırma; nicel yöntem kullanılarak yürütülmüştür. Araştırma, on bir ilde işveren ve iş arayanların ihtiyaçlarını derinlemesine araştırarak örneklemi içermesi bakımından oldukça önemlidir. Araştırma aşağıdaki aşamalardan oluşmuştur.

- 15-31 Mayıs 2023 tarihleri arasında depremden en çok etkilenen 4 il (Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya) haricinde 77 ilde, depremin Türkiye genelindeki ilk etkilerinin ölçülmesine yönelik nicel saha araştırması gerçekleştirilmiştir.
- 5 Haziran-14 Temmuz 2023 tarihleri arasında gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında il bazında ulaşılan veriler analiz edilmiştir.
- Araştırmada kullanılan soru formu (EK-1), 11 deprem ilinde (Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elâzığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye, Şanlıurfa) 12 bin 22 işyerine uygulanmış ve nicel saha araştırması gerçekleştirilmiştir.
- 7 Ağustos-22 Eylül 2023 tarihleri arasında 11 deprem ilinde Kuruma başvuran vatandaşlara yönelik nicel saha araştırması gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın temel bulgularından biri olarak, işgücü, ihracat ve toplam üretim kapsamında ülkemizde önemli bir paya sahip olan deprem bölgesinde yaşanan işgücü göçleri ve işgücünün sektör değiştirmesinin sanayi üretimini olumsuz etkilediğini belirtmek mümkündür. Bu çerçevede sanayide çalışan işgücünün inşaat sektörüne yönelmesi, sanayide işgücü açığına yol açan temel sebeplerden biri olmuştur. Öte yandan işyerlerinin deprem nedeniyle hasar görmesi, makine ve demirbaşların bu hasardan etkilenmesi ve depremin etkisiyle siparişlerin iptal edilmesi, özellikle imalat sektöründe birtakım sonuçlar doğurmuştur. Depremin yıkıcı etkisiyle şehir merkezlerinde bulunan işyerlerinin hasar oranlarının yüksek olması, bu işyerlerindeki istihdamı azaltarak üretimi etkilemiştir. Nitelikli işgücünün deprem bölgesi dışında kalan şehirlerde iş bulabilmesi de deprem bölgesinden göçleri artırmış ve bölgede nitelikli işgücü ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Ayrıca işverenlerin azalan istihdam ve üretim sonucunda finansman sorunları yaşadığı görülmüştür.

Araştırmada elde edilen sonuçların İŞKUR'un ve ilgili tüm kurum ve kuruluşların bölgesel düzeyde strateji geliştirmesine, depremden etkilenen tüm kesimleri desteklemek için rehberlik etmesine ve araştırma sonuçları dikkate alınarak bu bölgeleri deprem öncesi seviyelerine getirecek politikaları benimseyerek toplumsal refahın güçlendirilmesine katkı sunması amaçlanmaktadır.

EXECUTIVE SUMMARY

Ministry of Labor and Social Security has promptly implemented numerous measures to address the needs of the region following the February 6 earthquakes. In addition to these activities, this research, conducted by İŞKUR to evaluate the impacts of the earthquake on the labor market and the changing dynamics of the labor market, aims to strengthen the sustainability of employment and production in the earthquake region and to provide resources for the steps to be taken in this regard. This research focuses on an in-depth analysis of the labor market post-earthquake in the provinces affected by the disaster: Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye, and Şanlıurfa.

The primary objective of the research is to analyze the impact of the earthquake on the labor market in terms of province, region, sector, occupation, workplace, and job losses; to develop recommendations for the recovery of the labor market in the earthquake region; and to present the needs gathered from the field in a way that can form a framework for policies and strategies aimed at minimizing social and economic impacts.

The research was conducted using a quantitative method. It is quite significant as it includes a sample that will deeply investigate the needs of employers and job seekers in eleven provinces. The research consisted of the following stages:

- Between May 15-31, 2023, a quantitative field study was conducted in 77 provinces, except for the four provinces most affected by the earthquake (Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, and Malatya), to measure the initial impacts of the earthquake on Turkey as a whole.
- Between June 5-July 14, 2023, the data obtained on a provincial basis within the scope of the Labor Market Research was analyzed.
- Between August 7-September 22, 2023, a quantitative field study was conducted on citizens who applied to the Institution in 11 earthquake provinces. A questionnaire (Appendix-1) was applied to 12,022 workplaces in these provinces.

As one of the primary findings of the research, it can be stated that the labor migration and sector changes experienced in the earthquake region, which has a significant share in the country's labor force, exports, and total production, have negatively affected industrial production. In this context, the shift of labor force working in industry to the construction sector has been one of the main reasons for the labor shortage in industry. On the other hand, the damage to workplaces due to the earthquake, the impact of this damage on machinery and equipment, and the cancellation of orders due to the earthquake have resulted in certain consequences, especially in the manufacturing sector. The high damage rate of workplaces located in city centers due to the destructive impact of the earthquake has reduced employment in these workplaces and affected production. The ability of qualified labor to find jobs in cities outside the earthquake region has also increased migration from the earthquake region and created a need for qualified labor in the region. Additionally, employers have experienced financial difficulties as a result of decreased employment and production.

The results obtained from the research are aimed at guiding İŞKUR and all relevant institutions and organizations in developing regional-level strategies, providing guidance to support all segments affected by the earthquake, and contributing to the strengthening of social welfare by adopting policies that will bring these regions to pre-earthquake levels, taking into account the research findings.

İŞKUR'UN DEPREM SONRASI BÖLGEDEKİ FAALİYETLERİ

Depremden etkilenen 11 il için OHAL Valilikleri ve AFAD İl Müdürlüklerine 65 bin 252 kişilik TYP kontenjanı için yaklaşık 17 milyar TL bütçe tahsis edilmiştir.

Kamu işgücü taleplerinde ve TYP'lerde ikamet şartı kuralı OHAL süresince esnetilmiştir.

Depremden etkilenen illerde sunulan hizmetlerin kesintiye uğramaması amacıyla bu hizmetlerin İŞKUR tarafından eşleştirilen ikame iller aracılığıyla yürütülmesi sağlanmıştır

İşyerlerinin işçi çıkarmamaları için kısa çalışma uygulaması devreye alınarak uygunluk tespitinin tamamlanması beklenmeksizin yaklaşık 111 bin kişi için uzatma ödemeleri dâhil 991,5 milyon TL ödeme gerçekleştirilmiştir.

Gerekli prim ve ödeme şartlarını taşımadığı için kısa çalışma ve işsizlik ödeneğine hak kazanamayanlara günlük 133,44 TL olmak üzere nakdi ücret desteği verilmiştir. Yaklaşık 82 bin kişiye yaklaşık 700 milyon TL nakdi ücret desteği ödenmiştir.

Deprem bölgesindeki vatandaşlarımıza yönelik yapılacak işsizlik ödeneği ödemeleri için ödeme süresi öne çekilmiştir.

6 Şubat tarihinden 2023 yılı sonuna kadar deprem bölgesinde yer alan illerde işbaşı eğitim programları ve mesleki eğitim kurslarından 9 bin 960 kişi yararlanmış ve toplam 414 milyon TL ödeme gerçekleştirilmiştir. OHAL süresince Kurs ve programlarda devam şartı aranmadan kursiyer zaruri gideri ödenmiş ve işverenlerin de buradan doğan yükümlülükleri ertelenmiştir.

2024 yılı itibarıyla depremden en çok etkilenen Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya illerimizde ve Gaziantep'in Nurdağı ve İslâhiye ilçelerinde düzenlenecek kurs ve programlardan faydalananak kişilere ödenecek kursiyer zaruri giderlerinin yüzde 30 artırımlı olarak ödenmesi sağlanmıştır. Yılsonuna kadar istihdam taahhüt oranı yüzde 30 ve istihdam yükümlülüğü süresi kurs ve programların süresi kadar uygulanmaktadır.

Adana, Diyarbakır, Gaziantep (İslâhiye ve Nurdağı hariç), Kilis, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde 31/12/2024 tarihine kadar düzenlenecek kurs ve programlarda ise istihdam taahhüt oranı yüzde 40 ve istihdam yükümlülük süresi ise bir buçuk kat olarak uygulanmaktadır.

Uluslararası kaynaklardan elde edilen 50 milyon TL deprem bölgesinde istihdamın desteklenmesi ve kurum hizmetlerinin devamlılığının sağlanması için kullanılmıştır.

11 ilde depremin işgücü piyasalarına etkilerini, işgücü piyasasının ihtiyaçlarını, sorunlarını ve sahadan gelen talepleri ortaya koyan rapor hazırlanmıştır.

Asgari Ücret Desteği 2024 yılında da devam ettirilerek işverenlere her sigortalı için aylık 700 TL destek sağlanmaktadır.

Kadın, Genç ve Mesleki Yeterlilik Belgesi Olanların İstihdamı Teşvikinin uygulama süresi 31/12/2025 tarihine kadar uzatılmıştır. 2024 yılı için sigortalı başına aylık 4.100,51 ila 30.753,84 TL tutarında işverenlere destek sağlanmaktadır.

İŞKUR'S MAIN ACTIVITIES IN THE REGION AFTER THE EARTHQUAKE

Approximately 17 billion Turkish Lira has been allocated to the provincial governors and AFAD (Disaster and Emergency Management Presidency) in the 11 earthquake-affected provinces for 65,252 TYP quotas.

During the state of emergency, the residency requirement for public employment demands and TYP programs has been relaxed.

To ensure uninterrupted services in the affected provinces, İŞKUR (Turkish Employment Agency) has facilitated the provision of these services through paired substitute provinces.

To prevent layoffs, the short-time work scheme has been implemented, and without waiting for the completion of the eligibility assessment, payments totaling approximately 991.5 million Turkish Lira, including extension payments, have been made to approximately 111,000 people.

Individuals who do not qualify for short-time work or unemployment benefits due to not meeting the necessary premium and payment conditions have been provided with a cash wage support of 133.44 Turkish Lira per day. Approximately 82,000 people have received approximately 700 million Turkish Lira in cash wage support.

The payment period for unemployment benefits for citizens in the earthquake region has been expedited, and premium debts have been deferred.

From February 6, 2023, to the end of 2023, 9,960 people benefited from on-the-job training programs and vocational courses in the provinces affected by the earthquake, and a total payment of 414 million Turkish Lira was made. During the state of emergency, trainees' necessary expenses were paid without requiring course attendance, and employers' liabilities arising from this were deferred.

For 2024, a 30% increase in necessary expenses will be paid to individuals who will benefit from courses and programs to be organized in Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya, and the Nurdağı and İslahiye districts of Gaziantep, which were the most affected by the earthquake. The employment commitment rate will be 30% until the end of the year, and the employment obligation period will be equal to the duration of the courses and programs.

For courses and programs to be organized in Adana, Diyarbakır, Gaziantep (excluding İslahiye and Nurdağı), Kilis, Osmaniye, and Şanlıurfa until December 31, 2024, the employment commitment rate will be 40%, and the employment obligation period will be one and a half times.

50 million Turkish Lira obtained from international sources has been used to support employment and ensure the continuity of institutional services in the earthquake region.

A report has been prepared to reveal the effects of the earthquake on labor markets in 11 provinces, the needs and problems of the labor market, and demands from the field.

Minimum wage support of 700 Turkish Lira per insured person per month continues in 2024. **13. Employment Incentive for Women, Youth, and Those with Vocational Certificates:** The implementation period of the employment incentive for women, youth, and those with vocational certificates has been extended until December 31, 2025. For 2024, employers will receive support ranging from 4,100.51 to 30,753.84 Turkish Lira per insured person per month.

GİRİŞ

6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremleri Sonrası İşgücü Piyasasının Genel Görünümü Raporu, Kahramanmaraş merkezli yaşanan depremler sonrasında işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu bölgesel politikaların belirlenmesinde politika yapıcılar için kaynak niteliğinde bir araştırma raporudur. Bu raporda beş ayrı saha çalışmasının bulguları, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) idari kayıtları ile Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri yer almaktadır.

AMAÇ

Bu araştırmanın temel amacı, deprem bölgesinde uygulanması gereken politika ve faaliyetlerin planlanması için işgücü piyasası aktörlerinin ihtiyaç duyduğu önerilere ulaşmaktır. Bu amaç çerçevesinde dört boyutlu araştırma gerçekleştirilmiştir:

- 15-31 Mayıs 2023 tarihleri arasında depremden en çok etkilenen 4 il (Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya) haricinde 77 ilde gerçekleştirilen depremin Türkiye genelindeki ilk etkilerinin ölçülmesine yönelik nicel saha araştırması,
- 5 Haziran-14 Temmuz 2023 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş Türkiye genelinde İşgücü Piyasası Araştırması (İPA) kapsamında il bazında ulaşılan verilerden faydalanılmıştır. Araştırmada kullanılan soru formu (EK-1), 11 deprem ilinde (Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elâzığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye, Şanlıurfa) 12 bin 22 işyerine uygulanmak suretiyle yapılan nicel saha araştırması,
- 7 Ağustos-22 Eylül 2023 tarihleri arasında 11 deprem ilinde Kurum hizmetlerinden yararlanmak üzere hizmet birimlerimize gelen vatandaşlara uygulanan iş arayanlara yönelik nicel saha araştırması,
- 4 Eylül-6 Ekim 2023 tarihleri arasında 11 deprem ilinde 2023 İPA örneklem listesinde yer alan işverenlere uygulanan nicel saha araştırmasıdır.

VERİ TOPLAMA YÖNTEMİ

Açık İş İstatistikleri Araştırması

İlk olarak Türkiye genelindeki işverenlerin, işgücü piyasasının depremden ne ölçüde etkilendiğine dair görüşlerini almak amacıyla 2023 yılı Açık İş İstatistikleri Araştırması örneklem listesi kullanılmıştır. Mayıs ayının son iki haftasında gerçekleştirilmiş olan 2023 yılı 2. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması'nda kullanılan soru formuna, "Depremin İşgücü Piyasasına Etkisi" konusu çerçevesinde sorular eklenmiştir. Bu araştırma ile 77 ilden (Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya hariç) veri derlenmiş olup, bu veriler raporlama çalışmasında kullanılmıştır. Araştırmanın bu bölümünde 16 bin 778 işletmeye soru formu (EK-2) uygulanmış olup, 13 bin 342'sinden cevap alınarak yüzde 79,5 cevaplılık oranıyla araştırma gerçekleştirilmiştir.

İş Arayan Araştırması

7 Ağustos-22 Eylül 2023 tarihleri arasında 11 deprem ilinde gerçekleştirilen iş arayanlara yönelik nicel saha araştırması kapsamında ise ilgili tarihler arasında Kurum hizmetlerinden yararlanmak amacıyla hizmet birimlerimize başvuran 8 bin 554 kişiye soru formu (EK-3) uygulanmıştır. İş arayanların 3 bin 909'u kadın, 4 bin 645'i erkeklerden oluşmaktadır.

İşveren Araştırması

4 Eylül-6 Ekim 2023 tarihleri arasında 11 deprem ilinde 2023 İPA örneklem listesinde yer alan işverenlere yönelik gerçekleştirilen nicel saha araştırması kapsamında 12 bin 22 işyerine soru formu (EK-4) uygulanmış, 10 bin 700 işverenden cevap alınmıştır.

İşgücü Piyasası Araştırması Kapsamında Veri Temini

5 Haziran-14 Temmuz 2023 tarihleri arasında sektör ve il düzeyinde İşgücü Piyasası Araştırması gerçekleştirilmiştir. TÜİK örneklem listesi kullanılarak gerçekleştirilen bu araştırmada 11 il için ulaşılan bulgular da ayrıca değerlendirilmiştir.

İl/İşyeri Büyüklüğüne Göre Örneklem Sayıları	2-9	10-19	20+	Genel Toplam
Adana	203	71	2.200	2.474
Adıyaman	36	19	436	491
Diyarbakır	67	31	1.216	1.314
Elâzığ	46	24	502	572
Gaziantep	172	60	2.190	2.422
Hatay	113	51	1.189	1.353
Kahramanmaraş	75	25	903	1.003
Kilis	9	123	87	219
Malatya	58	17	703	778
Osmaniye	35	13	342	390
Şanlıurfa	85	46	875	1.006
Genel Toplam	899	480	10.643	12.022

İdari Kayıtlar ve Diğer Kurumların Verileri

Araştırma kapsamında İŞKUR idari kayıtlarından yararlanılırken Şubat 2024 verileri kullanılmış olup, bir önceki yılın şubat ayı verileriyle karşılaştırma yapılmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu verilerinde ise rapor yazım döneminde en güncel veri olan Şubat 2024 dönemindeki Aylık Sigortalı İstatistikleri 4a sigortalı ve 4a kapsamında çalışanı olan işyeri verilerinden yararlanılmış olup, bölgenin deprem öncesi ve sonrası durumunu karşılaştırmak amacıyla aynı dönemler itibarıyla incelenmiştir.

TÜİK işgücü istatistiklerinde ise bölgesel işgücü verilerinden yararlanılmış olup bölgesel verilerde en güncel veri olan 2023 yıllık verileri kullanılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

DEPREM BÖLGESİ İŞGÜCÜ PİYASASININ

TEMEL GÖSTERGELER ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

6 Şubat 2023 Pazartesi günü, Türkiye saati ile 04.17'de ve 13.24'te merkez üssü Pazarcık/Kahramanmaraş ve Elbistan/Kahramanmaraş olan Mw 7.7 ve Mw 7.6 büyüklüğünde iki deprem meydana gelmiştir. Depremler sonucu çok sayıda ilimizde hasar meydana gelmiş ve ilk olarak 10 il (Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa) ardından Elâzığ deprem bölgesi ilan edilmiştir.

1.1 DEPREM BÖLGESİNE İLİŞKİN DEMOGRAFİK VERİLER

Deprem bölgesi olarak ilan edilen 11 ilde toplamda 13,8 milyon kişi (Türkiye nüfusunun yüzde 16,2'si) yaşamaktadır. Türkiye geneli nüfus yoğunluğu* 111 kişi iken, deprem bölgesinde bu sayı 143'tür. Bölgedeki 15 ve üzeri yaştaki nüfus ise 9,9 milyondur.

Tablo 1: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine (ADNKS) Göre Demografik Veriler

İller	Toplam Nüfus	15+ Nüfus
Adana	2.270.298	1.743.190
Adıyaman	604.978	440.213
Diyarbakır	1.818.133	1.254.800
Elâzığ	604.411	478.805
Gaziantep	2.164.134	1.513.996
Hatay	1.544.640	1.148.762
Kahramanmaraş	1.116.618	833.767
Kilis	155.179	113.315
Malatya	742.725	589.150
Osmaniye	557.666	421.026
Şanlıurfa	2.213.964	1.376.807
Bölge Toplamı	13.792.746	9.913.831
Türkiye Geneli	85.372.377	67.060.744

Kaynak: TÜİK, 2023 ADNKS

Türkiye'nin ortalanca yaşı* 34 iken, Elâzığ ve Malatya hariç depremde etkilenen diğer illerin ortalanca yaş düzeyi, ülke genelinden daha gençtir. Deprem bölgesindeki iller Türkiye geneline göre yaşlı oranının az olduğu bir demografik yapıya sahiptir. Bölgedeki yaşlı nüfus oranı, ülke genelinin 2,7 puan altındadır.

* Nüfus yoğunluğu: Bir kilometrekareye düşen nüfustur. Harita Genel Komutanlığı'ndan temin edilen 1/1.000.000 ölçekli harita baz alınarak hesaplanmıştır. Doğal göller ve baraj gölleri hariç Türkiye'nin yüzölçümü 769.604 km²'dir.

* Ortanca yaş, yeni doğan bebekten en yaşlıya kadar nüfusu oluşturan kişilerin yaşları küçükten büyüğe doğru sıralandığında ortada kalan kişinin yaşıdır.

1.2 DEPREM BÖLGESİNE İLİŞKİN İŞGÜCÜ VERİLERİ

SGK Aralık 2023 dönemi Aylık Sigortalı İstatistikleri 4a sigortalı sayısı ve 4a kapsamında çalışanı olan işyeri sayısı bölgenin deprem öncesi ve sonrası durumunu karşılaştırabilmek amacıyla aynı dönemler itibarıyla incelenmiştir.

Tablo 2: SGK İşyeri Sayısı (4A Çalışanı Olan) (Aralık 2022 – Aralık 2023)

İller	İşyeri Sayısı (4A Çalışanı Olan) (12.22)			İşyeri Sayısı (4A Çalışanı Olan) (12.23)		
	Kamu	Özel	Toplam	Kamu	Özel	Toplam
Adana	901	46.836	47.737	808	47.245	48.053
Adıyaman	376	8.580	8.956	344	6.246	6.590
Diyarbakır	753	19.231	19.984	714	19.078	19.792
Elâzığ	444	9.300	9.744	427	9.333	9.760
Gaziantep	671	39.984	40.655	620	39.863	40.483
Hatay	607	28.015	28.622	527	18.517	19.044
Kahramanmaraş	590	18.957	19.547	537	14.141	14.678
Kilis	174	1.710	1.884	158	1.738	1.896
Malatya	593	13.835	14.428	543	9.282	9.825
Osmaniye	313	7.842	8.155	303	7.987	8.290
Şanlıurfa	597	20.279	20.876	545	20.115	20.660
Bölge Toplamı	6.019	214.569	220.588	5.526	193.545	199.071
Bölge Toplamı (Eylül 2023-2024)	5.376	190.989	196.365	5.042	208.214	213.256
Türkiye Geneli	50.293	2.139.548	2.189.841	46.660	2.132.463	2.179.123

Kaynak: SGK, Aralık 2022 – Aralık 2023 Verileri

Deprem bölgesinde 4a kapsamında çalışanı olan işyeri sayısı Aralık 2023'te 199 bin 71 ile ülke genelinin yüzde 9,1'ini oluşturmaktadır. 4a kapsamında çalışanı olan işyeri sayısı 2022 yılında 220 bin 588 ile ülke genelinin yüzde 10,1'ini oluşturduğunu göz önünde bulundurulduğunda deprem sonrasında 4a kapsamında çalışanı olan işyeri sayısında 1 puanlık bir azalış olduğu görülmektedir.

Tablo 3: SGK Sigortalı Sayısı (4A) (Aralık 2022 – Aralık 2023)

İller	Sigortalı Sayısı (4A Çalışan) (12.22)			Sigortalı Sayısı (4A Çalışan) (12.23)		
	Kamu	Özel	Toplam	Kamu	Özel	Toplam
Adana	50.719	315.663	366.382	47.017	309.606	356.623
Adıyaman	14.294	59.212	73.506	22.860	61.438	84.298
Diyarbakır	47.908	150.125	198.033	41.221	158.437	199.658
Elâzığ	18.644	64.754	83.398	17.337	62.639	79.976
Gaziantep	51.634	335.187	386.821	47.881	335.075	382.956
Hatay	34.132	173.981	208.113	42.888	138.055	180.943
Kahramanmaraş	26.867	147.569	174.436	32.874	123.055	155.929
Kilis	7.868	13.019	20.887	7.709	14.520	22.229
Malatya	24.209	99.879	124.088	27.522	81.569	109.091
Osmaniye	12.669	52.115	64.784	15.330	53.776	69.106
Şanlıurfa	58.369	129.808	188.177	50.532	130.176	180.708
Bölge Toplamı	347.313	1.541.312	1.888.625	353.171	1.468.346	1.821.517
Bölge Toplamı (Eylül 2023-2024)	324.952	1.431.710	1.756.662	295.078	1.576.637	1.871.715
Türkiye Geneli	2.179.108	15.153.883	17.332.991	1.936.402	14.470.018	16.406.420

Kaynak: SGK, Aralık 2022 – Aralık 2023 Verileri

Deprem bölgesinde 4a kapsamında sigortalı sayısı 2023 yılı Aralık ayında 1,8 milyon kişidir. Bu sayı ülke genelinin yüzde 11,1'ini temsil etmektedir. Aynı sayı 2022 yılında ise 1,9 milyon kişi ile ülke genelinin yüzde 10,9'unu oluşturmakta olup; deprem sonrasında bölgede 4a sigortalı çalışan sayısı 0,2 puan artmıştır. İŞKUR, deprem sonrası ivedilikle hayata geçirdiği istihdam politikaları ile bölgenin toparlanmasına büyük katkı sağlamıştır.

SGK 2022 Yıllık İstatistiklerine göre, bölgede tekstil sektörü ile tarımsal faaliyetler ön plandadır. Tekstil ürünleri imalatında 157 bin 711 kişi bölge illerinde istihdam edilmektedir. Bu sayı ilgili sektörde ülke genelinin yüzde 31,6'sını oluşturmaktadır. Bitkisel ve hayvansal üretim sektöründe ise ülkemizdeki toplam sigortalı sayısında bölgenin payı yüzde 16,3 seviyesindedir.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre; 2023 yılında bölge illerinden yapılan ihracat 18,2 milyar dolar değerindedir. Ülkemizin toplam ihracatının yüzde 8,2'si bölgede yer alan işletmeler tarafından gerçekleştirilmektedir. En fazla ihracat yapan iller sıralamasında Gaziantep 6. sırada, Adana 13. sırada, Hatay 14. ve Kahramanmaraş 23. sırada yer almaktadır.

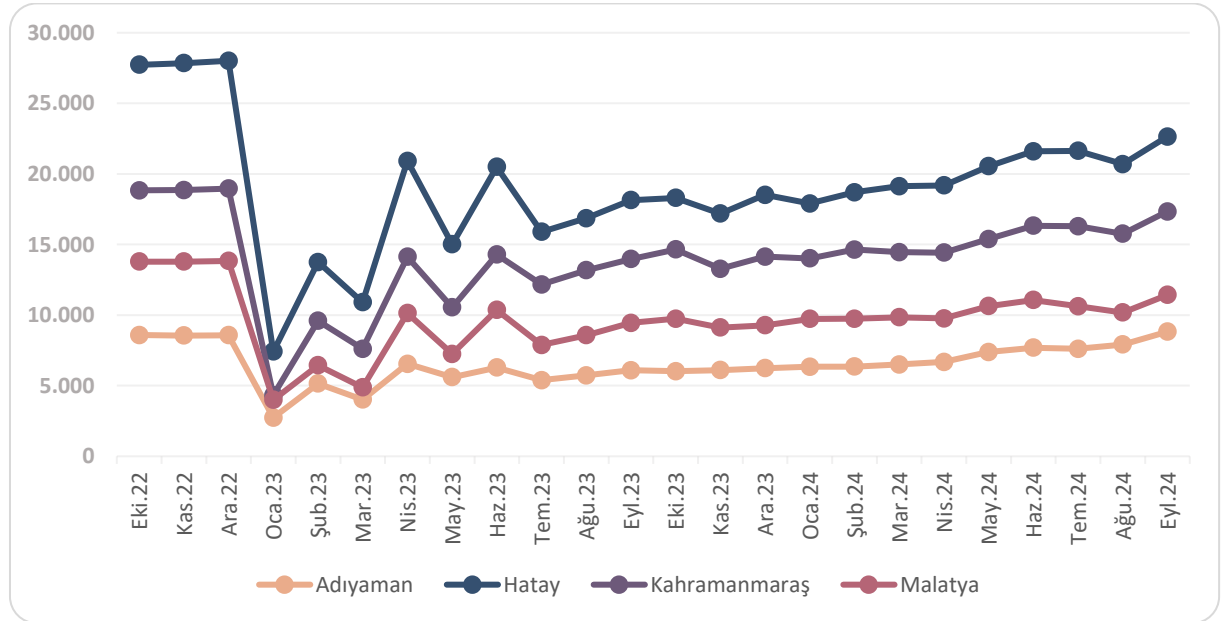
Tablo 4: SGK İşyeri ve Çalışan Sayısındaki Değişim Oranı (Aralık 2022 – Aralık 2023)

İller	İşyeri Sayısı (4A Çalışan Olan)			Sigortalı Sayısı (4A Çalışan)		
	Kamu	Özel	Toplam	Kamu	Özel	Toplam
Adana	-10,3%	0,9%	0,7%	-7,3%	-1,9%	-2,7%
Adıyaman	-8,5%	-27,2%	-26,4%	59,9%	3,8%	14,7%
Diyarbakır	-5,2%	-0,8%	-1%	-14%	5,5%	0,8%
Elâzığ	-3,8%	0,4%	0,2%	-7%	-3,3%	-4,1%
Gaziantep	-7,6%	-0,3%	-0,4%	-7,3%	0%	-1%
Hatay	-13,2%	-33,9%	-33,5%	25,7%	-20,6%	-13,1%
Kahramanmaraş	-9%	-25,4%	-24,9%	22,4%	-16,6%	-10,6%
Kilis	-9,2%	1,6%	0,6%	-2%	11,5%	6,4%
Malatya	-8,4%	-32,9%	-31,9%	13,7%	-18,3%	-12,1%
Osmaniye	-3,2%	1,8%	1,7%	21%	3,2%	6,7%
Şanlıurfa	-8,7%	-0,8%	-1%	-13,4%	0,3%	-4%
Bölge Toplamı	-8,2%	-9,8%	-9,8%	1,7%	-4,7%	-3,6%
Türkiye Geneli	-7,2%	-0,3%	-0,5%	-11,1%	-4,5%	-5,3%

Kaynak: SGK, Aralık 2022 – Aralık 2023 Verileri

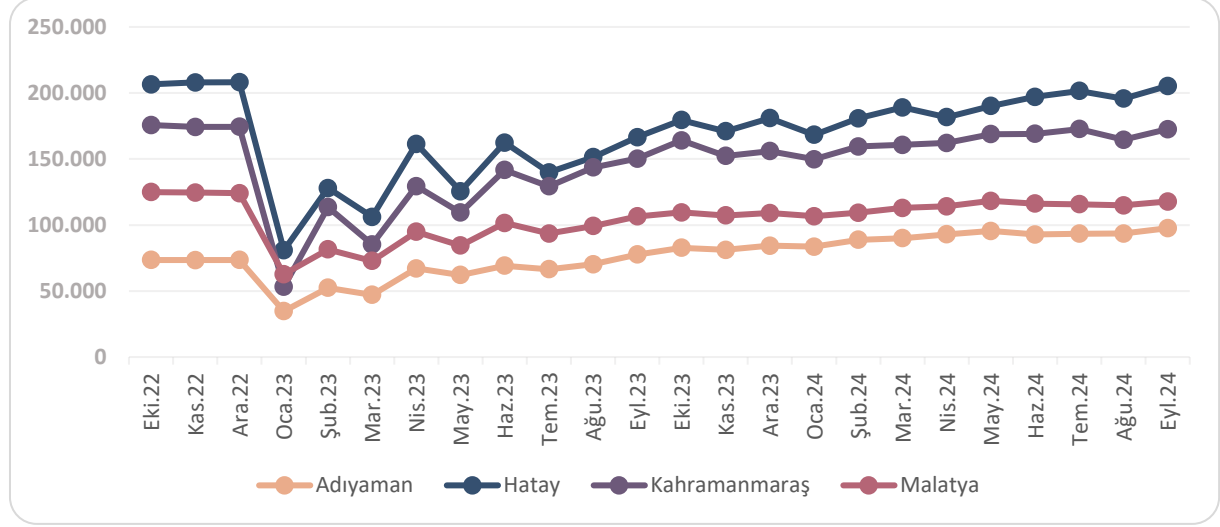
Aralık 2022 ve Aralık 2023 SGK verileri oransal olarak karşılaştırıldığında; özellikle depremde en fazla etkilenen Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illerinde 4a çalışanı olan işyeri sayısında ciddi azalış olduğu görülmektedir. Bölge özelinde 4a sigortalı çalışan sayısında yaşanan artışlar, ağırlıklı olarak kamu sektöründeki artıştan kaynaklanmaktadır. Bölge genelinde, özel sektördeki 4a çalışan sigortalı sayısındaki değişim Türkiye genelinin ortalamasından daha fazladır.

Grafik 1: 4a Sigortalı Çalışanı Olan İşyeri Sayısı (Ekim 2022 – Eylül 2024)

Kaynak: SGK, Ekim 2022 – Eylül 2024 Verileri

Grafik 2: 4a Sigortalı Çalışan Sayısı (Ekim 2022 – Eylül 2024)

Kaynak: SGK, Ekim 2022 – Eylül 2024 Verileri

1.3 TÜİK GÖSTERGELERİ

TÜİK tarafından il düzeyindeki temel işgücü göstergeleri 2008-2013 yılları arasında yayımlanmıştır. 2013 yılından 2024 yılına kadar işgücü istatistikleri yıllık olarak Türkiye genelinde ve İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) Düzey 2 kapsamında 26 bölge için sunulmuştur. 2024 yılı itibarıyla ise il düzeyinde yıllık işgücü istatistikleri yayımlanmaya başlanmıştır.

Tablo 5: Depremden Etkilenen İllerde Temel İşgücü İstatistikleri (2023)

İller	İşgücüne Katılım Oranı	İstihdam Oranı	İşsizlik Oranı
Adana	%50,9	%43,7	%14
Adıyaman	%44,9	%39,4	%12,2
Diyarbakır	%40,8	%35,9	%11,9
Elâzığ	%47,1	%43,3	%7,9
Gaziantep	%49,1	%44,4	%9,6
Hatay	%45,1	%38	%15,6
Kahramanmaraş	%45,6	%39	%14,6
Kilis	%50	%44,6	%10,7
Malatya	%46,9	%43,9	%6,4
Osmaniye	%47,3	%39,4	%16,7
Şanlıurfa	%45,5	%41	%9,9
Türkiye Geneli	%53,3	%48,3	%9,4

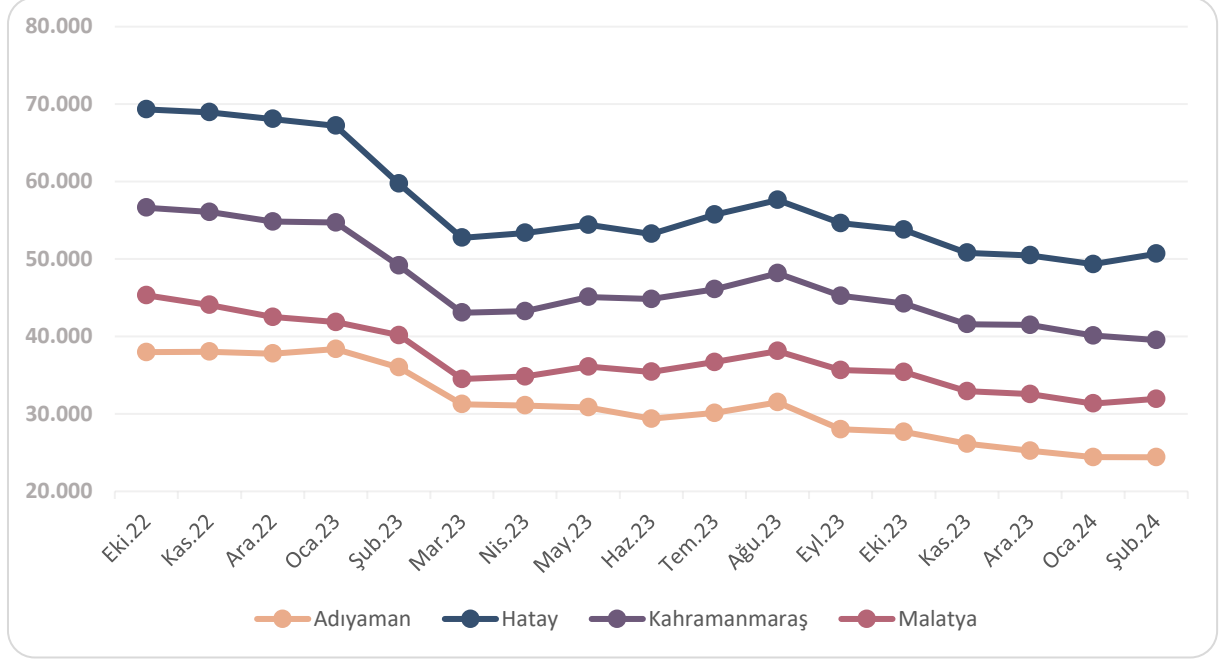
Kaynak: TÜİK, İl Düzeyinde İşgücü İstatistikleri, 2023

İşgücüne katılım oranı karşılaştırıldığında en yüksek işgücüne katılım oranı yüzde 50,9 ile Adana ilinde iken; en düşük işgücüne katılım oranı ise yüzde 40,8 ile Diyarbakır ilinde gerçekleşmiştir. İstihdam oranlarına bakıldığında, en yüksek istihdam oranının yüzde 44,6 ile Kilis ilinde olduğu görülmektedir. İşsizlik oranları değerlendirildiğinde en yüksek işsizlik oranının yüzde 15,6 ile Hatay ilinde gerçekleştiği görülmektedir. En düşük işsizlik oranı ise yüzde 6,4 ile Malatya ilinde kaydedilmiştir.

1.4 İŞKUR VERİLERİ

İŞKUR idari kayıtlarında Şubat 2024 tarihi baz alınmış olup, depremin etkilerini ölçmek adına dönemsel karşılaştırma yapılmıştır. İŞKUR'a kayıtlı işsiz* aylık bazda değerlendirildiğinde Türkiye geneline paralel bir şekilde, deprem bölgesinde de azalma eğilimindedir. Malatya ve Hatay illerindeki sınırlı yükseliş hariç olmak üzere, diğer tüm illerde kayıtlı işsiz sayısında azalış söz konusudur.

Grafik 3: İŞKUR'a Kayıtlı İşsiz (Ekim 2022 – Şubat 2024)

Kaynak: İŞKUR, Veri Tabanı

Kayıtlı işsiz sayısı 2022 – 2024 yılları şubat ayları ile karşılaştırıldığında Türkiye geneline paralel bir şekilde, deprem bölgesinde de azalma eğilimindedir.

* Çalışma çağında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Aktif kayıtlarda, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve yalnızca kamu kurumları ve belediyeler gibi belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geri kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır.

Tablo 6: İŞKUR’a Kayıtlı İşsiz (Şubat 2022 – Şubat 2024)

İller	2022 Şubat	2023 Şubat	2024 Şubat
Adana	85.189	78.663	65.229
Adıyaman	37.519	36.003	24.401
Diyarbakır	126.860	92.079	70.790
Elâzığ	27.746	28.544	22.957
Gaziantep	83.881	71.141	61.898
Hatay	63.018	59.727	50.671
Kahramanmaraş	47.043	49.140	39.539
Kilis	8.191	8.206	6.217
Malatya	34.893	40.151	31.925
Osmaniye	22.531	26.242	23.147
Şanlıurfa	82.895	90.289	68.654
Bölge Toplamı	619.766	580.185	465.428
Türkiye Geneli	3.188.263	2.871.610	2.476.288

Kaynak: İŞKUR, Veri Tabanı

Kayıtlı işsizlerde olduğu gibi, İŞKUR’a kayıtlı engellilerde de Şubat 2024 sonu itibarıyla azalış söz konusudur. Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kilis ve Şanlıurfa illeri dışındaki diğer tüm bölge illerinde İŞKUR’da kayıtlı engelli sayısı azalmıştır.

Tablo 7: İŞKUR’a Kayıtlı Engelliler (Şubat 2022 – Şubat 2024)

İller	2022 Şubat	2023 Şubat	2024 Şubat
Adana	3.430	4.929	4.643
Adıyaman	1.614	1.572	1.503
Diyarbakır	3.263	4.895	4.978
Elâzığ	1.609	1.858	1.825
Gaziantep	6.012	4.571	5.055
Hatay	2.192	3.194	3.242
Kahramanmaraş	2.295	2.824	2.547
Kilis	286	442	455
Malatya	1.579	2.404	2.198
Osmaniye	1.676	1.816	1.610
Şanlıurfa	2.082	2.996	3.038
Bölge Toplamı	26.038	31.501	31.094
Türkiye Geneli	144.991	174.855	174.012

Kaynak: İŞKUR, Veri Tabanı

Açık iş* ve işe yerleştirme faaliyetlerinde bölge genelinde azalış söz konusudur. Bölge genelindeki hem açık işlerde hem de işe yerleştirmelerdeki azalma Türkiye genelinden fazladır.

Tablo 8: İŞKUR Açık İş ve İşe Yerleştirme Sayıları (6 Şubat 2022-2024)

İller	Açık İş			İşe Yerleştirme		
	06.02.2022- 06.02.2023	06.02.2023- 06.02.2024	Değişim	06.02.2022- 06.02.2023	06.02.2023- 06.02.2024	Değişim
Adana	53.427	63.322	19%	41.708	42.259	1%
Adıyaman	5.431	3.375	-38%	4.375	1.272	-71%
Diyarbakır	22.917	19.066	-17%	19.110	10.624	-44%
Elâzığ	11.349	11.937	5%	8.331	5.929	-29%
Gaziantep	59.789	62.845	5%	32.852	19.926	-39%
Hatay	15.703	10.485	-33%	9.257	1.325	-86%
Kahramanmaraş	25.919	19.588	-24%	15.370	2.331	-85%
Kilis	2.028	2.270	12%	1.434	1.249	-13%
Malatya	22.490	19.166	-15%	15.118	6.302	-58%
Osmaniye	8.656	9.920	15%	6.311	4.611	-27%
Şanlıurfa	11.225	15.418	37%	5.967	8.024	34%
Bölge Toplamı	238.934	237.392	-1%	159.833	103.852	-35%
Türkiye Geneli	2.438.428	2.606.933	7%	1.362.149	1.262.775	-7%

Kaynak: İŞKUR Veri Tabanı

İŞKUR tarafından depremden etkilenen 11 il için depremin etkilerini hafifletmek amacıyla olağanüstü hâl bölgesi valiliklerine Toplum Yararına Program kontenjanı tahsis edilmiştir. Aynı zamanda programlardan yararlanma şartları esnetilmiş olup aynı haneden birden fazla kişinin programlardan faydalanması sağlanmış, en fazla 9 ay yararlanma şartı ve 24 ay yasaklılık şartı kaldırılmıştır.

* Açık iş Türkiye İş Kurumu’na işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Tablo 9: İŞKUR TYP Yararlanıcı Sayıları (6 Şubat 2022-2024)

İller	06.02.2022- 06.02.2023	06.02.2023- 06.02.2024	Değişim
Adana	3.739	8.826	136%
Adıyaman	1.109	17.299	1.460%
Diyarbakır	2.273	9.640	324%
Elâzığ	908	5.861	545%
Gaziantep	5.065	18.819	272%
Hatay	1.504	24.852	1.552%
Kahramanmaraş	1.372	18.790	1.270%
Kilis	357	2.184	512%
Malatya	1.394	12.931	828%
Osmaniye	1.009	7.587	652%
Şanlıurfa	4.223	13.185	212%
Bölge Toplamı	22.953	139.974	510%
Türkiye Geneli	116.426	305.686	163%

Kaynak: İŞKUR Veri Tabanı

İŞKUR tarafından sunulan iş ve meslek danışmanlığı faaliyetleri Kilis ve Şanlıurfa dışındaki diğer bölge illerinde azalmışken; işsizlik ödeneği başvurusunda özellikle Hatay, Kahramanmaraş, Malatya ve Adıyaman illerinde önemli düzeyde artış gözlenmiştir.

Tablo 10: İŞKUR Danışmanlık Faaliyetleri (6 Şubat 2022-2024)

İller	Danışan Sayısı			İşyeri Ziyaret Sayısı		
	06.02.2022- 06.02.2023	06.02.2023- 06.02.2024	Değişim	06.02.2022- 06.02.2023	06.02.2023- 06.02.2024	Değişim
Adana	63.405	59.201	-7%	22.298	23.756	7%
Adıyaman	15.560	3.698	-76%	4.046	418	-90%
Diyarbakır	56.054	50.983	-9%	13.855	16.434	19%
Elâzığ	21.164	17.067	-19%	5.028	4.868	-3%
Gaziantep	68.510	56.765	-17%	15.412	14.534	-6%
Hatay	36.316	15.755	-57%	7.522	939	-88%
Kahramanmaraş	42.643	18.301	-57%	5.379	3.610	-33%
Kilis	3.140	3.221	3%	731	564	-23%
Malatya	35.552	19.829	-44%	7.907	3.898	-51%
Osmaniye	21.606	18.339	-15%	3.567	3.132	-12%
Şanlıurfa	33.272	36.332	9%	6.716	6.131	-9%
Bölge Toplamı	396.536	299.020	-25%	92.461	78.284	-15%
Türkiye Geneli	2.329.567	2.028.320	-13%	661.823	704.771	6%

Kaynak: İŞKUR Veri Tabanı

Depremden sonra bölgedeki işgücü kayıplarını telafi edebilmek, ekonomik toparlanmayı hızlandırmak ve istihdam kayıplarını azaltmak amacıyla İŞKUR tarafından Kısa Çalışma Ödeneği (KÇÖ) ve Nakdi Ücret Desteği (NÜD) uygulamaları devreye sokulmuştur.

Tablo 11: İŞKUR İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayıları (6 Şubat 2022-2024)

İller	06.02.2022- 06.02.2023	06.02.2023- 06.02.2024	Değişim
Adana	41.962	37.060	-12%
Adıyaman	9.079	12.525	38%
Diyarbakır	23.348	21.310	-9%
Elâzığ	10.940	8.933	-18%
Gaziantep	57.530	49.738	-14%
Hatay	20.116	32.778	63%
Kahramanmaraş	23.961	29.791	24%
Kilis	2.320	2.448	6%
Malatya	16.291	20.254	24%
Osmaniye	8.657	6.883	-20%
Şanlıurfa	21.836	20.298	-7%
Bölge Toplamı	236.040	242.018	3%
Türkiye Geneli	1.726.662	1.590.041	-8%

Kaynak: İŞKUR Veri Tabanı

Depremden en çok etkilenen dört il olan Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya’da işsizlik ödeneğine başvuran sayısındaki artış dikkat çekicidir. Bölge genelindeki işsizlik ödeneğine başvuran sayısındaki artış Türkiye ortalamasının üzerindedir. Beş ilin dışındaki illerde işsizlik sigortası yararlanıcı sayılarında düşüş yaşandığı görülmektedir.

Tablo 12: Bölgesel Kriz Nedeniyle Uygulanan Kısa Çalışma Ödeneği (06.02/29.02.2024)

İller	İşyeri Sayısı	Kişi Sayısı	Ödeme Miktarı (TL)
Adana	805	4.140	20.749.811
Adıyaman	2.296	8.291	70.347.905
Diyarbakır	114	430	3.252.129
Gaziantep	1.140	6.186	33.825.075
Hatay	12.151	37.085	351.779.751
Kahramanmaraş	6.960	36.799	324.583.265
Kilis	11	29	167.955
Malatya	4.928	21.106	169.302.413
Osmaniye	393	1.885	11.977.877
Şanlıurfa	106	1.157	4.108.306
Bölge Toplamı	28.904	117.108	990.094.487

Kaynak: İŞKUR Veri Tabanı

Bölgesel kriz nedeniyle uygulamaya konulan kısa çalışma ödeneğinden en fazla yararlanan iller, depremden en fazla etkilenen dört il olan Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya’dır. Kısa çalışma ödeneğinden yararlanan işyerlerinin yüzde 91’i, yararlanan kişilerin ise yüzde 88’i bu dört ildir. Ayrıca toplam ödeme miktarının yüzde 93’ü Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya’ya yapılmıştır. Bu illerde sayıların nispeten fazla olmasında bu dört ilde uygunluk tespiti tamamlanması beklenmeksizin ödeme yapılmasının da payı bulunmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

DEPREMİN İŞVEREN ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNE YÖNELİK SAHA ARAŞTIRMASI BULGULARI

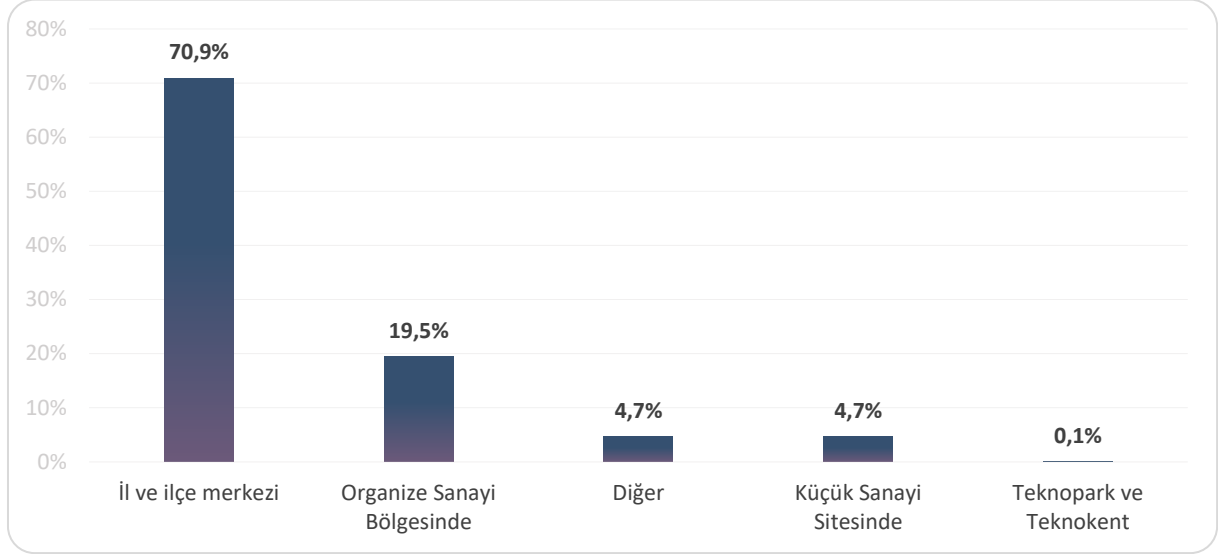
Depremi işveren üzerindeki etkisini belirlemek üzere 4 Eylül – 6 Ekim 2023 tarihleri arasında Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elâzığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde İPA kapsamında TÜİK'ten temin edilen örneklem listesinde bulunan işyerlerine soru formu (EK-4) uygulanmıştır. Çalışma kapsamında 11 deprem ilinde 10 bin 700 işyerinden veri derlenmiştir.

Tablo 13: Örneklem Listesinin Sektörel Dağılımı

Sektör	Örneklem Sayısı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	161
İmalat	3.437
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	165
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	115
İnşaat	1.761
Ulaştırma ve Depolama	1.082
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	615
Bilgi ve İletişim	101
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	73
Gayrimenkul Faaliyetleri	82
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	305
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	529
Eğitim	519
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	478
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	74
Diğer Hizmet Faaliyetleri	186
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	2.339
Genel Toplam	12.022

Deprem illerinde faaliyet gösteren işyerlerinin faaliyet gösterdikleri alan ölçeğinde özel politikalar geliştirilebilmesi amacıyla önem arz ettiğinden yerleşik konumlarının netleştirilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda işyerlerinin faaliyet gösterdikleri bölgeler organize sanayi bölgesi, küçük sanayi siteleri, teknopark ve Teknokentlerle il ve ilçe merkezi özelinde izlenebilecektir.

Grafik 4: İşyerlerinin Faaliyet Bölgesi

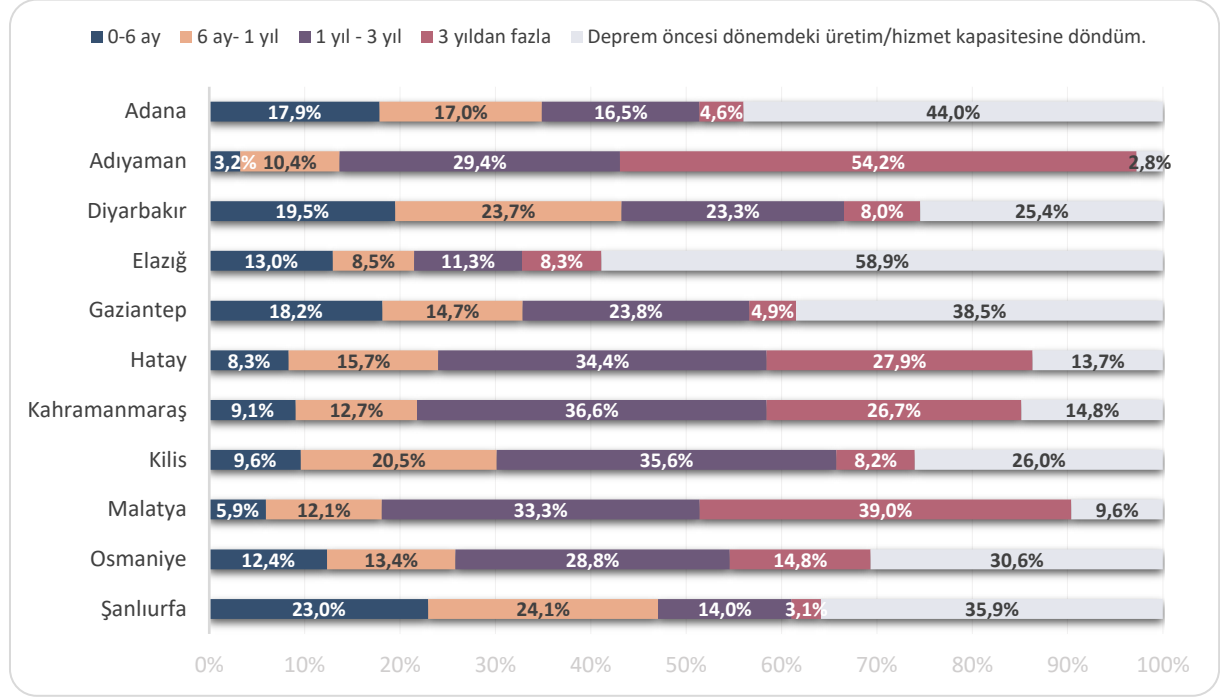

11 deprem ili için örneklem listesinde bulunan işyerlerinin yüzde 70,9'u il ya da ilçe merkezlerinde bulunmakta iken yüzde 19,5'i ise OSB'lerde yer almaktadır. Özellikle depremin etkisiyle il ve ilçe merkezlerinin yüksek oranda yıkıma uğradığı şehirlerde işyerlerinin bu olumsuz durumdan doğrudan etkilendiği görülmüştür.

Bununla birlikte araştırmaya katılan bütün işyerlerinin yalnızca yüzde 1'i işletmesini kalıcı veya geçici olarak başka bir şehre taşımayı düşündüğünü belirtmiştir. Bu durumda etkisi olan husus, göç etmeyi düşünenlerin depremde hemen sonra il değiştirmesi, araştırmanın yapıldığı tarihte kentlerde kalan işyerlerinin araştırmaya dahil olmasıdır. İşini taşımayı düşünen işverenlerin öncelikli tercihleri; Mersin, Ankara ve Antalya olmuştur. Taşınma fikrinin öne çıkmasında en çok yeni bir deprem olacağı endişesi ve işgücü açığı sebepleri belirtilmiştir.

İşyerlerinin deprem sonrası süreçte üretim/hizmet kapasitesi bakımından araştırmanın uygulandığı referans tarihinden ne kadar süre içerisinde deprem öncesi döneme döneceklerini değerlendirmeleri istenmiştir. Deprem sonrası müdahale süreçlerinde ihtiyaç öncelikleri süreç içerisinde farklılık göstermektedir. Depremin hemen ardından akut müdahale süreçlerini içeren dönemin geçirildiği ve depremde altı ay sonraki evrede işverenlerin bu süreci değerlendirdikleri göz önünde bulundurulmalıdır.

Grafik 5: Deprem Öncesi Döneme Dönüş Kanaati

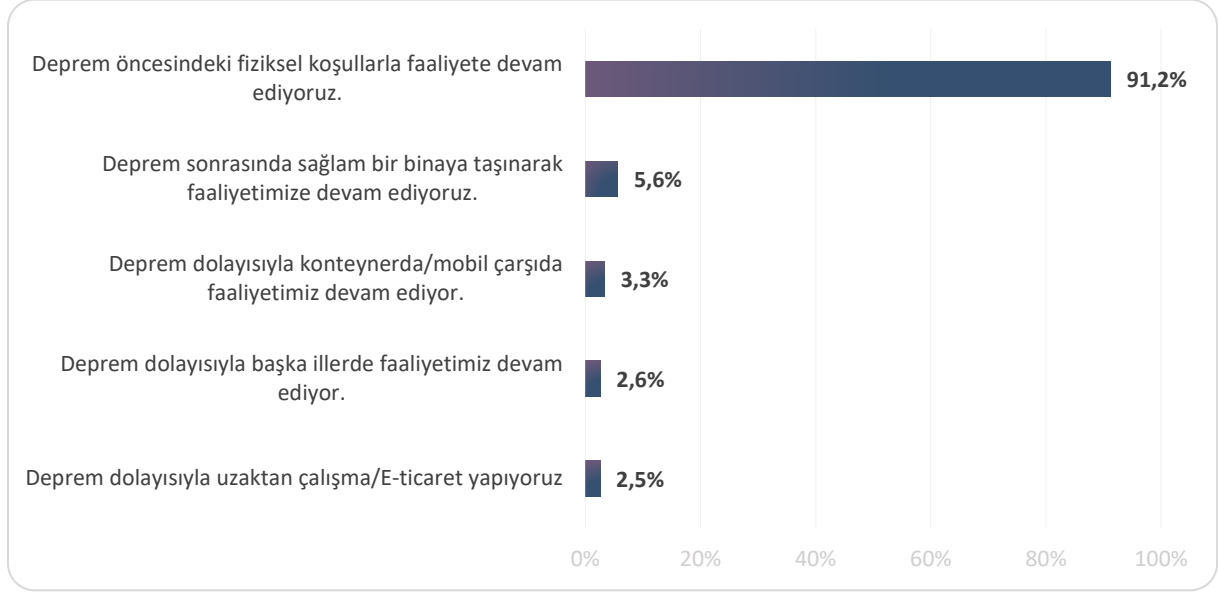
Deprem bölgesindeki her üç işyerinden biri deprem öncesi dönemdeki üretim/hizmet kapasitesine dönmüş olduğunu belirtmiştir. Yine her üç işyerinden biri ise en fazla 1 yıl içinde eski kapasitelerine döneceği kanaatinde olduğunu ifade etmiştir.

Deprem sonrasında hangi alanların ön plana çıkacağı da ayrıca işverenlere sorulmuştur. İşverenler genel değerlendirmelerinde gıda, inşaat, insan sağlığı, çevre temizliği, e-ticaret, eğitim, gayrimenkul, geri dönüşüm, lojistik ve güvenlik gibi konuların deprem sonrasında ön plana çıkacağını değerlendirmektedir.

2.1 Deprem Sonrası Faaliyeti Devam Eden İşyerlerinin Genel Durumu

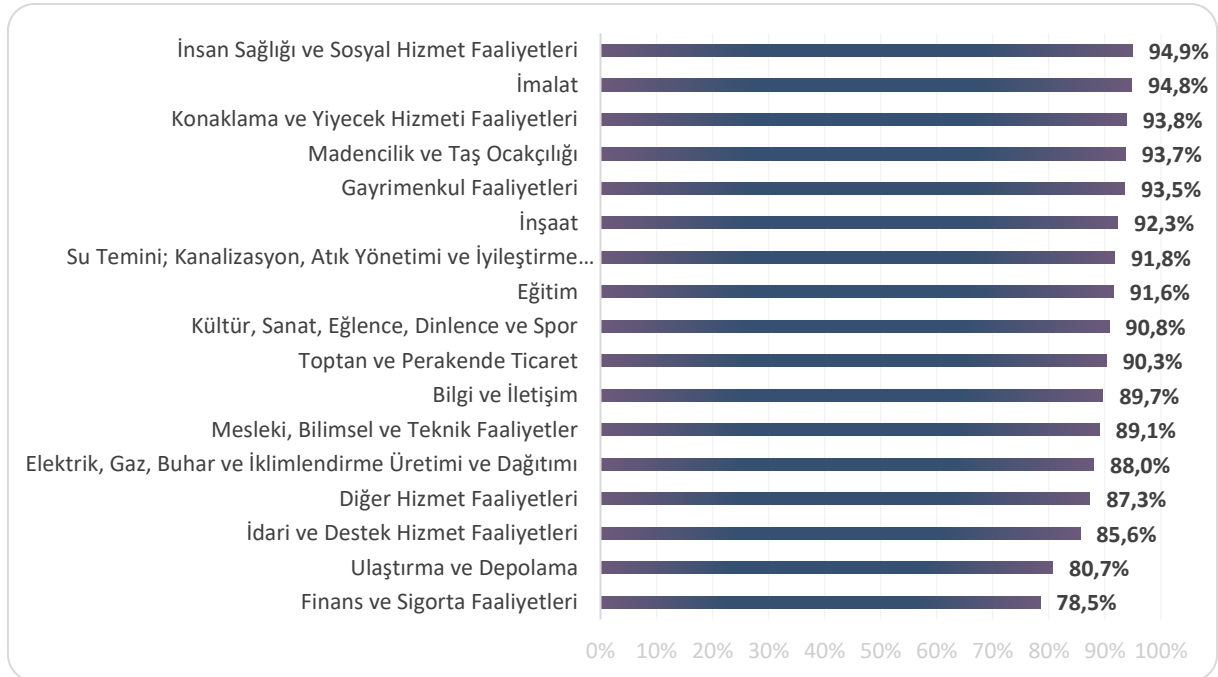
Deprem sonrasında faaliyeti devam eden işyerleri araştırma kapsamındaki bütün işyerlerinin yüzde 97'sini oluşturmaktadır. Bu oranın yüksek oluşu, işyerleri yıkılmış olsa bile kapasite düşürerek veya farklı meca ve mekânlarda faaliyetini devam eden işyerlerinin de sayıca fazla oluşundan kaynaklanmaktadır.

Grafik 6: Deprem Sonrası Faaliyetine Devam Eden İşyerlerinin Güncel Durumu

Deprem sonrasında faaliyetlerine devam eden işyerlerinin yüzde 5,6'sının sağlam bir binaya taşınarak, yüzde 3,3'ünün konteyner veya mobil çarşılarında, yüzde 2,6'sının farklı illerde, yüzde 2,5'inin ise uzaktan çalışma ve e-ticaret yoluyla faaliyetlerine devam ettikleri görülmüştür.

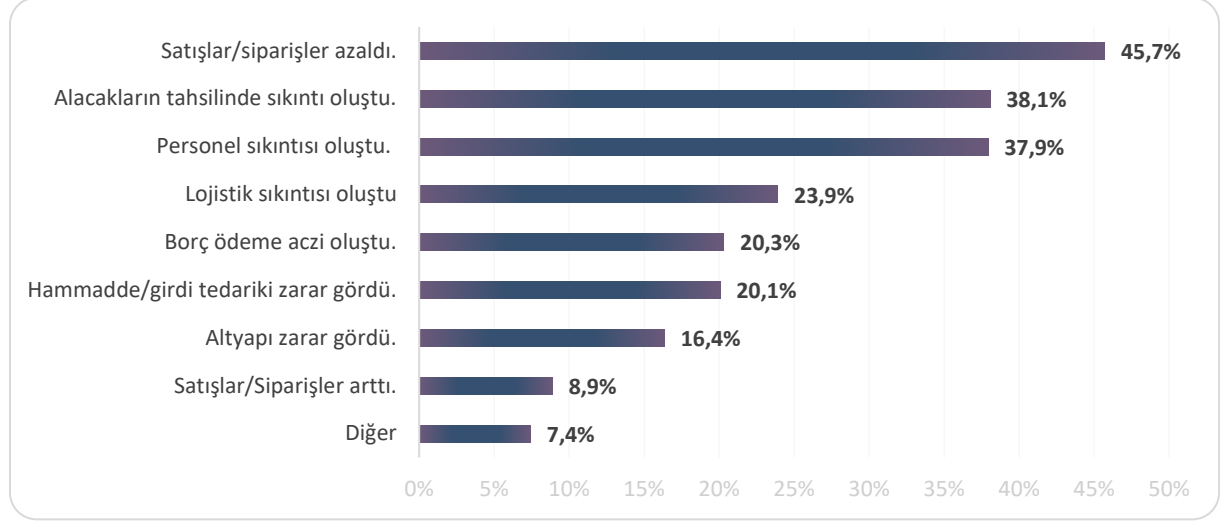
Grafik 7: Önceki Fiziksel Koşullarla Faaliyetine Devam Eden İşyerlerinin Sektörel Durumu

Deprem sonrasında fiziksel koşulların en fazla etkilendiği ve değiştiği sektörler; finans ve sigorta faaliyetleri ile ulaştırma ve depolama faaliyetleri sektörleridir.

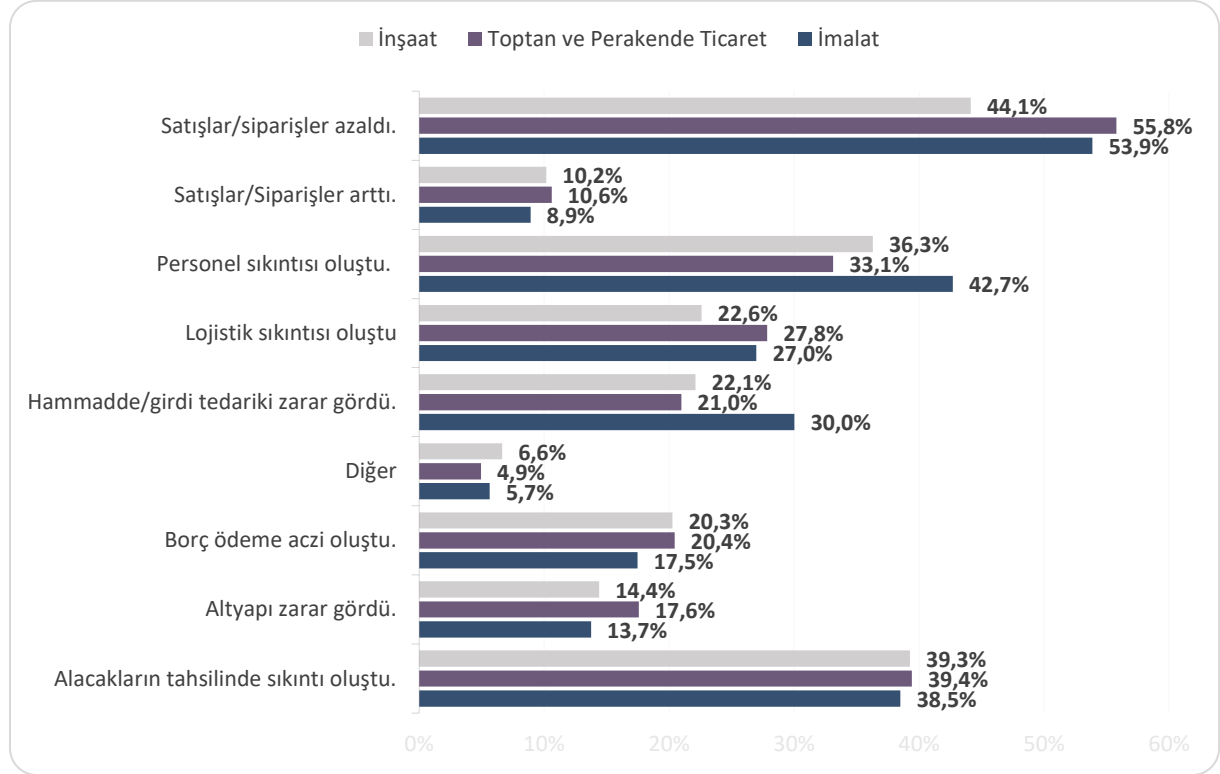
Deprem, yıkıcı etkisi ve fiziksel koşullar dışında da işyerlerini doğrudan ya da dolaylı olarak etkilemiştir. Deprem sonrası politikaların ihtiyaçlar kapsamında özelleştirilebilmesi amacıyla depremin yıkıcı etkilerinin dışındaki etkileri de ayrıca incelenmiştir.

Grafik 8: Depremin Fiziksel Zararı Dışında İşyerlerine Etkisi

Bu kapsamda işverenler en fazla satışların/siparişlerin azalması, alacakların tahsilinde sıkıntı yaşamaları, personel ve lojistik sıkıntıları nedeniyle depremde olumsuz etkilenmişlerdir. Depremin işverenleri en fazla etkilediği satış ve sipariş iptalleri/azalması durumunun en yoğun olarak görüldüğü sektörler imalat, toptan ve perakende ticaret ile inşaat sektörleridir. Bu sebeple bu sektörler kapsamında özelleştirilebilecek politikalara kaynak teşkil edebilmesi maksadıyla sektörler ayrıca incelenmiştir.

Grafik 9: İmalat, İnşaat ile Toptan ve Perakende Ticaret Sektörlerinde Depremin Fiziksel Zararı Dışında İşyerlerine Etkisi

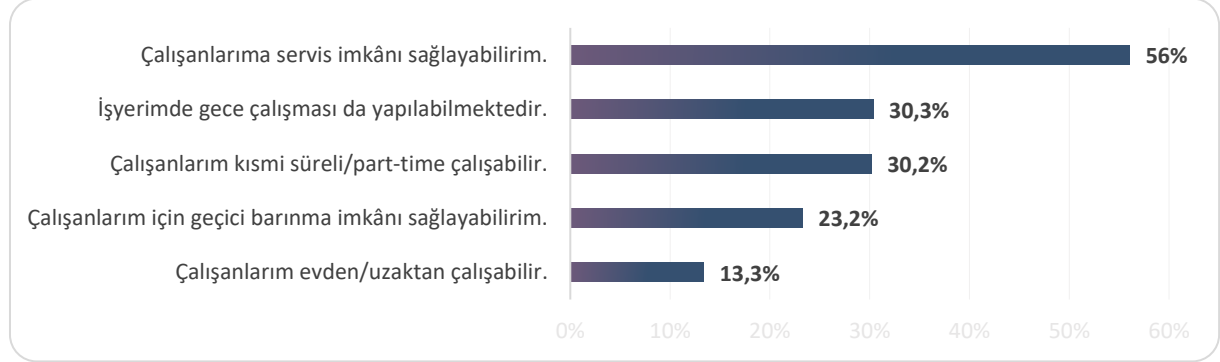

Sektörler kendi içerisinde değerlendirildiğinde; imalat sektörü özelinde yaşanan temel sıkıntının sebebi satış azalması ve iptalleri (yüzde 53,9), personel sıkıntısının oluşması (yüzde 42,7) ve alacakların tahsilinde sıkıntı oluşmasıdır (yüzde 38,5). Toptan ve perakende ticaret sektöründe yaşanan temel

sıkıntılar satış azalması ve iptalleri (yüzde 55,8), alacakların tahsilinde sıkıntı yaşanması (yüzde 39,4) ve personel sıkıntısının yaşanmasıdır (yüzde 33,1). İnşaat sektöründe yaşanan temel sıkıntılar ise inşaat yapım ve satışlarının azalması (yüzde 44,1), alacakların tahsilinde sıkıntı yaşanması (yüzde 39,3) ve inşaat sektöründeki işgücü talebinin karşılanamamasıdır (yüzde 36,3). Buna karşın düşük oranda olmakla birlikte işverenlerin yüzde 8,9'unun satış ve siparişleri artmıştır.

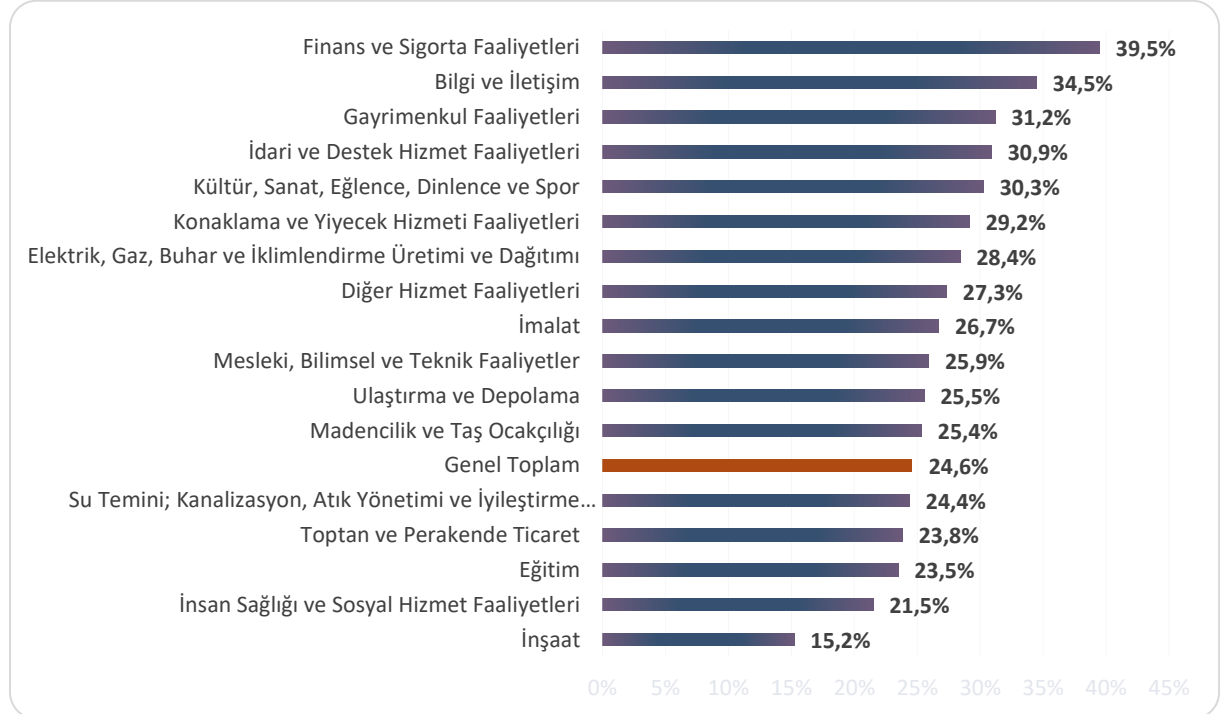
İşverenlerin çalışanlarına sağlayabilecekleri imkanlar, işverenlerin de deprem sonrası kendi imkanlarıyla sağlayabilecekleri destekler konusundaki potansiyelinin ölçülebilmesi maksadıyla işverenlere sorulmuştur.

Grafik 10: İşverenlerin Çalışanlarına Sağladığı İmkân ve Çalışma Koşulları

Genel dağılımda işverenlerin esnek çalışma modelleri kapsamında gece çalışması, kısmi süreli çalışma ve uzaktan çalışmayı destekleyebilecekleri; en fazla servis imkânı sağlayabilecekleri ön plana çıkmaktadır.

Grafik 11: Sektör Bazında Esnek Çalışma İmkânı Sağlayan İşveren Oranı

Sektörler özelinde sektöre özel politika geliştirebilmek amacıyla esnek çalışma biçimlerine yönelik sektörün yaklaşımı değerlendirildiğinde; gece çalışması, kısmi çalışma ve uzaktan çalışmanın dâhil edildiği esnek çalışma modellerini en fazla destekleyen sektörler finans ve sigorta faaliyetleri, bilgi ve

iletişim ile gayrimenkul faaliyetleri sektörleri iken; en az destekleyen sektörler ise inşaat, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile eğitim sektörleridir.

Servis ve barınmaya yönelik işverenlerin kendi imkânlarıyla sağladığı desteklerin de hangi sektör özelinde ve ölçeğinde yoğunlaştığı incelenmiştir. Bu dağılım ile amaç işverenlerin sektörlerine ve büyüklüklerine göre sağlayabileceği destekleri incelemektir.

Tablo 14: Geçici Barınma ve Servis İmkânı Sağlan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

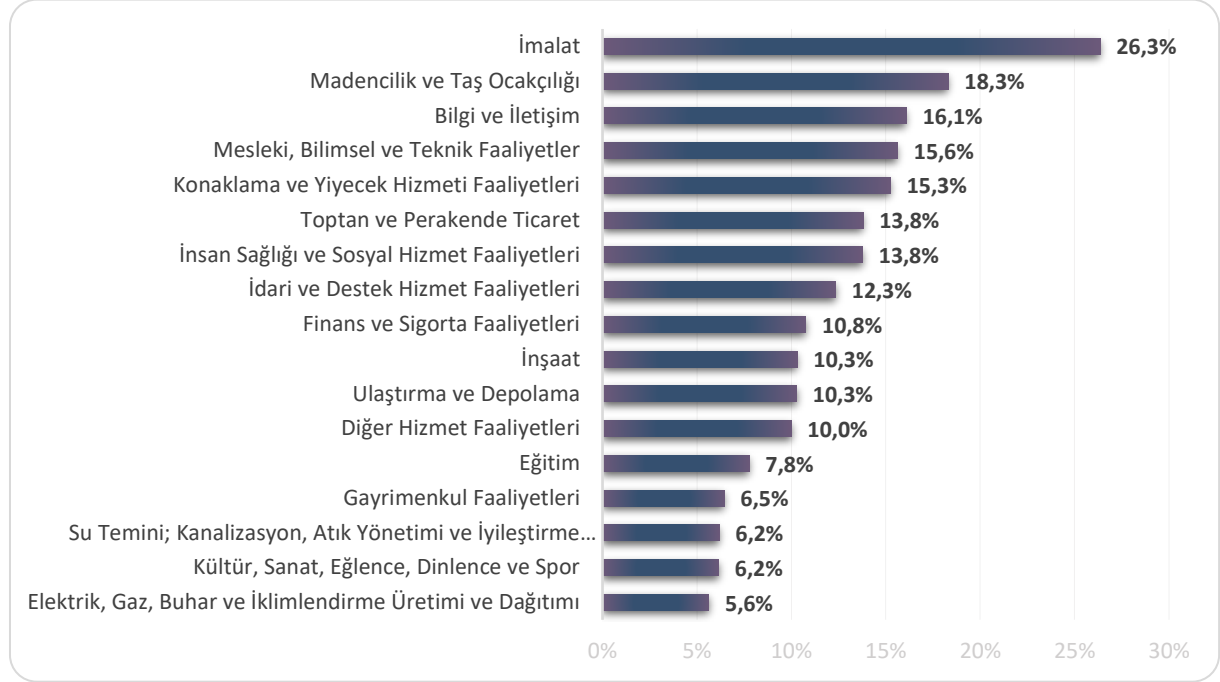
Sektör	Geçici Barınma Sağlayan İşyerleri	Servis İmkânı Sağlayan İşyerleri
Bilgi ve İletişim	13,8%	39,1%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	24%	41,3%
Eğitim	14%	40,9%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	40,1%	61,3%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	20%	15,4%
Gayrimenkul Faaliyetleri	32,3%	50%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	19,2%	46,2%
İmalat	27,1%	77,4%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	15,9%	40,8%
İnşaat	23,6%	41,4%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	20,7%	45,8%
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	30,8%	41,5%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	35,9%	65,5%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	16,4%	37,9%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	21,6%	49,5%
Toptan ve Perakende Ticaret	22,5%	52,3%
Ulaştırma ve Depolama	19,6%	50,7%
Genel Toplam	23,2%	56%

Esnek çalışma biçimlerinin en az desteklendiği sektörlerde barınma ve servis imkânları işveren tarafından daha fazla sağlanmaktadır. Esnek çalışma biçiminin az tercih edildiği imalat sektöründe işin niteliği ve işgücünün yoğunluğu gereği servis imkânı bütün sektörler arasında işveren tarafından en yüksek oranda desteklenmektedir. Barınma imkânının işverenler tarafından en yüksek oranda desteklendiği sektör elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü ile madencilik ve taş ocakçılığı sektörüdür. Bu sektörlerde barınma imkânının sağlanmasında sektörün yapısı gereği, işverenlerin önceki bölümlerde de tespit edildiği üzere şehir merkezleri dışında faaliyet göstermesi ve hizmetin kesintiye uğratılamayacak nitelikte olmasından kaynaklanmaktadır.

2.2 Deprem Sonrası İşgücü Açığı

Araştırma kapsamındaki bütün sektörlerde ilave eleman ihtiyacı olduğunu belirten işyerlerinin oranı yüzde 16,4'tür.

Grafik 12: Sektörel Kapsamda İşverenlerin İlave Eleman İhtiyacı

Sektörel olarak işgücü açığı olarak da nitelendirilebilecek işverenin ilave eleman ihtiyacı, oransal olarak da sayısal olarak da en fazla imalat sektöründedir.

Deprem bölgesinde işverenlerin ilave eleman ihtiyacı ile en fazla temininde güçlük çektikleri meslekler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Temininde güçlük çekilip, barınma imkânı sağlandığı takdirde işgücü açığı sorunu çözülebilecek meslekler; inşaat işçisi, tekstil sektöründeki meslekler, ulaştırma ve depolama sektörü kapsamındaki tır şoförü, kamyon şoförü gibi mesleklerdir.

Tablo 15: Eleman İhtiyacı Olan ve Temininde Güçlük Çeken Meslekler

İlave Eleman İhtiyacı Olan Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
Konfeksiyon İşçisi	Kamyon Şoförü
Garson (Servis Elemanı)	İnşaat İşçisi
Kamyon Şoförü	Konfeksiyon İşçisi
Gazaltı (Mig-Mag) Kaynakçısı	Garson (Servis Elemanı)
Çelik Kaynakçısı	Tır-Çekici Şoförü
Aşçı	Gazaltı (Mig-Mag) Kaynakçısı
Ön Muhasebeci	Çelik Kaynakçısı
Dokuma Konfeksiyon Makineci	Dokuma Konfeksiyon Makineci
Tır-Çekici Şoförü	Aşçı
Şoför-Yük Taşıma	Düz Dikiş Makineci
Düz Dikiş Makineci	Ahşap Mobilya İmalat Ustası
İnşaat İşçisi	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı
Temizlik Görevlisi	Örgü Makinası Operatörü
Satış Danışmanı/Uzmanı	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)
Örgü Makinası Operatörü	Beton Transmikser Operatörü
Taşıma, Yükleme-Boşaltma İşçisi	Şoför-Yük Taşıma
Makineci (Dikiş)	Beton ve Betonarme Kalıpçısı
Makine Mühendisi	Ahşap Kalıpçı
Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı	Bakım ve Onarım Elektrikçisi/Endüstriyel Bakım ve Onarımcısı
Ahşap Mobilya İmalat Ustası	Betonarme Demircisi

Tablo 16: Depremden En Fazla Etkilenen İllerde Temininde Güçlük Çekilen İlk Beş Meslek*

Adıyaman	Hatay	Kahramanmaraş	Malatya
Dokuma Konfeksiyon Makineci	Tır-Çekici Şoförü	Örgü Makinası Operatörü	Konfeksiyon İşçisi
Düz Dikiş Makineci	Kamyon Şoförü	Kamyon Şoförü	Gazaltı (Mig-Mag) Kaynakçısı
Makineci (Dikiş)	Çelik Kaynakçısı	Open End Makinesi Operatörü	Düz Dikiş Makineci
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Ahşap Mobilya İmalat Ustası	Garson (Servis Elemanı)	İnşaat İşçisi
Konfeksiyon İşçisi	Garson (Servis Elemanı)	Aşçı	Kayıs İşleme ve Paketleme İşçisi

İşverenlerin eleman temininde güçlük çektikleri mesleklerde aradıkları beceriler açık uçlu olarak sorulmuştur. İşverenler en fazla kalifiye eleman bulmakta zorlandıklarını belirtmiş olup; temininde güçlük çektikleri işgücünde en fazla ihtiyaç duyduğu beceriler arasında iletişim becerileri, mesleki bilgi

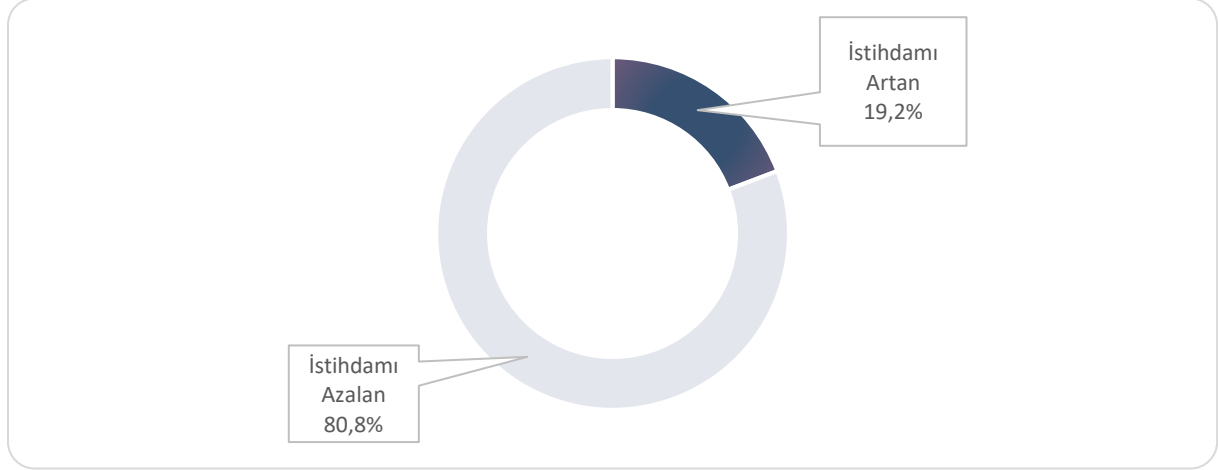
* İkinci Bölümde İPA verileri kapsamında verilen temininde güçlük çekilen mesleklerin farklılığı araştırma dönemselliğinden kaynaklanmaktadır.

ve iş tecrübesi, teknik bilgi gerektiren mesleklerde mesleki yeterlilik belgesi sahibi olma ön plana çıkmaktadır.

2.3 Deprem Sonrası İşyerlerinde İstihdamın Değişimi

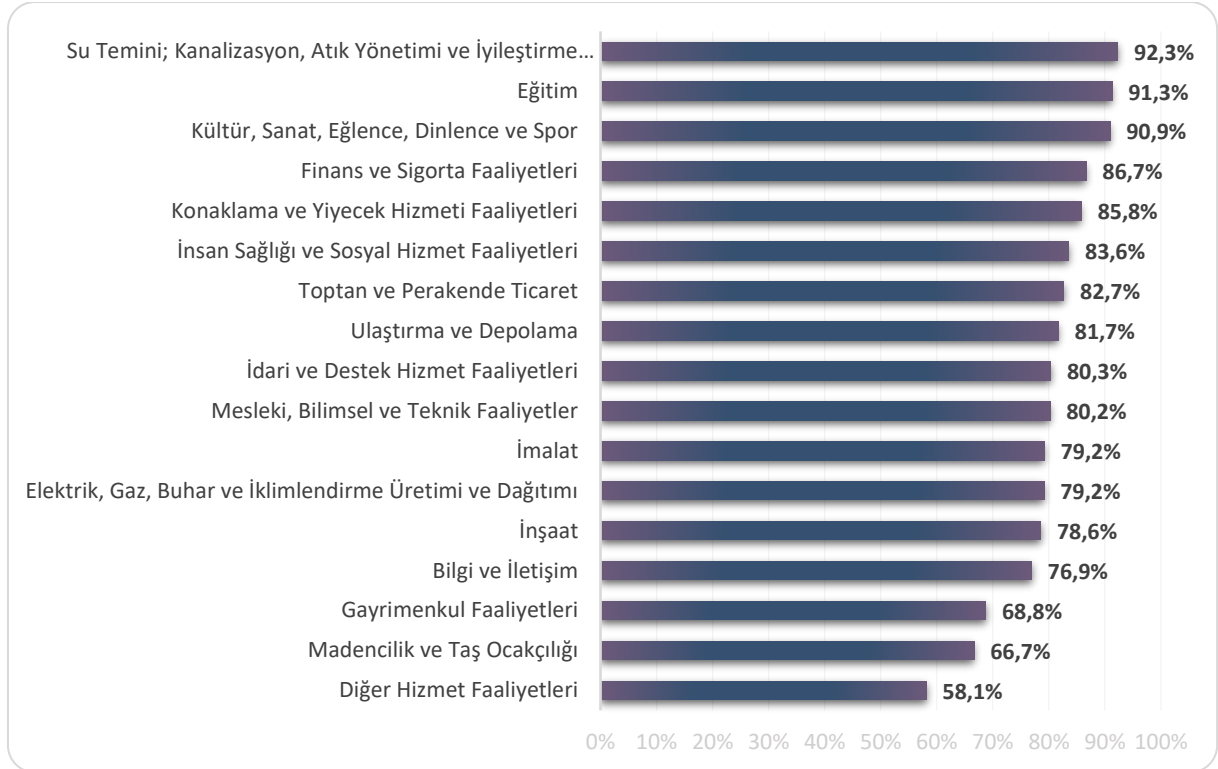
Deprem sonrasında işyerlerinin yüzde 36,4'ünün mevcut istihdamı değişmiştir.

Grafik 13: Deprem Sonrası İstihdamın Görünümü

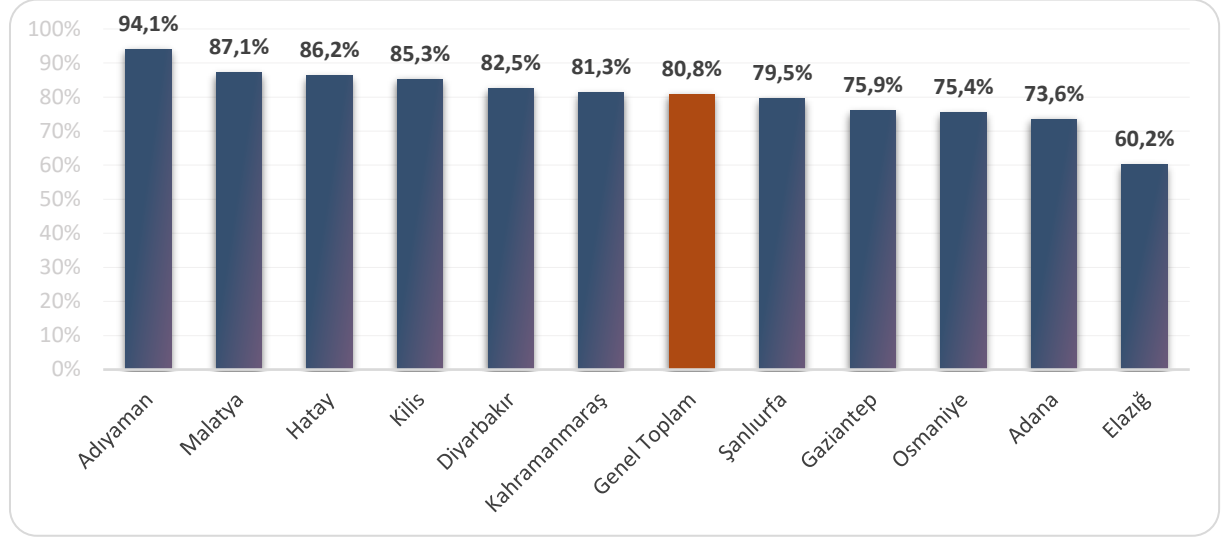
Araştırmada mevcut istihdamı değişen işyerlerinin içinde istihdamı azalan işyerlerinin oranı yüzde 80,8 iken, istihdamı artan işyerlerinin oranı yüzde 19,2'dir.

Grafik 14: Deprem Sonrası İstihdamı En Fazla Oranda Azalan Sektörler

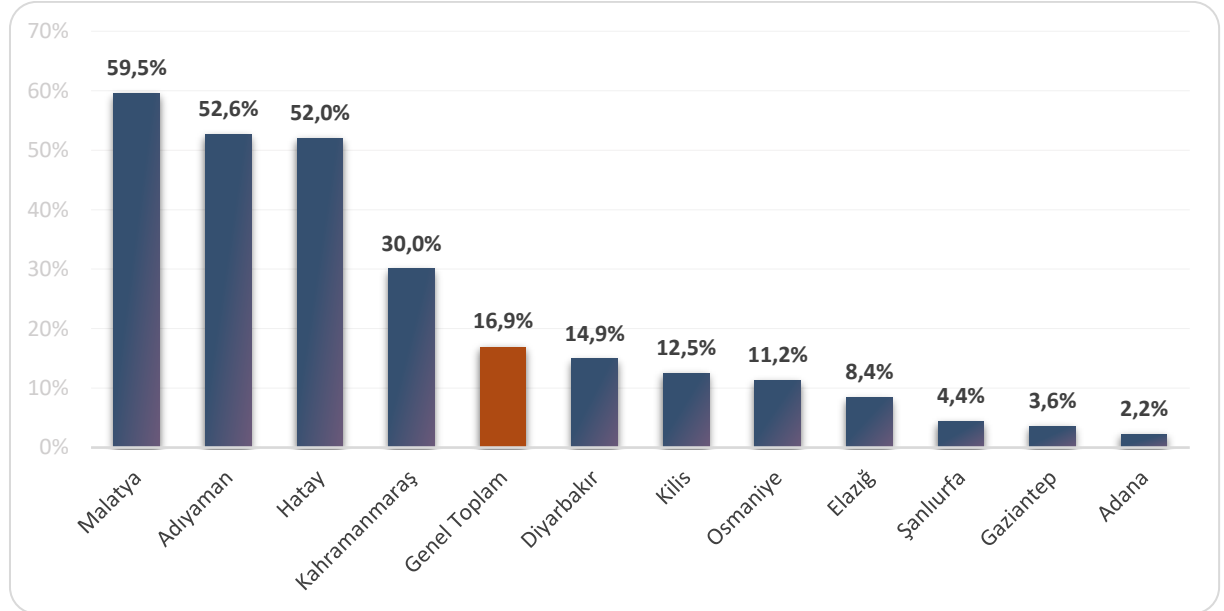
Deprem sonrasında 11 deprem ilinde sektörler, istihdam azalışı bakımından incelendiğinde oransal olarak ilgili sektör içerisinde en fazla işgücü kaybeden sektörler; su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, eğitim sektörü ve kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektörüdür.

Grafik 15: İstihdamı Azalan İşyerlerinin İl Düzeyinde Görünümü

Grafikten de görüleceği üzere deprem sonrası mevcut istihdamı oransal olarak en fazla azalan işyerinin olduğu il Adıyaman'dır. Adıyaman, Malatya, Hatay, Kilis, Diyarbakır ve Kahramanmaraş istihdam azalışı bakımından bölge ortalamasının üzerinde yer almıştır.

Grafik 16: İllere Göre Çalışanların Barınma Problemi

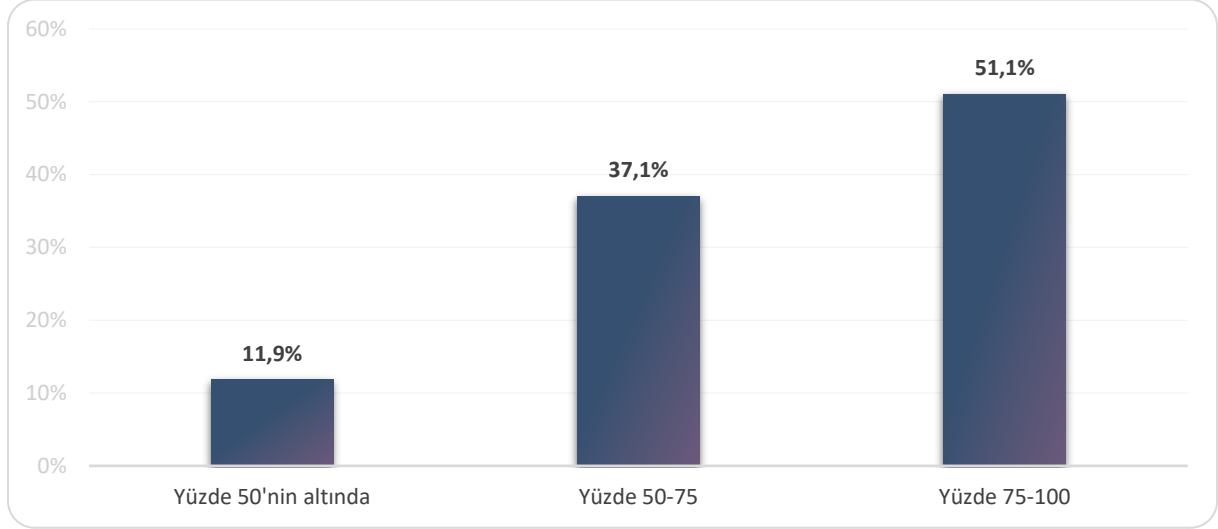

İşverenlerin çalışanlarının barınma problemi olup olmadığı sorulmuş olup, en çok sırasıyla Malatya, Adıyaman, Hatay ve Kahramanmaraş illerindeki işverenlerin çalışanlarının barınma problemi olduğu görülmüştür. Bu iller bölge ortalamasının üzerinde yer almıştır.

2.4 Deprem Sonrası Faaliyeti Devam Eden İşyerlerinin Kapasite Kullanım Oranları

Deprem sonrasında faaliyetlerine devam eden işyerlerinin üretim, istihdam kapasitelerinin değişimi bölgenin ekonomik ve sosyal durumunu izleyebilmek adına tamamlayıcı bir gösterge olarak ele alınmaktadır. İşverenler deprem sonrası faaliyetlerine devam etmekle birlikte eski kapasitelerinin ne kadarını kullandıklarını gösteren kapasite kullanım oranlarını yüzdelik dilimler halinde beyan etmiştir.

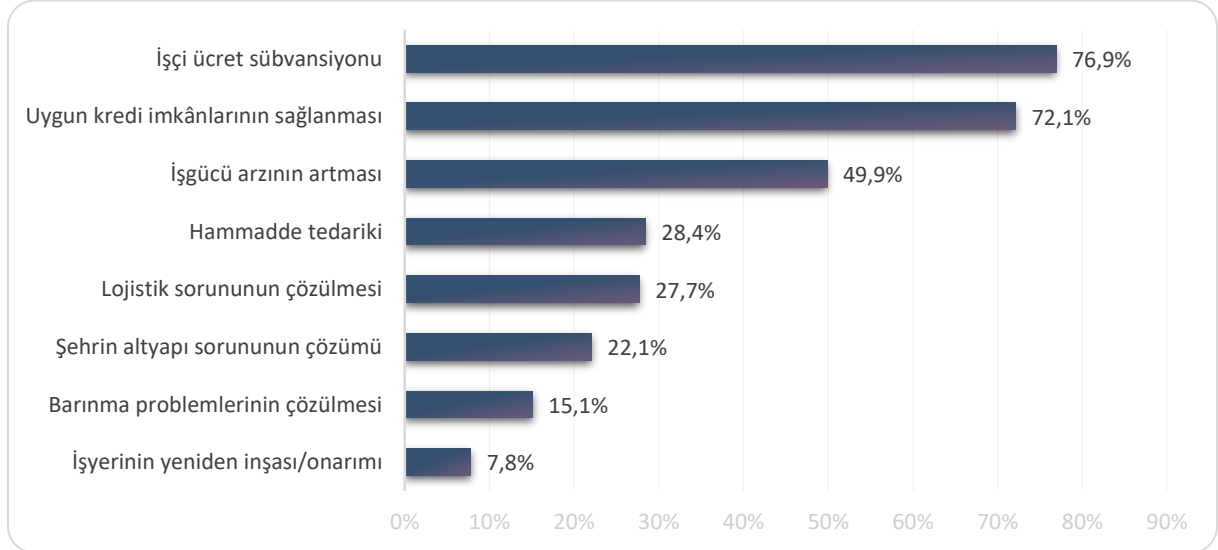
Grafik 17: İşyerlerinin Kapasite Kullanım Oranı

Deprem bölgesindeki işyerlerinin yaklaşık yarısı en az yüzde 75 kapasite ile çalıştıklarını beyan etmiştir. Bütün işyerlerinin yaklaşık yüzde 90'ı yarı kapasitesinin üzerinde çalışırken; yaklaşık yüzde 12'lik dilimde işverenler yüzde 50 kapasitenin altında faaliyetlerini sürdürmektedir. İl bazlı bakıldığında bu oranların değişiklik arz etmesi normal olup; depremden en fazla etkilenen Malatya, Hatay, Adıyaman illerinde yaklaşık her dört işyerinden biri yarı kapasite altında çalışmaktadır.

İşverenlerin bu kapasite kullanım oranları dikkate alınarak hangi destekler sağlanırsa üretim kapasitelerinin artacağını değerlendirmeleri istenmiş olup; bu desteklerin hem il hem bölge bazında politika olarak kullanılabileceği ve kapasite kullanım oranlarını artırabileceği değerlendirilmektedir.

Grafik 18: İşyerlerinin Üretim Kapasitesinin Artması İçin İhtiyaç Duydukları Destekler

İşverenlerin üretim kapasite artışı için gerekli olan üç seçeneği belirtmiş olduğu çerçevede; işçi ücret sübvansiyonları, uygun kredi imkânlarının sağlanması, işgücü arzının artırılması öne çıkmaktadır. Bu ihtiyaçlardan uygun kredi imkânlarının sağlanması ve işgücü arzının artırılması faaliyeti duran işletmeler için de faaliyetlerinin devam edebilmesi kapsamında ihtiyaç duyulan desteklerdendir.

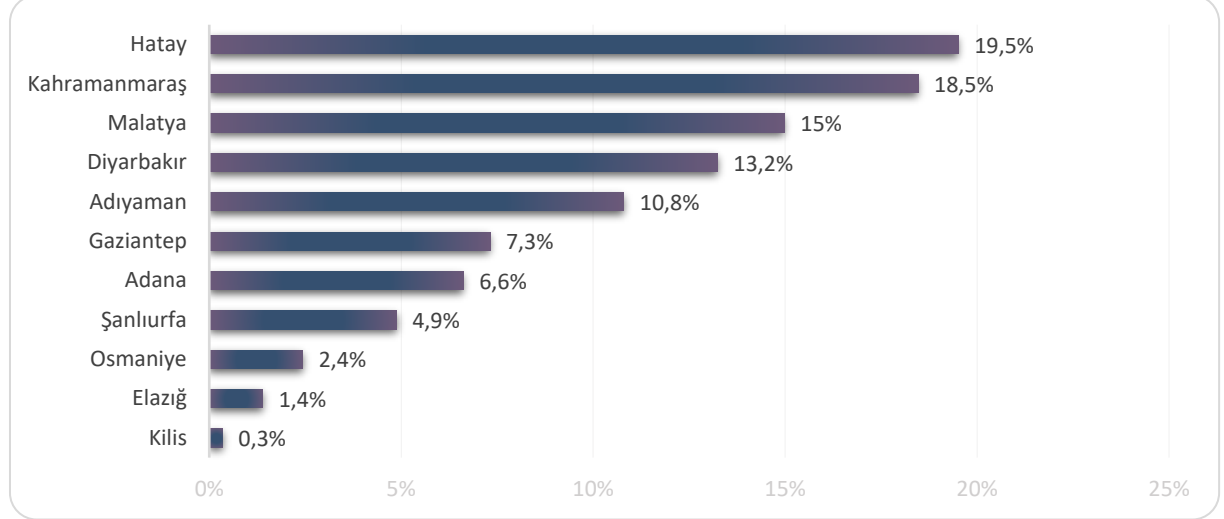
Sektörel açıdan incelendiğinde genel toplamda olduğu gibi birçok sektörde birinci sırada işçi ücret sübvansiyonu desteğine ihtiyaç duyulmakta iken; eğitim, inşaat, madencilik ve taş ocaklığı, su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ile ulaştırma ve depolama sektörlerinde ilk sırada

uygun kredi imkânlarının sağlanması gelmektedir. Bunun yanında hammadde tedarikine en fazla ihtiyaç duyan sektörler imalat ile toptan ve perakende ticaret sektörleri olmuştur. Bu ihtiyacın en önemli sebepleri tedarik zincirlerinin bozulması ve depremin yıkıcı etkilerinden kaynaklı ürün stoklarında yaşanan kayıplardır.

2.5 Deprem Sonrası Faaliyeti Duran İşyerlerinin Genel Durumu

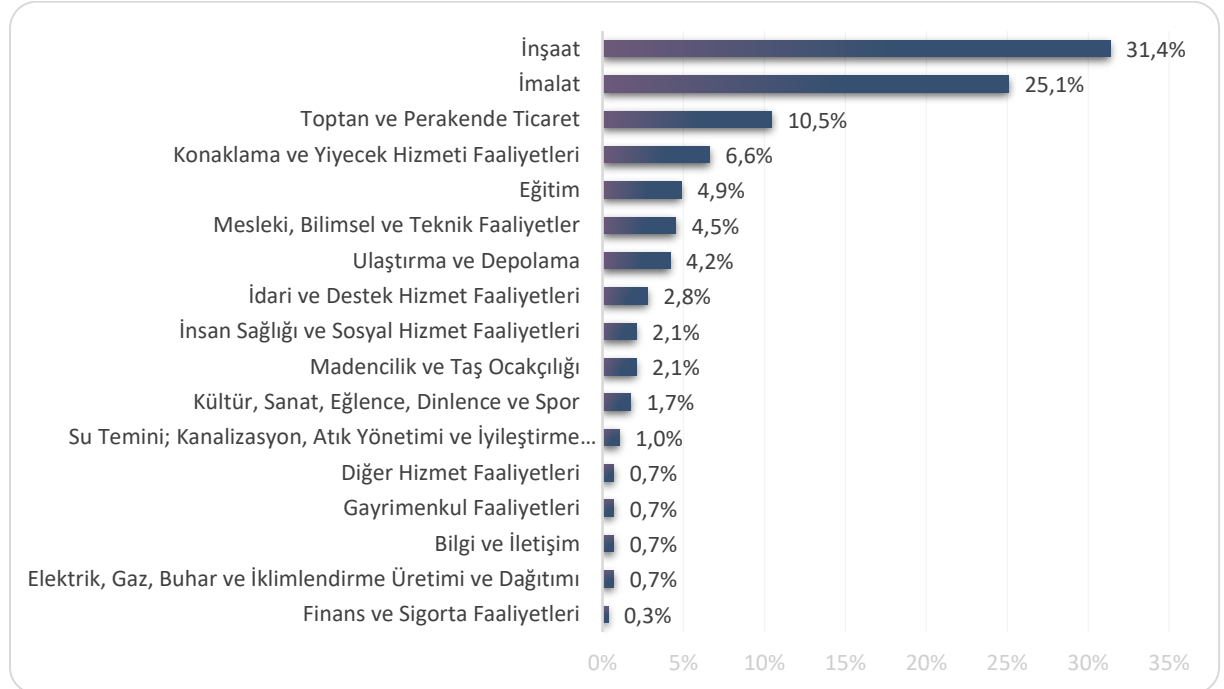
Deprem bölgesindeki işyerlerinin deprem sonrasındaki faaliyet durumları ayrıca incelenmiştir. 11 deprem ilindeki işyerlerinin yaklaşık yüzde 3'ünün faaliyeti tamamen durmuştur.

Grafik 19: Faaliyeti Duran İşyerlerinin İl Dağılımı

11 deprem ilindeki işyerlerinin faaliyet durumları incelendiğinde, faaliyeti duran işyerleri arasında en fazla pay Hatay'dadır. Bu ili Kahramanmaraş ve Malatya illeri takip etmektedir. Faaliyeti tamamen duran işyerlerinin sektörel dağılımı bu kapsamda değerlendirilmiştir.

Grafik 20: Faaliyeti Tamamen Duran İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Faaliyeti tamamen duran işyerlerinin sektörleri incelendiğinde sektörel anlamda depremde en fazla olumsuz etkilenen üç sektör; inşaat, imalat ve toptan ve perakende ticaret şeklinde sıralanmıştır. Faaliyeti tamamen duran işyerlerinin deprem öncesi faaliyet gösterdikleri bölgeler incelendiğinde, grafiğe göre verilen sektörlerin; il ve ilçe merkezleri, organize sanayi bölgeleri, küçük sanayi siteleri ile kent merkezleri dışındaki yerleşim alanlarında bulundukları görülmektedir. Grafikte ayrıca verilmeyen sektörlerin* tamamı ise il ve ilçe merkezlerinde yer alan faaliyeti duran işyerleridir.

Tablo 17: Faaliyeti Tamamen Duran İşyerlerinin Deprem Öncesi Faaliyet Bölgesi

Faaliyeti Olmayan İşyerleri/Sektörler	İl ve ilçe merkezi	Organize Sanayi Bölgesinde	Diğer	Küçük Sanayi Sitesinde
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	94,7%	-	5,3%	-
İnşaat	93,3%	-	3,3%	3,3%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	92,3%	7,7%	-	-
Eğitim	85,7%	-	14,3%	-
Toptan ve Perakende Ticaret	70,0%	6,7%	20,0%	3,3%
İmalat	52,8%	34,7%	6,9%	5,6%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	50%	-	50%	-
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	33,3%	33,3%	-	33,3%
Genel Toplam	79,8%	10,1%	7%	3,1%

Faaliyeti duran işyerlerinin yüzde 79,8'i il ve ilçe merkezlerinde, yüzde 10,1'i OSB'lerde, yüzde 3,1'i küçük sanayi sitelerinde faaliyet göstermekte iken, diğer seçeneğinde belirtilen yüzde 7'si ise kırsal alanlarda, maden ocaklarında, şehir merkezleri dışında faaliyeti duran işyerlerini göstermektedir. Bu bilgiler ışığında faaliyeti duran işyerlerinin genelinin şehir merkezlerinde yer alması; faaliyeti duran her on işyerinden birinin OSB'lerde olması; imalat sektörü özelinde ise faaliyeti duran her üç işyerinden birinin OSB'lerde bulunması dikkat çekicidir.

İşyerlerinin faaliyetlerinin durma nedenleri işyerlerine açık uçlu olarak sorulduğunda öne çıkan nedenler;

- Depremın yıkıcı etkisiyle oluşan kalıcı işyeri sorunu,
- İnşaat ruhsat ve izinlerinin olmaması,
- Deprem sebebiyle üretimin azalması ve sipariş iptalleri,
- İşçilik maliyetlerinin yüksek oluşu ile finansal sebeplerdir.

İşyerleri faaliyetlerine devam etmek için;

- Fiziki şartların iyileştirilerek kalıcı işyeri sorununun çözülmesi,
- Çalışanlara SGK prim ve ücret desteği,
- İşyerlerine finansal destek sağlanması,
- Bölgeden mal ve hizmet talebinin artışına ihtiyaç duymaktadır.

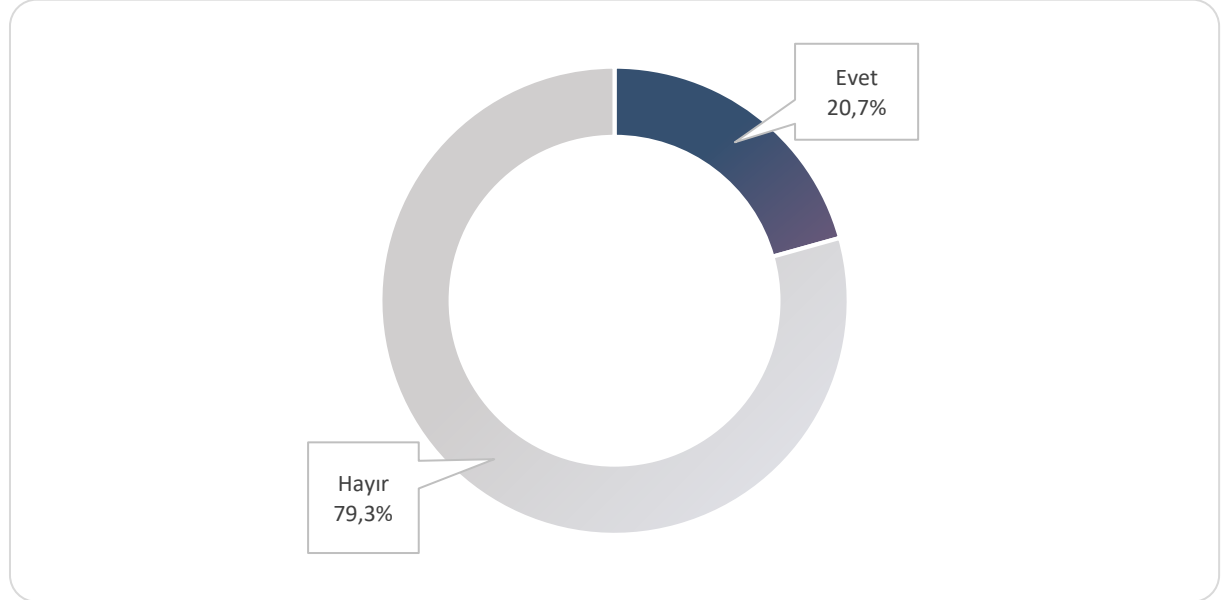
* Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı; Ulaştırma ve Depolama; Bilgi ve İletişim; Finans ve Sigorta Faaliyetleri; Gayrimenkul Faaliyetleri; İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri; İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri; Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor; Diğer Hizmet Faaliyetleri

2.6 İŞKUR Tarafından Verilen Destekler

İŞKUR tarafından deprem sonrasında yaşanan işgücü ve işyeri kayıplarından kaynaklı bozulan arz ve talep dengesinin yeniden sağlanması, işgücünün yaşadığı gelir kayıplarının telafi edilmesi, işyerlerinin toparlanması sürecine destek olunması gibi amaçlarla akut çözümler devreye alınmıştır. 06 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerin etki alanının geniş bir coğrafi alana yayılması nedeniyle, 8 Şubat 2023 tarihli ve 6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile depremde etkilenen 10 ilde olağanüstü hâl ilan edilmiştir. 22 Şubat 2023 tarihinde yayımlanan 125 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile de çalışma ve sosyal güvenlik alanında kapsamlı bir dizi tedbir alınmıştır. Bu kapsamda kısa çalışma ve nakdi ücret desteği uygulamaları yeniden düzenlenmiş ve deprem bölgelerine özel politikalar belirlenmiştir.

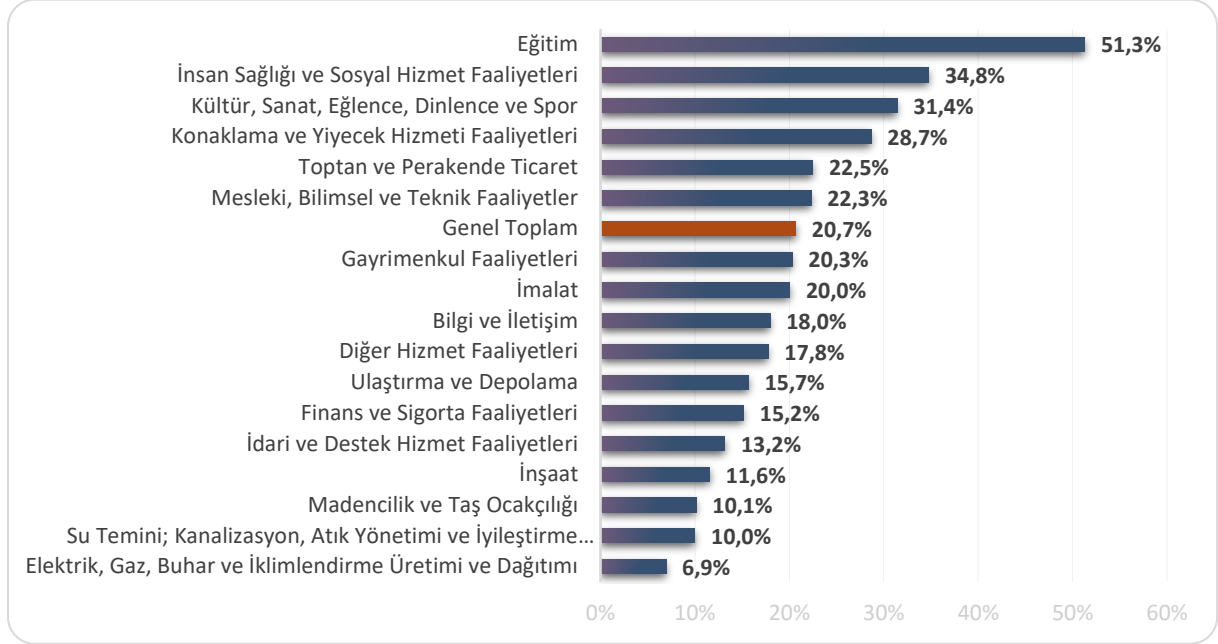
Araştırmaya katılan bütün işyerlerine İŞKUR tarafından sağlanan kısa çalışma ve/veya nakdi ücret desteğinden faydalanma durumları sorulmuştur.

Grafik 21: Kısa Çalışma ve/veya Nakdi Ücret Desteğinden Faydalanma Durumları

Deprem bölgesindeki her beş işyerinden biri kısa çalışma ödeneği ve/veya nakdi ücret desteğinden faydalanmış; depremde en fazla etkilenen dört ilde ise her iki işyerinden biri bu desteklerden yararlanmıştır. Sektörler kendi içinde İŞKUR desteklerinden faydalanma durumlarına göre değerlendirilerek hangi sektörlerin ağırlıklı olarak KÇÖ ve NÜD'den faydalanma eğiliminde oldukları incelenmiştir.

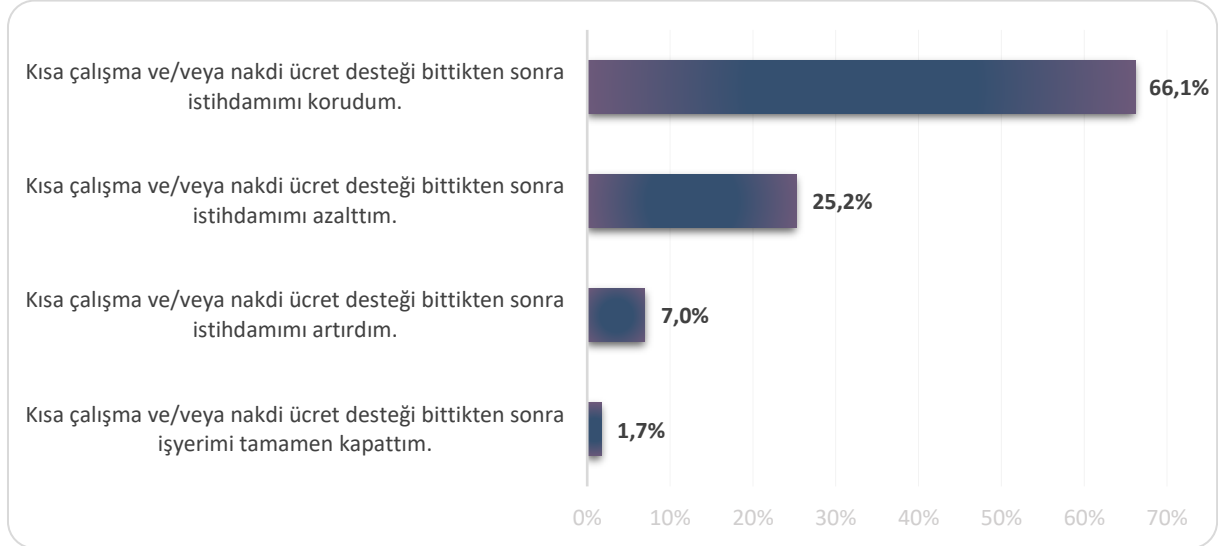
Grafik 22: Sektörlerin Kısa Çalışma Ödeneği ve/veya Nakdi Ücret Desteğinden Faydalanma Oranları

Eğitim sektöründeki işyerlerinin yarısından fazlası İŞKUR tarafından sağlanan bu desteklerden faydalanırken; bu sektörü insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektörü takip etmektedir.

İşverenlerden İŞKUR tarafından sağlanan kısa çalışma ve/veya nakdi ücret desteğinin işyerlerindeki istihdama etkisinin değerlendirilmesi istenmiştir.

Grafik 23: Kısa Çalışma Ödeneği ve Nakdi Ücret Desteği Sonrasında İstihdamın Görünümü

Deprem bölgesindeki işyerlerinin yüzde 66,1'i destekler sona erdikten sonra istihdamını koruduğunu belirtmekte; bu durum da sağlanan desteklerin bölgedeki işyerlerinin toparlanma sürecinde istihdam kayıplarının önüne geçtiğini göstermiştir. Desteklerden faydalanan her üç işyerinden biri destek bittikten sonra istihdamını artırmış, azaltmış veya işyerini tamamen kapatmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DEPREMİN İŞ ARAYAN ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNE YÖNELİK SAHA ARAŞTIRMASI BULGULARI

Çalışmanın bu bölümünde, İŞKUR İl Müdürlüklerine gelen iş arayanlara yüz yüze uygulanmak suretiyle nicel bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Nicel araştırma bağlamında; Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elâzığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde 8 bin 554 kişiye İş Arayan Soru Formu (EK-3) uygulanmıştır. Söz konusu soru formu aracılığıyla, iş arayanların demografik karakteristikleri belirlenmiştir. Bununla birlikte; iş arayanların iş tecrübeleri, iş aradıkları meslekler, çalışmak istedikleri sektörler, çalışma kriterleri, kendilerini ön plana çıkaran beceriler ile kendilerinde eksiklik duydukları beceriler, iş arama süreleri, iş aramalarında ve işlerini kaybetmelerinde depremin etkisi, yaşadıkları ilden göç etme düşünceleri ekseninde profilleri analiz edilmiştir.

3.1 DEMOGRAFİK BİLGİLER

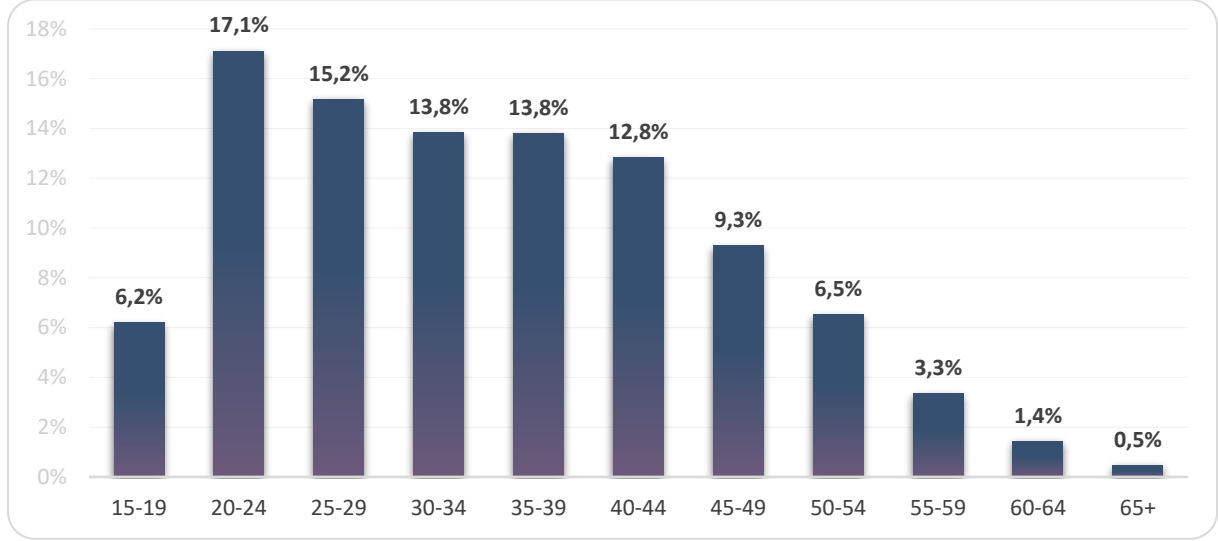
3.1.1 İş Arayanların Genel Profili

11 ilde yürütülen İş Arayan Araştırması, 8 bin 554 kişinin katılımıyla tamamlanmıştır. Çalışma kapsamındaki bireylerin cinsiyet dağılımı incelendiğinde; iş arayanların yüzde 54,3'ünün erkek, yüzde 45,7'sinin kadın olduğu görülmektedir. Araştırma kapsamında, bireylerin engel durumları göz önünde bulundurulduğunda; iş arayanların yüzde 92,6'sının herhangi bir engelinin bulunmadığı gözlemlenmektedir.

Tablo 18: İş Arayanların Cinsiyete ve İllere Göre Dağılımı

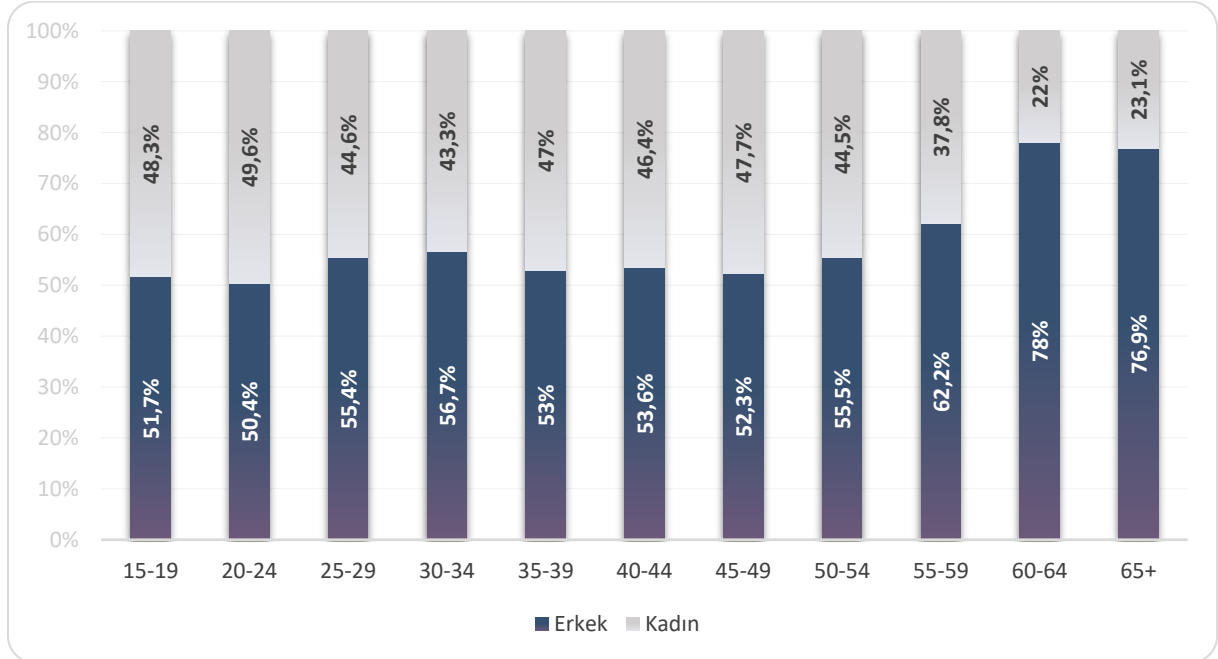
İl	Kadın	Erkek	Toplam
Adana	552	515	1.067
Adıyaman	96	116	212
Diyarbakır	552	627	1.179
Elâzığ	228	196	424
Gaziantep	580	807	1.387
Hatay	232	294	526
Kahramanmaraş	361	449	810
Kilis	26	59	85
Malatya	341	436	777
Osmaniye	591	532	1.123
Şanlıurfa	350	614	964
Genel Toplam	3.909	4.645	8.554

Grafik 24: Yaş Grubuna Göre İş Arayan Dağılımı

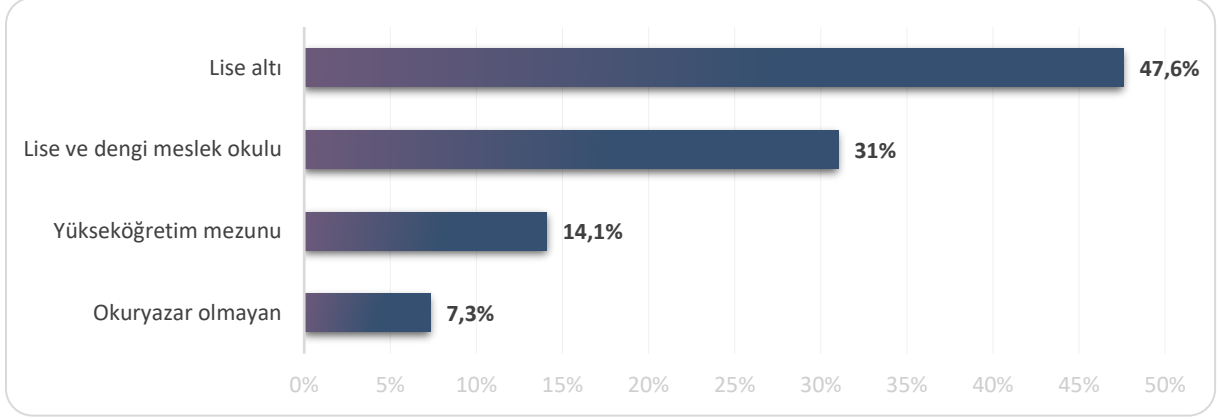
Diğer taraftan, görüşme yapılan bireyler yaş gruplarına göre değerlendirildiğinde; genç işgücü olarak nitelendirilen 15-24 yaş grubunun toplam Kuruma iş aramaya gelenlerin dörtte birini oluşturduğu görülmektedir. Türkiye’de son yıllarda ön plana çıkan gümüş ekonomi ve aktif yaşlanma çerçevesinde iş arayanların beşte biri ise orta yaş ve üzeri bireylerden oluşmaktadır.

Grafik 25: Cinsiyete ve Yaş Grubuna Göre İş Arayan Dağılımı

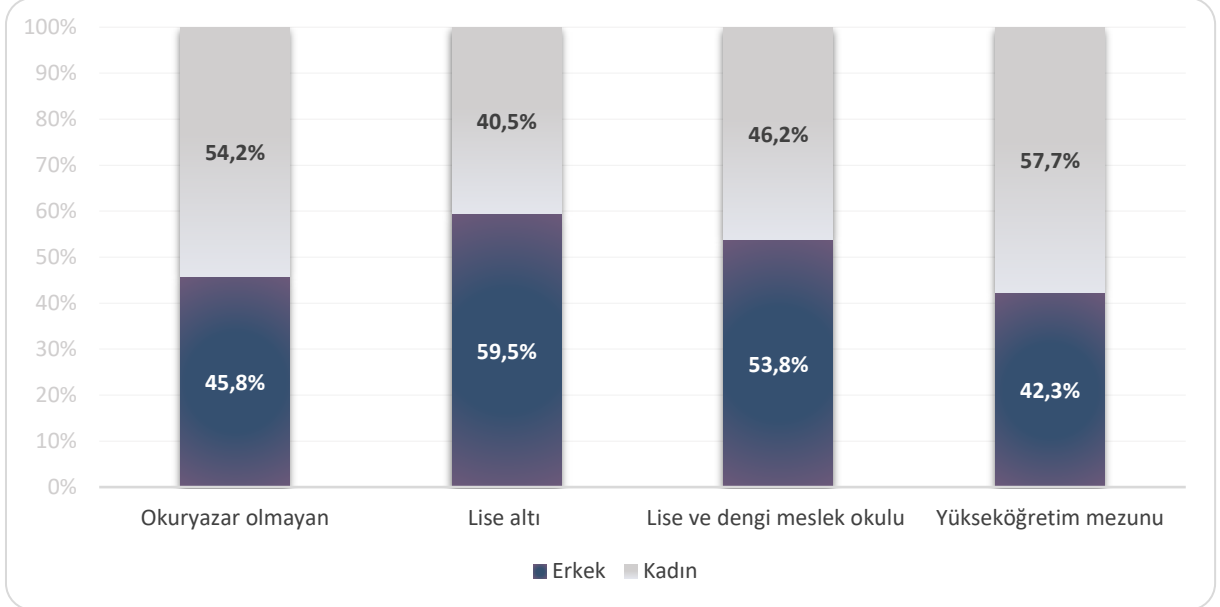
Yaş grupları cinsiyet bazında incelendiğinde ise genel olarak kadın iş arayan yaş aralıklarının oransal olarak erkek iş arayan yaş aralıkları ile yakın olduğu görülmekte buna karşılık; 55 ve üzeri yaştan itibaren cinsiyet bazında iş arayan oranlarındaki ayrışma, artış eğilimine girmektedir.

Grafik 26: Eğitim Düzeyine Göre İş Arayan Dağılımı

Araştırma kapsamında, iş arayanların yarısından fazlasının lise altı eğitim düzeyine sahip olduğu görülmektedir. Buna ek olarak, yükseköğretim mezunu iş arayanlar araştırmanın yüzde 14,1'lik kısmına tekabül etmektedir.

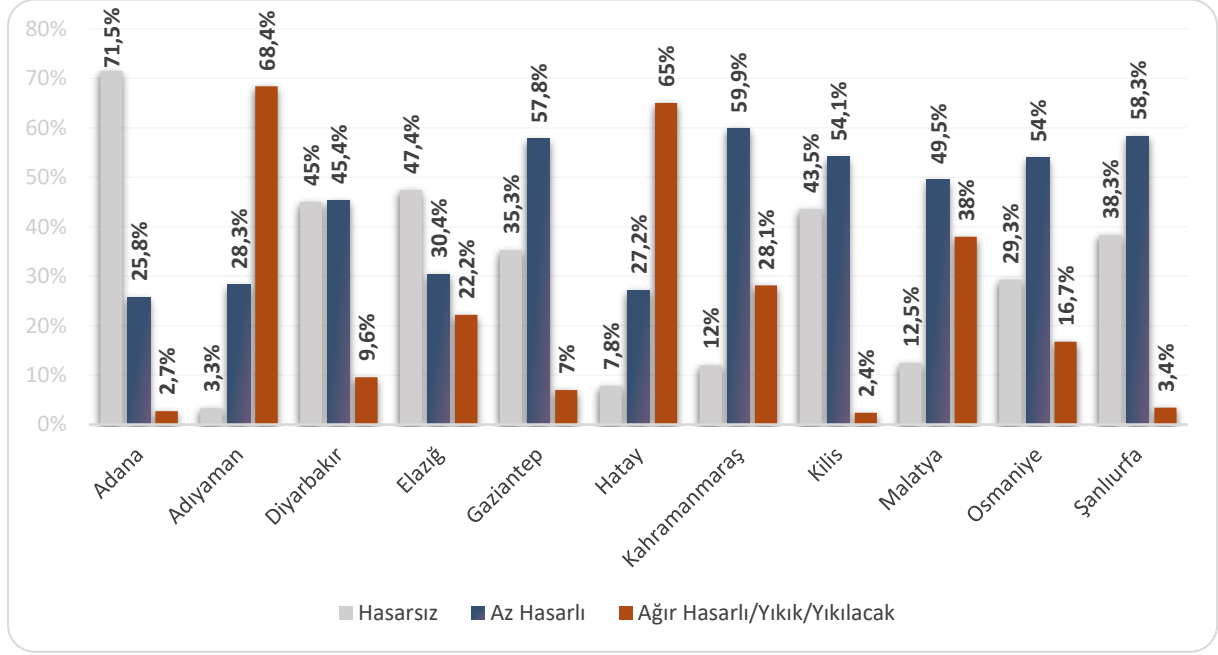
Grafik 27: Cinsiyete ve Eğitim Düzeyine Göre İş Arayan Dağılımı

Öte yandan, eğitim durumları cinsiyet bazında incelendiğinde; araştırma kapsamına giren iş arayanlardan her on yükseköğretim mezununun altısı kadındır. Bununla birlikte okuryazar olmayanlar içerisinde yine kadınların daha ağırlıkta olduğu da dikkat çekmektedir.

Araştırma kapsamına giren iş arayanların evlerinin hasar durumları da sosyoekonomik durumları, göç eğilimleri ve maddi kayıpları kapsamında değerlendirilebilmesi amacıyla incelenmiştir.

Grafik 28: Evlerinin Hasar Durumuna Göre İş Arayan Dağılımı

Kişilerin evlerinin hasar durumları il bazında incelendiğinde; Adıyaman ilinde bulunan iş arayanların evlerinin yüzde 68,4 oranında ağır hasarlı olduğu tespit edilmiştir. Bunu sırasıyla; yüzde 65 oranı ile Hatay ve yüzde 38 oranı ile Malatya takip etmektedir.

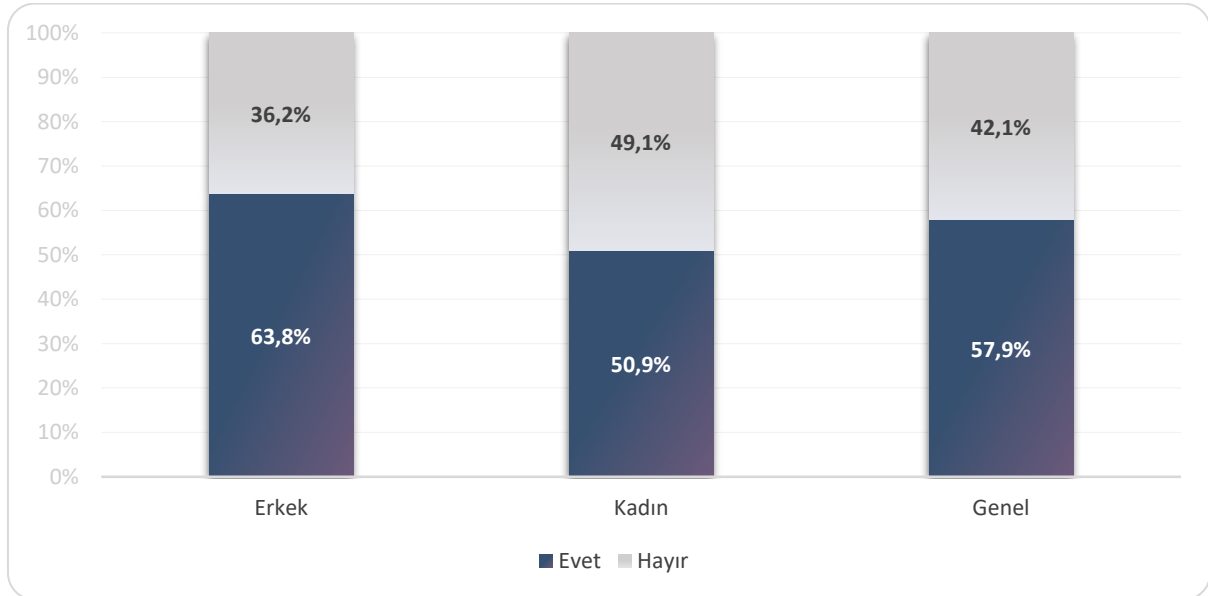
3.1.2 İş Arayanların Sosyoekonomik Durumu

İş arayanların sosyoekonomik durumu kapsamında bakım yükümlülüğü ve gelir durumu incelenecektir.

3.1.2.1 Bakım Yükümlülüğü

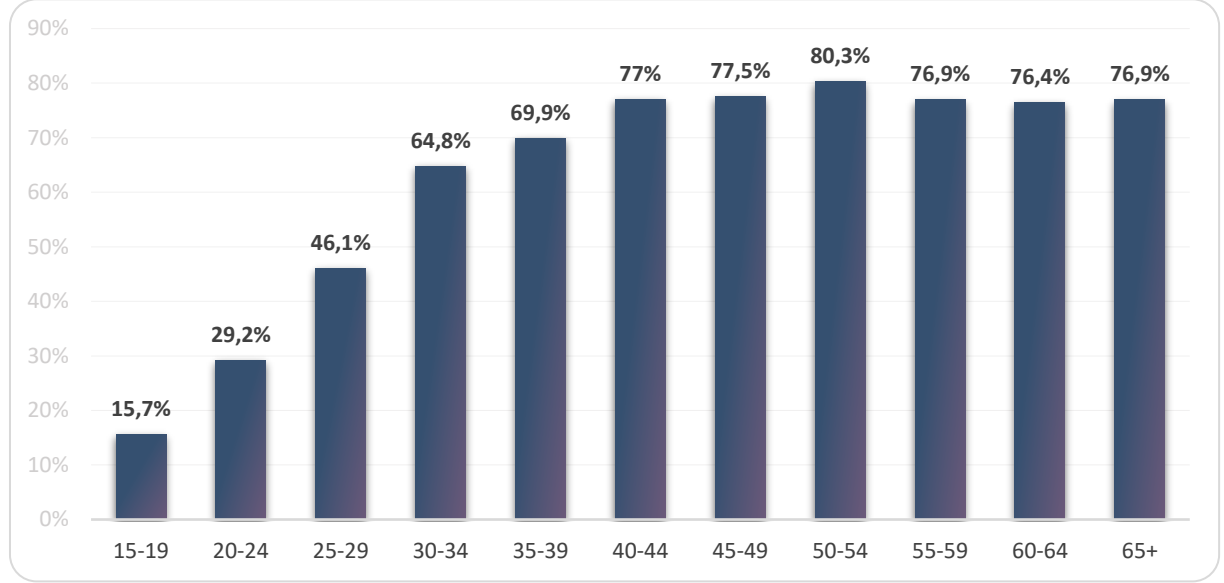
Ailelerindeki bakım yükümlülüğü açısından iş arayanlar değerlendirildiğinde; iş arayanların yüzde 57,9'unun bakım yükümlülüğü olduğu anlaşılmaktadır.

Grafik 29: Ailelerindeki Bakım Yükümlülüğüne Göre İş Arayan Dağılımı

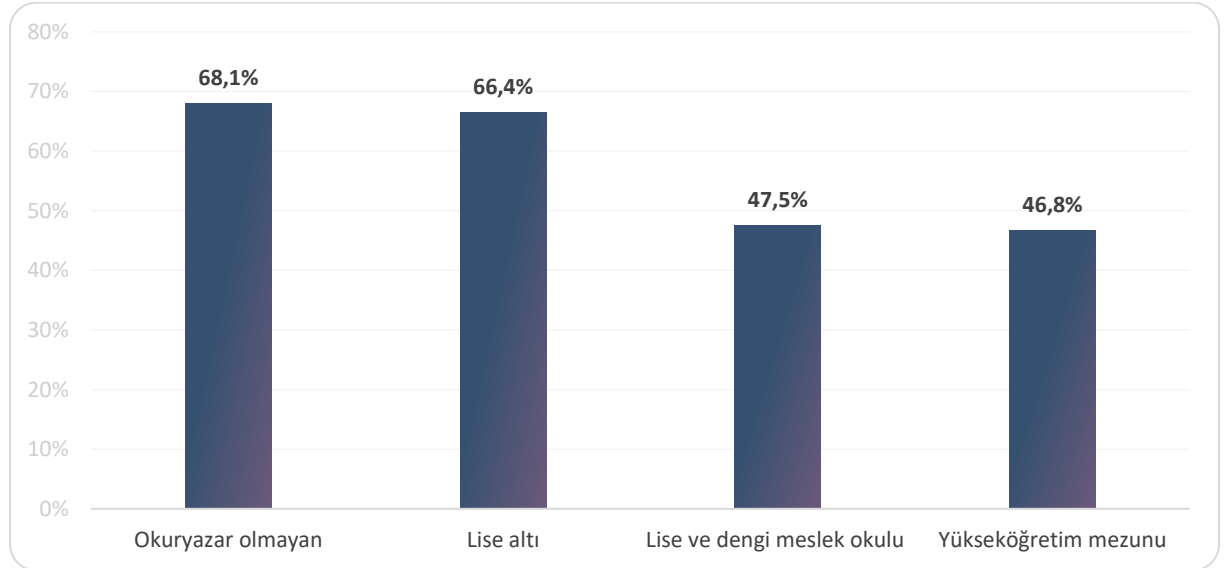
Cinsiyet bazında ele alındığında ise erkek iş arayanların bakım yükümlülüğünün kadın iş arayanların bakım yükümlülüğüne nazaran daha fazla olduğu görülmektedir.

Grafik 30: Yaş Grubu ve Ailelerindeki Bakım Yükümlülüğüne Göre İş Arayan Dağılımı

Öte yandan, iş arayanların yaş aralığına göre ailelerindeki bakım yükümlülükleri göz önünde bulundurulduğunda; kişilerin yaş grubu arttıkça genel olarak bakım yükümlülüğünün artış eğilimi sergilediği gözlemlenmektedir.

Grafik 31: Eğitim Durumu ve Ailelerindeki Bakım Yükümlülüğüne Göre İş Arayan Dağılımı

İş arayanların eğitim durumuna göre ailelerindeki bakım yükümlülükleri incelendiğinde ise eğitim düzeyi iyileştikçe bireylerin ailelerindeki bakım yükümlülüklerinin azalış trendine girdiği görülmektedir.

3.1.2.2 Gelir Durumu

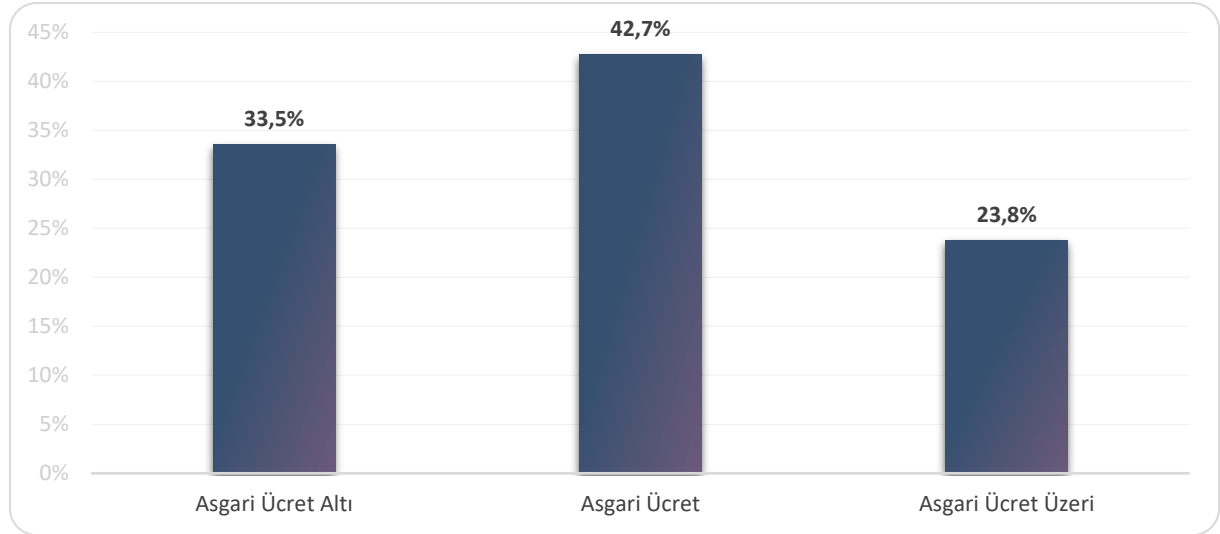
Araştırma kapsamında, iş arayanların yüzde 24,2'sinin kira, sosyal yardım, dul yetim aylığı, emeklilik, işsizlik ödeneği gibi herhangi bir gelir sahibi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İş arayanların yaklaşık 76'sının kendisine ait herhangi bir geliri bulunmamaktadır.

Tablo 19: Cinsiyete ve Yaş Grubuna Göre İş Arayanların Gelir Durumu

Yaş Grubu	Kadın		Erkek	
	Geliri Olan	Geliri Olmayan	Geliri Olan	Geliri Olmayan
15-19	16,4%	83,6%	15,0%	85,0%
20-24	17,1%	82,9%	18,4%	81,6%
25-29	22,6%	77,4%	20,6%	79,4%
30-34	25,6%	74,4%	20,6%	79,4%
35-39	29,4%	70,6%	25,1%	74,9%
40-44	29,8%	70,2%	26,9%	73,1%
45-49	22,2%	77,8%	26,7%	73,3%
50-54	36,3%	63,7%	26,5%	73,5%
55-59	38,9%	61,1%	37,1%	62,9%
60-64	33,3%	66,7%	42,7%	57,3%
Genel Toplam	24,9%	75,1%	23,6%	76,4%

Her iki cinsiyette de 15-19 yaş grubunda herhangi bir gelirin olma durumu en düşük seviyededir. Öte yandan, kişilerin kendileri dışında hanelerinde gelir getirici herhangi bir işte çalışanın bulunup bulunmadığı da incelenmiştir. Bu bağlamda; iş arayanların yüzde 52,2'sinin hanelerinde kendileri dışında da hanede gelir bulunmaktadır.

Grafik 32: Hanelerinin Gelir Durumuna Göre İş Arayan Dağılımı

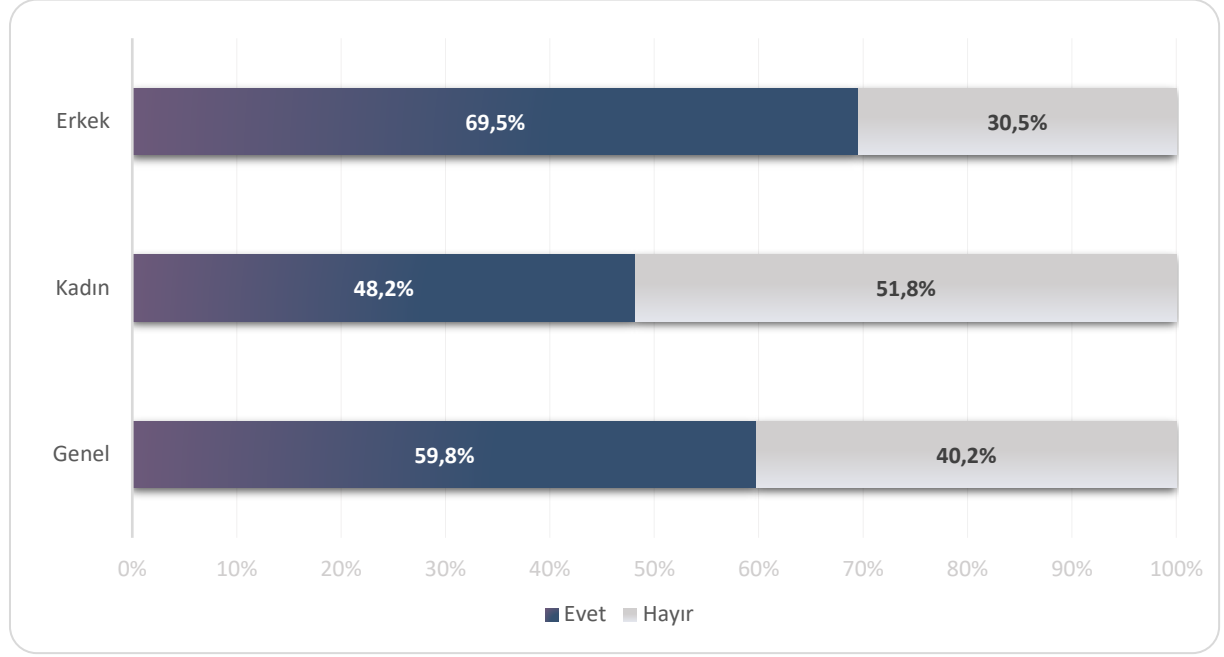

İş arayanların hanelerinin ortalama gelir durumuna bakıldığında; iş arayanların yüzde 42,7'sinin asgari ücret düzeyinde; yüzde 23,8'inin ise asgari ücret üzerinde hane geliri bulunmaktadır.

3.2 ÇALIŞMA HAYATI

Araştırmanın bu bölümünde, iş arayanların çalışma yaşamına ilişkin bilgilere yer verilmektedir. Öncelikle, kişilerin iş tecrübelerinin bulunup bulunmadığı incelendiğinde; iş arayanların yüzde 59,8'inin iş tecrübesinin olduğu görülmektedir. Cinsiyet bazında erkeklerin iş tecrübesi sahibi olanların oranı kadınlardan daha fazladır.

Grafik 33: İş Tecrübelerine Göre İş Arayan Dağılımı

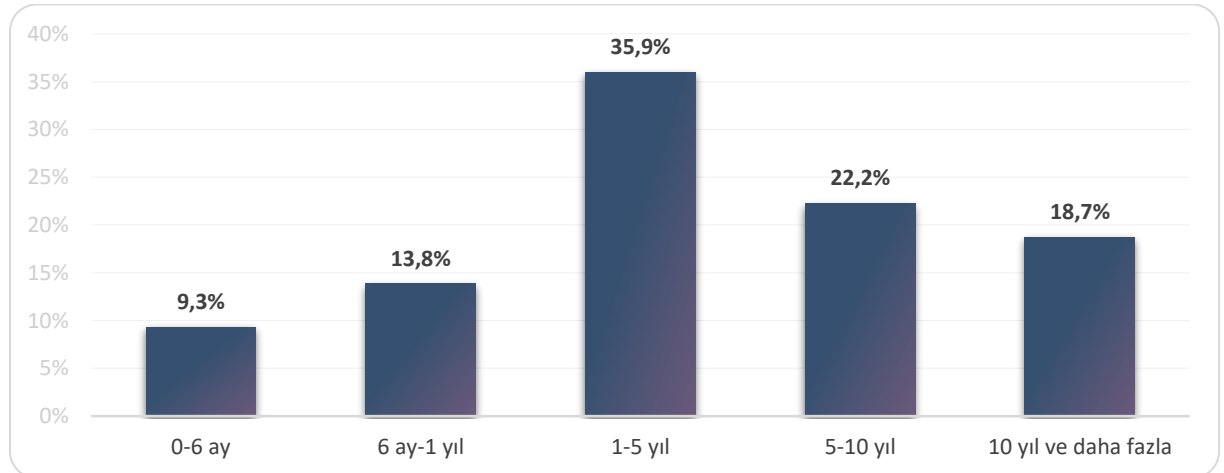

Diğer taraftan, iş tecrübesi olan iş arayanların en son çalıştıkları meslekler değerlendirildiğinde; ilk sırada temizlik görevlisi, satış danışmanı/uzmanı, konfeksiyon işçisi, inşaat işçisi, garson ve aşçı meslekleri gelmektedir. Bununla birlikte iş arayanlar genellikle en son iş tecrübesine sahip oldukları mesleklerde iş aramaktadır.

İş arayanların en son çalıştıkları sektörler ele alındığında ise imalat sektörü ile kuaför, ayakkabıcılık, bilgisayarlar ile kişisel eşyalar ve ev eşyalarının onarımı, profesyonel meslek kuruluşlarının faaliyetleri altında yer alan meslekler, kuru temizlemecilik gibi mesleklerin yer aldığı diğer hizmet faaliyetleri sektörü ilk sıralarda gelmektedir. Bununla birlikte iş arayanlar genellikle en son iş tecrübesine sahip oldukları sektörde iş aramaktadır.

Öte yandan, kişilerin son çalıştıkları işteki durumları analiz edildiğinde; iş arayanların yüzde 95,8'ini işçi statüsündedir. Bununla birlikte daha önce kendi hesabına çalışanların ve işverenlerin de deprem sonrasında iş aradıkları dikkat çekmektedir.

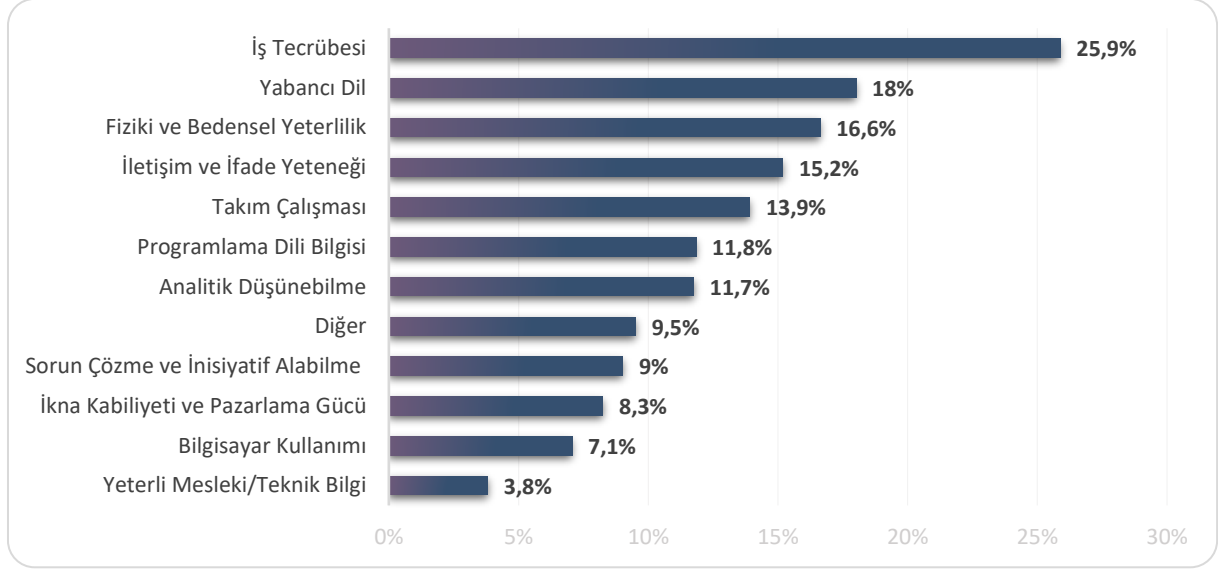
Grafik 34: İş Tecrübesi Süresine Göre İş Arayan Dağılımı

Her dört iş arayandan biri 1 yıl ve daha az süreli iş tecrübesine sahip olup; 5 yıl ve üstü iş tecrübesine sahip olan kişiler ise iş arayanların yüzde 40'ını oluşturmaktadır.

Araştırma kapsamında iş arayanlara, çalışma hayatında kendilerini ön plana çıkardıklarını düşündükleri becerilerin neler olduğu sorulmuştur. İş arayanların yaklaşık olarak yüzde 7'si çalışma yaşamında herhangi bir becerinin kendilerini öne çıkardığını düşünmemektedir. Bununla beraber iş arayanlar; iş tecrübesine sahip olma, iletişime açık olma, takım çalışması ile fiziksel ve bedensel yeterliliklerin kendilerini ön plana çıkardığını belirtmektedir. Öte yandan, her dört iş arayandan biri yeterli iş tecrübesine sahip olma konusunda kendilerini eksik hissetmektedir.

Grafik 35: İş Arayanların Kendilerinde Eksiklik Gördüğü Alanlar

Eksikliği hissedilen alanlar sebepleri ile ele alındığında; iş arayanların yeterli mesleki/teknik bilgi becerisinde eksiklik duymalarını teorik bilgi eksikliğine dayandırdıkları anlaşılmaktadır. Bir başka anlatımla; iş arayanlar söz konusu beceri ile ilgili gereken eğitimi alma konusunda zorluk yaşamaktadır. İş arayanlar, bilgisayar kullanımı becerisinde eksik olma sebebini ise genel olarak Office programları kullanımında yetersiz olmaları ile ilişkilendirmektedir. Bununla birlikte iş arayanlar alanında iş bulamama, işe alımların yetersizliği, referans eksikliği gibi nedenlerle iş bulmakta zorluk yaşamaktadır.

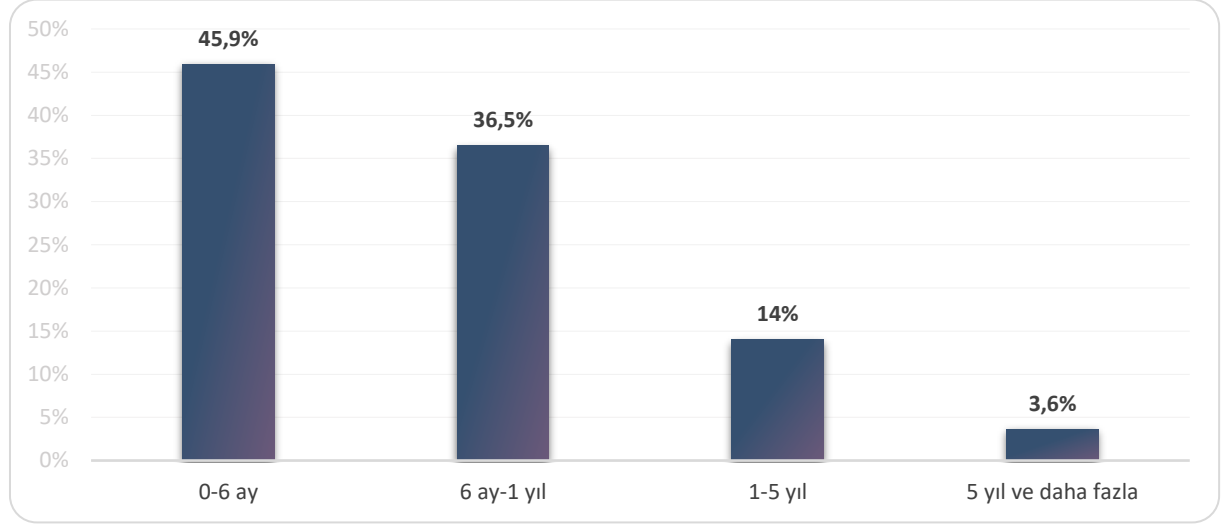
İş arayanların yüzde 80'inin iş arama, yüzde 28,5'inin toplum yararına programa katılma, yüzde 15,4'ünün ise işsizlik sigortası ödeneğinden faydalanma amacıyla İŞKUR'a başvurduğu görülmektedir.

İş arayanların yüzde 7'sinin iş konusunda özel bir kriteri bulunmaktadır. Bu kriterlere göre her dört iş arayandan üçü gece çalışması yapamayacağını; yarısından fazlası sadece evine yakın bir işi tercih edebileceğini; yaklaşık dörtte biri sadece masa başı iş istediğini belirtmiştir. Sadece kısmi çalışma ve sadece evden/uzaktan çalışma gibi esnek çalışma biçimlerini tercih edenler de her iki kriterde de yaklaşık yüzde 25 seviyesindedir. İş arayanların yüzde 60,7'sinin sadece kendi mesleklerinde çalışmak istediği gözlemlenmekteyken, yüzde 57,5'i yeni bir meslek edinme/öğrenme hususunda isteklidir. Cinsiyet bazında değerlendirildiğinde ise kadın iş arayanların bu kriterleri karşılayan işleri yüksek oranda tercih ettikleri görülmüştür.

3.2.1 İş Kayıplarında Deprem Etkisi

İş arayanların, işlerini kaybetmelerinde depremin etkisi ele alındığında; iş arayanların yüzde 69'unun deprem öncesinde de işsiz olduğu ancak yüzde 31'inin deprem nedeniyle işsiz kaldığı gözlemlenmiştir.

Grafik 36: İş Arama Sürelerine Göre İş Arayan Dağılımı

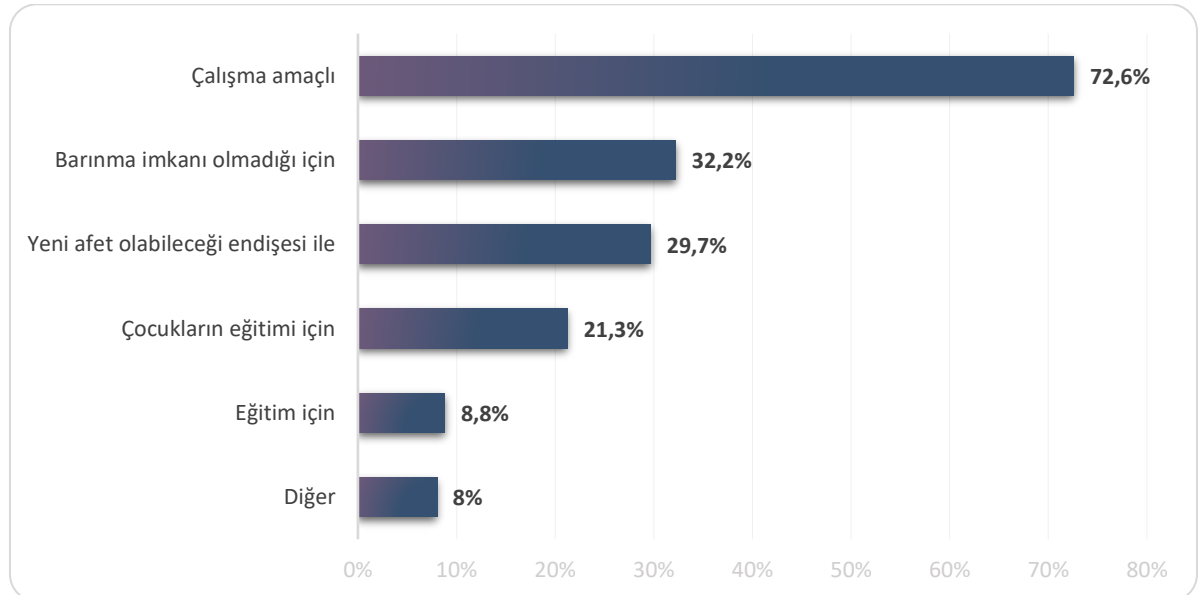

İş arama sürelerine göre iş arayanlar ele alındığında; iş arayanların yüzde 46'sı deprem sonrası altı aylık süre içinde iş aramıştır. İş arayanların yüzde 54'ü ise deprem öncesinde de iş aramakta olduğunu belirtmiştir. İş arayanların içinde 1 yıldan uzun süreli işsizlerin oranı yüzde 17,6'dır. Deprem sonrası altı ay içinde iş aramaya başlayanların yüzde 40'ı daha önce çalışma isteğinde olmamasına rağmen, depremin sebep olduğu hane gelir kaybı, yakınlarının kaybı, işyeri kaybı gibi nedenlerle iş aramaya başlamıştır.

3.2.2 Depremin İş Arayanların Göç Etme Düşüncesi Üzerindeki Etkisi

Araştırma kapsamında; iş arayanların yakın zamanda başka bir ile göç edip etmeyecekleri analiz edilmiştir. Bu kapsamda, iş arayanların yüzde 91,3'ünün yakın tarihte herhangi bir ile göç etmeyi düşünmedikleri gözlemlenmektedir.

Grafik 37: Göç Etme Nedenlerine Göre İş Arayan Dağılımı

Göç etmeyi düşünen bireylerin, göç etme nedenleri değerlendirildiğinde; en fazla yüzde 72,6 ile çalışma amaçlı göç etmeyi düşündükleri görülmektedir. Bunu sırasıyla, yüzde 32,2 ile barınma imkânının olmaması ve yüzde 29,7 ile yeni afetin olabilmesinden endişe duyulması takip etmektedir.

Grafik 38: Göç Ettikleri Yerden Geri Dönme Düşüncelerine Göre İş Arayan Dağılımı

Diğer taraftan; göç etmek isteyen iş arayanların, uygun koşulların oluşması durumunda geri dönmeyi düşünüp düşünmedikleri incelenmiştir. Bu kapsamda, iş arayanların yüzde 64,3'ü şartların iyileşmesi hâlinde göç ettikleri yerden geri dönmeyi düşünmektedir.

İş arayanların göç ettikleri yerden geri dönmeyi isteme sebeplerine bakıldığında; ailevi nedenlerin başı çektiği gözlemlenmektedir. Bununla beraber, iş arayanlar; memleketlerinde yaşamaya devam etmek istemeleri dolayısıyla geri dönmek istemektedir. Ayrıca iş arayanlar, yeni bir iş imkânının oluşması durumunda geri dönmeyi düşünmektedir. Geri dönmeyi düşünmeyen iş arayanlar ise yeni bir deprem endişesi, barınma sorununun varlığı, iş olanaklarının yetersizliği, şehrin kısa sürede toparlanmasının zor olduğunu düşünmeleri ve benzeri sebepleri gerekçe göstermektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DEPREMİN İŞGÜCÜ TALEBİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Bu bölümde, depremin işgücü piyasası üzerindeki etkilerini incelemek amacıyla İşgücü Piyasası Araştırması verileri ile İŞKUR'un idari kayıtları birlikte değerlendirilmiştir. Bu bağlamda, deprem öncesi ve sonrasındaki veriler dikkate alınarak karşılaştırma yapılmıştır.

4.1 MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞLER VE İŞ ARAYAN VERİLERİ

Depremin etkilerinin belirgin bir şekilde görüldüğü illerdeki açık işler, deprem öncesi ve sonrasını kapsayacak şekilde karşılaştırılmıştır. Özellikle en fazla açık işin olduğu mesleklerdeki değişim ortaya konulmuştur.

Tablo 20: Adıyaman İlinde Açık İşin En Fazla Olduğu İlk 10 Meslek (6 Şubat-31 Aralık 2022/2023)

2022 Yılındaki İlk 10 Meslek	2023 Yılındaki İlk 10 Meslek
Dokuma Konfeksiyon Makineci	Taşıma, Yükleme-Boşaltma İşçisi
Servis Şoförü (Okul)	Soğuk Demirci
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)
Diğer Öğretmenler	Betonarmeci
Endüstriyel Yuvarlak Örme Operatörü	Makineci (Dikiş)
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Makineci (Dikiş)	Dokuma Konfeksiyon Makineci
Düz Dikiş Makineci	Mermer İşçisi
Konfeksiyon İşçisi	İnşaat İşçisi
Çağrı Merkezi Elemanı	Konfeksiyon İşçisi

Kaynak: İŞKUR Veri Tabanı

Adıyaman ilinde en fazla açık işin olduğu meslekler, 6 Şubat-31 Aralık 2022 tarihleri ile 6 Şubat-31 Aralık 2023 tarihleri baz alınarak karşılaştırılmıştır. Söz konusu karşılaştırma sonucunda; 2022 yılında açık işin en fazla olduğu ilk on meslek arasında yer almayan taşıma, yükleme-boşaltma işçisi, soğuk demirci, betonarmeci, mermer işçisi ve inşaat işçisi mesleklerinin 2023 yılında açık işin en fazla olduğu ilk on meslek içerisinde yer aldığı görülmüştür. Bu bilgiler depremin, başta inşaat sektörü olmak üzere işgücü piyasasını etkilediğini göstermektedir.

Tablo 21: Hatay İlinde Açık İşin En Fazla Olduğu İlk 10 Meslek (6 Şubat-31 Aralık 2022/2023)

2022 Yılındaki İlk 10 Meslek	2023 Yılındaki İlk 10 Meslek
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)
Temizlik Görevlisi	İnşaat İşçisi
Satış Danışmanı/Uzmanı	Temizlik Görevlisi
Şoför-Yük Taşıma	Vinç Operatörü
Ön Muhasebeci	Çelik Kaynakçısı
Garson (Servis Elemanı)	Ön Muhasebeci
İnşaat İşçisi	Betonarmeci
Hemşire	Şoför-Yük Taşıma
Kasiyer	Diğer Teknisyen ve Teknikerler
Turizm ve Otelcilik Elemanı	Tır-Çekici Şoförü

Kaynak: İŞKUR Veri Tabanı

Hatay ilinde en fazla açık işin olduğu meslekler, ilgili dönemler itibarıyla karşılaştırılmıştır. Söz konusu karşılaştırma sonucunda; 2022 yılında açık işin en fazla olduğu ilk on meslek arasında yer almayan vinç operatörü, çelik kaynakçısı, betonarmeci, diğer teknisyen ve teknikerler ve tır-çekici şoförü mesleklerinin 2023 yılında açık işin en fazla olduğu ilk on meslek içerisinde yer aldığı görülmüştür.

Tablo 22: Kahramanmaraş İlinde Açık İşin En Fazla Olduğu İlk 10 Meslek (6 Şubat-31 Aralık 2022/2023)

2022 Yılındaki İlk 10 Meslek	2023 Yılındaki İlk 10 Meslek
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)
İplik Eğirme Operatörü	Örgü Makinası Operatörü
Konfeksiyon İşçisi	İplik Eğirme Operatörü
Dokuma Makineleri Operatörü	Konfeksiyon İşçisi
Örgü Makinası Operatörü	Open End Makinesi Operatörü
Satış Danışmanı/Uzmanı	Şeker İmal İşçisi
Dondurma Üretim Elemanı	Tarak Makinesi Operatörü-Tekstil
Open End Makinesi Operatörü	Cer Makinesi Operatörü-Tekstil
Ön Muhasebeci	Betonarmeci
Çağrı Merkezi Elemanı	Ön Muhasebeci

Kaynak: İŞKUR Veri Tabanı

Kahramanmaraş ilinde en fazla açık işin olduğu meslekler dönemsel olarak karşılaştırılmıştır. Bu çerçevede; 2022 yılında açık işin en fazla olduğu ilk on meslek arasında yer almayan şeker imal işçisi, tarak makinesi operatörü-tekstil, cer makinesi operatörü-tekstil ve betonarmeci mesleklerinin 2023 yılında açık işin en fazla olduğu ilk on meslek içerisinde yer aldığı görülmüştür.

Tablo 23: Malatya İlinde Açık İşin En Fazla Olduğu İlk 10 Meslek (6 Şubat-31 Aralık 2022/2023)

2022 Yılındaki İlk 10 Meslek	2023 Yılındaki İlk 10 Meslek
Konfeksiyon İşçisi	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Konfeksiyon İşçisi
Özel Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	Betonarmeci
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Temizlik Görevlisi
İnşaat İşçisi	Makineci (Dikiş)
Güvenlik Görevlisi	İnşaat İşçisi
Satış Danışmanı/Uzmanı	İplik Eğirme Operatörü
Makineci (Dikiş)	Gazaltı (Mig-Mag) Kaynakçısı
Garson (Servis Elemanı)	Düz Dikiş Makineci
Reyon Görevlisi	Ön Muhasebeci

Kaynak: İŞKUR Veri Tabanı

Malatya ilinde en fazla açık işin olduğu meslekler, dönemsel olarak karşılaştırılmıştır. Bu çerçevede; 2022 yılında açık işin en fazla olduğu ilk on meslek arasında yer almayan betonarmeci, temizlik görevlisi, iplik eğirme operatörü, gazaltı (mig-mag) kaynakçısı, düz dikiş makineci ve ön muhasebeci mesleklerinin 2023 yılında açık işin en fazla olduğu ilk on meslek içerisinde yer aldığı görülmüştür.

Tablo 24: Osmaniye İlinde Açık İşin En Fazla Olduğu İlk 10 Meslek (6 Şubat-31 Aralık 2022/2023)

2022 Yılındaki İlk 10 Meslek	2023 Yılındaki İlk 10 Meslek
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Satış Danışmanı/Uzmanı
Endüstriyel ve Yapısal Çelik Konstrüksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
Satış Danışmanı/Uzmanı	Elektrikçi (Genel)
Elektrikçi (Genel)	Çelikhane İşçisi
Tır-Çekici Şoförü	Çelik Kaynakçısı
Konfeksiyon İşçisi	Gazaltı (Mig-Mag) Kaynakçısı
Dokuma Konfeksiyon Makineci	Hadde İşçisi
İnşaat İşçisi	Tır-Çekici Şoförü
Temizlik Görevlisi	Ön Muhasebeci

Kaynak: İŞKUR Veri Tabanı

Osmaniye ilinde en fazla açık işin olduğu meslekler, ilgili tarihler itibarıyla karşılaştırılmıştır. Bu çerçevede; 2022 yılında açık işin en fazla olduğu ilk on meslek arasında yer almayan çelikhane işçisi, çelik kaynakçısı, gazaltı (mig-mag) kaynakçısı, hadde işçisi ve ön muhasebeci mesleklerinin 2023 yılında açık işin en fazla olduğu ilk on meslek içerisinde yer aldığı görülmüştür. Osmaniye ilinde deprem sonrası ön plana çıkan bu mesleklerin nitelik gerektiren meslekler arasında olması dikkat çekicidir.

İlgili dönemde açık işlerin en fazla olduğu mesleklerin değerlendirilmesi sonucunda depremin en fazla yıkıma yol açtığı Kahramanmaraş ve Malatya illerinde, depremde sonra betonarmeci mesleğine; Adıyaman ve Hatay illerinde ise deprem sonrasında taşıma, yükleme-boşaltma işçisi mesleğine olan talebin arttığı görülmüştür.

4.2 SEKTÖREL İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Depremlerin işgücü piyasasına etkileri İPA* bulgularından hareketle ayrıca incelenmiştir. Bu bağlamda, 2022 yılı İPA verileri, 2023 İPA verileri ile karşılaştırılmış olup; depremin özellikle Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illerinde belirgin etkisi İPA verilerine de yansımıştır.

Adıyaman ilinde, 2022 yılında kısmi süreli çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 15,5 iken; 2023 yılında bu oran yüzde 11 olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin oranı yüzde 24,6 iken; 2023 yılında bu oran yüzde 5 olarak gerçekleşmiştir. Adıyaman ilinde 2022 ve 2023 yılları için açık işler kapsamında işverenler tarafından talep edilen asgari eğitim düzeyi değerlendirildiğinde; 2023 yılında işverenlerden herhangi bir eğitim düzeyi aramayanların oranının arttığı ve talebin niteliksiz işgücüne kaydığı gözlemlenmiştir. 2022 yılında Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilen ilk on meslek içinde yer almayan; sentetik çuval imal makinesi operatörü, mermer işçisi, kalite kontrolcü, el ve makine dikişçisi, tır-çekici şoförü, örgü makinesi operatörü ve inşaat elemanları kalıpcısı mesleklerinin 2023 yılında temininde güçlük çekilen ilk on meslek içinde yer aldığı tespit edilmiştir.

Hatay ilinde, sektörel açıdan çalışan sayıları değerlendirildiğinde; çalışan sayısının en fazla imalat ve su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörlerinde arttığı görülmüştür. Diğer yandan, çalışan sayısı en çok insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile toptan ve perakende ticaret sektörlerinde azaldığı tespit edilmiştir. Hatay ilinde deprem enkazlarının kaldırılmasına müteakip inşaat sektöründe önemli oranda artış beklenmektedir. 2023 yılında işverenlerden herhangi bir eğitim düzeyi aramayanların oranının arttığı ve talebin niteliksiz işgücüne kaydığı gözlemlenmiştir. 2022 yılında Hatay ilinde temininde güçlük çekilen ilk on meslek içinde yer almayan; satış elemanı (toptan), eksantrik pres tezgâhı operatörü, kamyon şoförü, inşaat boyacı/boyacı, kaynakçı (oksijen ve elektrik), ahşap mobilya imalatçısı, elektrik teknisyeni ve inşaat işçisi mesleklerinin 2023 yılında temininde güçlük çekilen ilk on meslek içinde yer aldığı tespit edilmiştir.

Kahramanmaraş ilinde, sektörel açıdan çalışan sayıları değerlendirildiğinde; çalışan sayısının en fazla diğer hizmet faaliyetleri sektöründe arttığı, imalat sektöründe ise en fazla azaldığı tespit edilmiştir. İşverenlerin açık işleri için talep ettikleri asgari eğitim düzeyleri Kahramanmaraş ilinde diğer deprem illerine göre farklılık arz etmekte olup; eğitim düzeyinin önemli olmadığını ifade eden işverenlerin oranı bir önceki yıla göre azalmıştır. Özellikle mesleki ve teknik bilgisi olan işgücünün şehirden göç etmesinin bu duruma etkisinin olabileceği değerlendirilmektedir. 2022 yılında Kahramanmaraş ilinde temininde güçlük çekilen ilk on meslek içinde yer almayan; kompleci (yuvarlak örme makinesi), ring makineci, boya ve apre operatörü, açık ve polisaj tezgâhı operatörü-metal, inşaat işçisi, beton transmikser operatörü ve metal şekillendirici mesleklerinin 2023 yılında temininde güçlük çekilen ilk on meslek içinde yer aldığı tespit edilmiştir.

Malatya ilinde, sektörel açıdan çalışan sayıları değerlendirildiğinde çalışan sayısının en fazla toptan ve perakende ticaret sektöründe arttığı; inşaat ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde ise çalışan sayılarının azaldığı tespit edilmiştir. Malatya ilinde deprem enkazlarının kaldırılmasına müteakip inşaat sektöründe önemli oranda artış beklenmektedir. İşverenlerin mevcut açık işleri kapsamında talep ettikleri asgari eğitim düzeyinde herhangi bir eğitim düzeyi aramayanların oranı deprem sonrasında yükselmiş; işgücü açığı deprem enkazının kaldırılması, çevre düzenlenmesi gibi nitelik gerektirmeyen ve beden gücüne dayanan alanlara kaymıştır. 2022 yılında Malatya ilinde

* İşgücü Piyasası Araştırması (İPA), işgücü piyasasının talep yapısına yönelik olarak 2007 yılından itibaren her yıl periyodik olarak yürütülen bir çalışmadır.

temininde güçlük çekilen ilk on meslek içinde yer almayan; ayakkabı imalatçısı, gıda işlemecisi ve gazaltı (mig-mag) kaynakçısı mesleklerinin 2023 yılında temininde güçlük çekilen ilk on meslek içinde yer aldığı tespit edilmiştir. Bu durumun mesleki ve teknik bilgi gerektiren mesleklerdeki kişilerin farklı illere göçünden kaynaklı olabileceği değerlendirilmektedir.

4.3 DEPREMİN İLK ETKİLERİNİ ÖLÇMEYE YÖNELİK TÜRKİYE GENELİNDE İŞVEREN ARAŞTIRMASI

Depremlerin diğer illerde görülen etkilerinin tespit edilebilmesi için 77 ilde* (Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya hariç olmak üzere) TÜİK'ten elde edilen örneklem listesi kapsamında işyerlerine özet bir soru seti 15-31 Mayıs tarihli İkinci Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması'na entegre edilerek uygulanmıştır.

4.3.1 Deprem Bölgesi Faaliyet Durumu

81 ilde 16 bin 778 işyeri ile gerçekleştirilen araştırma kapsamında Türkiye genelinde 1 ve üzeri çalışanı olan 3 milyon 228 bin 768 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinin soru formu uygulanmayan dört il hariç yüzde 7,9'u sadece deprem bölgesinde faaliyet gösteren işyerlerinden oluşmaktadır. Hem deprem bölgesinde hem de diğer illerde faaliyet gösteren işyeri oranı yüzde 4,4'tür.

Tablo 25: Deprem Bölgesi Faaliyet Durumu

Faaliyet Durumu	İşyeri Sayısı	Yüzde (%)
Deprem bölgesinde ve diğer illerde faaliyetimiz var	143.636	4,4
Deprem bölgesinin dışında faaliyetimiz var	2.830.173	87,7
Sadece deprem bölgesinde faaliyetimiz var	254.958	7,9
Genel Toplam	3.228.768	100

4.3.2 Deprem'in İşyerleri Üzerindeki Etkisi

Deprem bölgesel olmakla birlikte ticari ilişkiler nedeniyle Türkiye genelindeki işyerlerini çeşitli açılardan etkilemiştir. Bu kapsamda işverenlere depremlerin işyerleri üzerindeki etkileri sorulmuş ve işverenler birden fazla seçenek aracılığıyla depremden etkilenme durumlarını belirtmişlerdir. Türkiye genelinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 27,6'sının depremden etkilendiği görülmektedir.

Depremden etkilenen işyerlerinin yüzde 39,8'inin deprem sebebiyle satış ve siparişleri azalırken, işyerlerinin yüzde 14,8'i alacaklarının tahsilinde sıkıntı çekmektedir. Lojistik sıkıntısı ve hammadde tedarikinde oluşan sıkıntılar nedeniyle depremden olumsuz etkilenen işyerlerinin oranı yüzde 11,3'tür. Buna karşılık deprem sebebiyle satış ve siparişleri artan işyerlerinin oranı ise yüzde 9,9'dur.

* Mayıs ayında gerçekleştirilen bu araştırmada en fazla yıkıma maruz kalan dört il sosyal ve ekonomik hayatın ilgili tarihlerde henüz normale dönmemiş olması sebebiyle kapsam dışında bırakılmıştır. 81 il düzeyinde veriler genelleştirilirken, kapsam dışı bırakılan Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illeri için otomatik cevapsızlık girilmiştir.

Tablo 26: Depremlerin İşyerleri Üzerindeki Etkisi

Depremden Etkilenme Durumu	İşyeri Sayısı	Yüzde (%)
Altyapı zarar gördü	45.487	4,8
İşgücü sıkıntısı oluştu	76.447	8
Satışlar/siparişler arttı	94.932	9,9
Hammadde/girdi tedariki zarar gördü	108.328	11,3
Lojistik sıkıntısı oluştu	108.423	11,3
Alacakların tahsilinde sıkıntı oluştu	141.863	14,8
Satışlar/siparişler azaldı	380.328	39,8
Genel Toplam	955.808	100

4.3.3 Depremlerin İşyerinin Ürün ve Hizmetlerine Olan Talebe Etkisi

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 19,5'inin ürün ve hizmetlerine olan talebi depremden doğrudan etkilenmiştir. Bu oran içerisinde depremin ürün ve hizmetlere olan talebi artırdığı işyerlerinin oranı yüzde 28 iken; talebi azalttığı işyerlerinin oranı yüzde 72'dir.

Tablo 27: Depremlerin İşyerinin Ürün ve Hizmetlerine Olan Talebe Etkisi

Ürün ve Hizmet Talebine Etkisi	İşyeri Sayısı	Yüzde (%)
Çok arttı	25.931	4,1
Arttı	149.113	24
Azaldı	420.370	66,9
Çok azaldı	33.147	5,3
Genel Toplam	628.561	100

4.3.4 Depremlerin Sektördeki Mal ve Hizmetlerin Fiyatlarına Etkisi

Depremin sektörde üretilen mal ve hizmet fiyatlarında yarattığı değişim işverenlere sorulduğunda; işverenlerin yüzde 23,2'si mal ve hizmet fiyatlarının değiştiğini belirtmiştir. Bu oran içerisinde depremin mal ve hizmet fiyatlarını artırdığını belirten işyerlerinin oranı yüzde 74 iken; azalttığını belirten işyerlerinin oranı yüzde 26'dır.

Tablo 28: Depremlerin Sektördeki Mal ve Hizmetlerin Fiyatlarına Etkisi

Mal ve Hizmet Fiyatlarında Değişim	İşyeri Sayısı	Yüzde (%)
Çok arttı	109.083	14,5
Arttı	445.782	59,4
Azaldı	184.071	24,5
Çok azaldı	11.546	1,5
Genel Toplam	750.482	100

4.3.5 Depremlerin İşgücü Mobilitesine Etkisi

Deprem sonrasında depremden etkilenenler, 205 bin 830 işyerine çalışmak amacıyla iş başvurusu yapmıştır. Bu durum deprem sonrasında araştırma uygulanan işyerleri tarafından verilen cevaplardan hareketle, depremin işgücü mobilitesi üzerinde ciddi etki yarattığını göstermesi bakımından önemlidir. Deprem sonrası 36 bin 772 işyeri, mevcut istihdamına deprem bölgesinden göç edenleri de dâhil

etmiştir. Türkiye genelindeki 205 bin 830 işyerine depremzedeler tarafından iş başvurusu yapılmışken, eleman temin eden işyeri sayısı 36 bin 772 ile düşük seviyelerde kalmıştır.

Türkiye genelinde deprem bölgesinden göç edenlerden eleman temin eden 36 bin 772 işyeri tarafından 403 farklı meslekte toplam 41 bin 257 kişi işe alınmıştır. İşe alınan depremzedelerin meslek bazında dağılımı incelendiğinde garson (servis elemanı), inşaat işçisi, satış danışmanı, ön muhasebeci mesleklerinin öne çıktığı görülmektedir.

SONUÇ

6 Şubat tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremlerin işgücü piyasalarına etkileri, sonuçları, iş arayanların göç eğilimleri, işverenlerin işgücü talepleri, sektörlerin faaliyetlerine devam edebilmeleri için ihtiyaç duydukları destekler nicel yöntemle derinlemesine araştırılmış olup; durum tespiti yapılarak işveren ve iş arayanların ihtiyaçları raporda ortaya konulmuştur.

	TARİH	ÖRNEKLEM	KAPSAM
DEPREMİN İLK ETKİLERİNE YÖNELİK TÜRKİYE GENELİ İŞVEREN ARAŞTIRMASI	15-31 Mayıs 2023	77 ilde 16 bin 778 işletme	17 sektörde yer alan 1+işletmeler
İPA	5 Haziran-14 Temmuz 2023	11 ilde 12 bin 22 işyeri	17 sektörde 20+ işyerleri
İŞ ARAYAN ARAŞTIRMASI	7 Ağustos-22 Eylül 2023	11 ilde 8 bin 554 kayıtlı iş arayan	İŞKUR'dan yararlanmaya gelen Kuruma kayıtlı iş arayanlar
İŞVEREN ARAŞTIRMASI	4 Eylül – 6 Ekim 2023	11 ilde 12 bin 22 işyeri	17 sektörde İPA işyerleri

2023 Mayıs-Ekim tarihleri arasında yürütülen dört farklı araştırma ile kanıta dayalı politika üretebilmek adına elde edilen bulgular Kurumların idari kayıtları ve istatistiki bilgilerle derlenerek yorumlanmıştır. Araştırmaya ilişkin temel istatistikler ve bulgular aşağıda verilmektedir.

- 11 deprem ilinde 13,8 Milyon insan yaşamakta olup; bölgedeki 15 ve üzeri nüfus 9,9 Milyondur.
- Deprem öncesi 11 deprem ilinde toplam 4a kapsamında çalışanı olan işyeri sayısı SGK 2023 Şubat döneminde 173 bin 993 iken Şubat 2024'te bu veri 198 bin 566 olmuştur. 4a sigortalı sayısı ise aynı dönemler itibarıyla 1,6 Milyondan 1,8 Milyona yükselmiştir. Şubat 2023 ve Şubat 2024 SGK verileri oransal olarak karşılaştırıldığında; özellikle depremden en fazla etkilenen Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illerinde 4a çalışanı olan işyeri sayısında yükselme; Bölge özelinde 4a sigortalı çalışan sayısında artış dikkati çekmektedir.
- Depremden en çok etkilenen 4 il hariç 77 ilde gerçekleştirilen araştırmaya göre Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 27,6'sı depremden etkilenmiştir. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 40'ı satış/sipariş azalmasından kaynaklı depremden olumsuz etkilenmiştir.
- 11 deprem ilindeki işyerleri için gerçekleştirilen araştırma sonucuna göre işyerlerinin yaklaşık yüzde 3'ünün faaliyeti tamamen durmuştur. Faaliyeti devam eden işyerlerinin oranı ise yüzde 97'dir. Faaliyeti devam eden işyerleri kapsamında satış/sipariş azalmasından kaynaklı en fazla etkilenen sektör Toptan ve Perakende Ticaret sektörü olmuştur.
- Faaliyeti devam eden işyerlerinin yüzde 36,4'ünün mevcut istihdamı değişmiştir. İstihdamı değişen işyerlerinin yüzde 80'inin istihdamı azalmıştır.

- Faaliyeti devam eden işyerlerinin yaklaşık yarısı en az yüzde 75 kapasite ile çalışmaktadır. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 12'si yüzde 50 kapasitenin altında faaliyetlerini sürdürmektedir. Malatya, Hatay, Adıyaman illerinde yaklaşık her dört işyerinden biri yarı kapasite altında çalışmaktadır.
- İşyerlerinin üretim kapasitesinin artması için en fazla işçi ücret sübvansiyonu, uygun kredi imkânlarının sağlanması ve işgücü arzının artmasına ihtiyaç duymaktadır.
- Faaliyeti tamamen duran işyerlerinin faaliyetlerinin durma nedenleri; depremin yıkıcı etkisiyle oluşan kalıcı işyeri sorunu, inşaat ruhsat ve izinlerinin olmaması, deprem sebebiyle üretimin azalması ve sipariş iptalleri ve işçilik maliyetlerinin yüksek oluşu ile finansal sebeplerdir.
- Bu işyerlerinin faaliyete devam etmeleri için; fiziki şartların iyileştirilerek kalıcı işyeri sorununun çözülmesine, çalışanlara SGK prim ve ücret desteğine, işyerlerine finansal destek sağlanmasına, bölgeden mal ve hizmet talebinin artışına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Faaliyeti tamamen duran işyerleri içinde inşaat, imalat ve toptan ve perakende ticaret sektörleri en fazla oranda yer almaktadır.
- 11 ilde gerçekleştirilen iş arayan araştırmasına göre iş arayanların yüzde 59,8'inin iş tecrübesi bulunmaktadır. Her dört iş arayandan biri 1 yıl ve daha az süreli iş tecrübesine sahiptir.
- İş arayanların yüzde 31'i deprem nedeniyle işsiz kalmıştır. Depremden sonraki altı ay içinde iş aramaya başlayanların yüzde 40'ı daha önce çalışma isteğinde olmamasına rağmen çeşitli nedenlerle iş aramaya başlamıştır.
- İş arayanların yüzde 91,3'ü yakın tarihte herhangi bir ile göç etmeyi düşünmemektedir. Göç etmek isteyen iş arayanların yüzde 64,3'ü şartların iyileşmesi hâlinde göç ettikleri yere geri dönmeyi düşünmektedir.

KAYNAKÇA

2022 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması

2023 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması

İŞKUR Veri Tabanı

SGK Aylık İstatistik Bültenleri

TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları

TÜİK Hanehalkı İşgücü İstatistikleri

EKLER

EK 1: İPA İŞYERİ FORMU

	2023 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI
2023 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU	
Sayın İşyeri Yetkilisi,	
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan İşgücü Piyasası Araştırması (İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörel bazda ihtiyaçların belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.	
Bilgi Verme ve Gizlilik	
1. Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup gizliliği, 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu İle İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. İlgili Kanun uyarınca şahsınıza ait bu bilgiler idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistiki maksadı dışında kullanılamaz. 2. Türkiye İş Kurumu Kanunu gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içerisinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 17.901 TL (onvedibindokuzüzbidira) İdari Para Cezası verilir. 3. İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. Bu maddeye aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136'ncı maddesi hükümleri uygulanır.	
İşyeri Bilgi Formunun işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe yetkilileri tarafından doldurulması gerekmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.	
İŞYERİ BİLGİLERİ	
Örnek No : İşyerinin Yasal Unvanı :	
1	

2023 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

Lütfen işletmenin güncel e-posta adresini yazınız. (Zorunlu)

Soru formunu cevaplayanın unvanı:

- a) İşyeri sahibi/ortakları
- b) Genel müdür/CEO/işletme sorumlusu
- c) İnsan kaynakları müdürü/sorumlusu
- d) Muhasebe müdürü/sorumlusu
- e) Diğer

İşyeri ile ilgili Bilgiler:

İşyeri ile İlgili Bilgiler	Evet	Hayır
a) İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
b) İşyerinizde Ar-Ge* çalışması yapılıyor mu?		
c) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
d) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
e) İşyerinizde uzaktan çalışma yapılıyor mu?		
f) İşyerinizde E-Ticaret (<i>internet üzerinden</i>) yoluyla mal veya hizmet satışı yapılıyor mu?		
g) Engelli personel istihdam ediyor musunuz?		

1) Gelecek bir yıl içinde ilinizde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 2'ye geçiniz. ~~Hayır~~ ise, soru 3'e geçiniz.)

Evet ()

Hayır ()

* AR-GE: Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

2023 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2) Yatırımın türünü belirtiniz.

- İlave Yatırım () Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs. alımı veya kiralanması
 Teknolojik Yatırım () Mevcut makine, teçhizatın, bilgi sisteminin teknolojik olarak yenilenmesi
 Stratejik Yatırım () İşyerinin verimliliğini ve kârlılığını artırmak için yürütülecek her türlü AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
 Diğer ()

3) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet () 4. soruya geçiniz.

Hayır () 5. soruya geçiniz.

4) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

- Eleman Temini ()
 İşbaşı Eğitim Programları ()
 Nakdi Ücret Desteği ()
 Mesleki Eğitim Kursu ()
 Kısa Çalışma Ödeneği ()
 Danışmanlık ve Yönlendirme ()
 Teşvikler ()

5) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

- İŞKUR hizmetleri hakkında yeterli bilgi sahibi değilim. ()
 İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ()
 İŞKUR internet sitesi kullanışlı değil. ()
 İŞKUR'da aradığım nitelikte eleman bulamadım. ()
 İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ()
 İŞKUR hizmetlerinden memnun kalmadım. ()
 Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ()
 Diğer ()

6) İşyerinizde toplam kaç çalışmanız bulunmaktadır?

Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

2023 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

BÖLÜM I-AÇIK İŞLER

7) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet () 7.1. soruya geçiniz.

[Hayır](#) () 8. soruya geçiniz.

7.1) Eleman aranılan meslekler

[illegible]

*Önem derecesi EN FAZLA 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1. En önemli olacak şekilde sıralanmalıdır.)

****Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1, EN FAZLA 3 tanesini işaretleyiniz.**

2023 YILI İŞGÜCÜ PİYASA SİARAŞTIRMASI

BÖLÜM II – 1 YIL SONRA (14 TEMMUZ 2024 TARİHİ İTİBARIYLA) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

8) 1 yıl sonra (14 Temmuz 2024 tarihi itibarıyla) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	8.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	9. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	9. soruya geçiniz.
8.1) 1 yıl sonra (14 Temmuz 2024 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler		Net sayısal artış	
9) 1 yıl sonra (14 Temmuz 2024 tarihi itibarıyla) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	→	9.1'e geçiniz.
	Hayır	→	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	→	10. soruya geçiniz.
9.1) 1 yıl sonra (14 Temmuz 2024 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler		Net sayısal azalış	

2023 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

BÖLÜM III - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

10) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

[Evet](#) () 10.1. soruya geçiniz.

[Hayır](#) () 11. soruya geçiniz.

10.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri, bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısı ile nedenlerini belirtiniz.

[illegible]

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

2023 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

BÖLÜM IV – GELECEĞİN MESLEKLERİ VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM

11) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz meslekler (*Geleceğin Meslekleri*) nelerdir? (sıklıkla talep ettiğiniz değil, sektörünüzde ileride öne çıkacak mesleği yazınız) (*İsteğe bağlı*)

(.....)

12) İşyerinizi dijital dönüşüm (bir işletmenin iş akışlarına dijital teknolojinin entegre edilmesi süreci) kapsamında nasıl değerlendirirsiniz?

İşyerimde internet, bilgisayar dâhil herhangi bir teknoloji kullanmıyorum. ()

İşyerimde temel teknoloji araçlarından (internet, bilgisayar) faydalanıyorum. ()

İşyerimde çoğu iş ve işlemler dijital (elektronik) ortamda gerçekleştirilmektedir. ()

İşyerimde iş ve işlemlerimde bulut bilişim, büyük veri, yapay zekâ, artırılmış gerçeklik, nesnelerin interneti ve 3D (üç boyutlu) yazıcılar gibi araçlarından en az birini kullanıyorum. ()

13) Son bir yıl içerisinde işyerinizde dijital dönüşüm kapsamında gerçekleştirdiğiniz ilerleme düzeyini belirtiniz.

İlerleme kaydedilmedi. () (14. soruya geçiniz)

Kısmen ilerleme kaydedildi. () (15. soruya geçiniz)

İlerleme kaydedildi. () (15. soruya geçiniz)

14) İlerleme kaydedememe sebebiniz nedir?

(.....)

15) İlerleme kapsamında gerçekleştirilen faaliyetleriniz nelerdir?

(.....)

16) Dijital dönüşümün işyeriniz için önemli olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet () (17. soruya geçiniz)

Hayır () Anketimiz tamamlanmıştır. Teşekkür ederiz.

2023 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

17) İşyerinizde dijital dönüşümün en çok hangi alana katkı sağlayacağını düşünüyorsunuz?
(Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

- Ürün Kalitesi () (İhtiyaçları ve beklentileri karşılayabilme.)
 Üretim Verimliliği () (Üretim sürecinde kullanılan kaynaklardan etkin yararlanabilme.)
 Üretim Esnekliği () (Değişen üretim tekniklerine ve yeni ürünlere uyum sağlayabilme.)
 İnovasyon/Yenilik ve Ürün Geliştirme () (Yeni fikirler ile gelişme sağlayabilme.)
 Nitelikli İstihdama Erişim ()
 Müşteri Hizmetleri/Satış Sonrası Hizmetler ()
 Rekabet Gücünün Korunması/Artırılması ()
 Satış ve Pazarlama ()
 Muhasebe ve İnsan Kaynakları ()
 İş Sağlığı ve Güvenliği ()
 Lojistik/Taşımacılık ()
 Denetim/İzleme ()

18) İşyerinizde dijital dönüşüm kapsamında önemli gördüğünüz beceriler nelerdir? Önem derecesine göre en az 1 tanesini 1. en önemli olacak şekilde sıralayınız.

- İnovasyon/Yenilik () (Yeni fikirler ile gelişme sağlayabilme.)
 Analitik Düşünme/Akıl Yürütme ()
 Teknolojiyi Kullanma Becerisi ()
 Koordinasyon ve Zaman Yönetimi ()
 Dijital Okuryazarlık ()
 Programlama ve Planlama ()
 İçerik, Ürün ve Hizmet Geliştirme ()
 Veri Analizi ()

19) İşyerinizde varsa dijital dönüşüm alanında çalışanların mesleklerini belirtiniz. (İsteğe bağlı)
TMS eklenecek, yoksa açık uçlu yazılacak.

Diğer (.....)

20) İşyerinizde dijital dönüşüm alanında eleman ihtiyacınız varsa mesleklerini belirtiniz. (İsteğe bağlı) TMS eklenecek, yoksa açık uçlu yazılacak.

Diğer (.....)

2023 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

21) İşyerinizde dijital dönüşüm kapsamında aşağıda yer alan hangi alanların geliştirilmesine daha çok ihtiyaç duyulmaktadır? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

- Yapay Zeka () (Bilgisayar ile ilişkili bir sistemin insan davranışları sergileyebilmesi.)
 Büyük Veri () (Çeşitli kaynaklardan elde edilen verilerin işlenebilir duruma getirilebilmesi.)
 Nesnelerin İnterneti () (Nesnelerin birbiriyle ya da daha büyük sistemlerle bağlantılı olması.)
 Bulut Bilişim () (Diğer kullanıcılarla dijital verileri paylaşma imkânı sağlayan bilişim hizmeti.)
 Siber Güvenlik () (Dijital kaynakları kötüye kullanımdan koruyabilme.)
 Sanal Gerçeklik ()
 Uygulama Geliştirme ()
 Dijital Okuryazarlık ()
 Sistem/Ağ ()
 Veri Analizi ()
 İş Analizi ()
 Diğer (.....)
 Herhangi bir alanın geliştirilmesine ihtiyaç duyulmamaktadır. ()

22) Dijital dönüşüm sonucunda mevcut istihdamınız nasıl etkilendi?

- Arttı ()
 Değişmedi ()
 Azaldı ()

23) Dijital dönüşüm ile birlikte sektörünüzde istihdamın azalacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz.

(.....) TMS Eklenecek.

2023 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

EK 2: AÇIK İŞ İŞLETME BİLGİ FORMU

	AÇIK İŞ İŞLETME BİLGİ FORMU
BİLGİLENDİRME VE GİRİŞ BÖLÜMÜ	
Açık iş istatistikleri işgücü piyasasındaki gelişmelere ilişkin önemli bir göstergedir. İşgücü piyasası açısından öncü bir gösterge olan açık iş istatistikleri, politika yapıcılara stratejik bakış açısıyla karar almada ve uyguladıkları politikaların etkilerini gözlemlemede fazlasıyla yardım sağlamaktadır. Buna karşılık, Türkiye’de işgücü piyasasının talep tarafındaki gelişmeleri yansıtabilecek uluslararası standartlar ile uyumlu, kendi içerisinde tutarlılığı ve karşılaştırılabilirliği olan açık iş istatistikleri ve dolayısıyla açık iş oranı bulunmamaktadır. İşgücü piyasası açısından söz konusu olan eksikliğin Türkiye’de kamu istihdam hizmetlerinden sorumlu olan İŞKUR tarafından giderilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, söz konusu eksikliğin giderilmesine yönelik olarak bu araştırma tasarlanmıştır. Araştırmada, <u>mevcut soru formu kullanılarak tarafınızca beyan edilen veriler ışığında Türkiye’deki işgücü piyasasında söz konusu olan gelişmeler belirlenmeye çalışılacaktır.</u> !!! Önemli Hatırlatma !!! 1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, <u>yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.</u> 2- Türkiye İş Kurumu Kanununu gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. 3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.	
Örneklem Numarası: İşletmenin Yasal Unvanı: İşletmenin Tabela Unvanı: Adres: İl-İlçe: Telefon: İşletmenin Ana İktisadi Faaliyeti:	
1	

AÇIK İŞ İŞLETME BİLGİ FORMU

S.1. Lütfen işletmenin güncel e-posta adresini yazınız.

S.2: İşletmenizde 31 Mayıs 2023 tarihinde kaç çalışmanız bulunmaktadır?

Kadın Çalışan	Erkek Çalışan	Toplam Çalışan

!!! **Yönlendirme:** Toplam çalışan sayısı ile cinsiyetler bazından ayrı ayrı bildirilen çalışan sayılarının toplamının birbiri ile tutarlı olması gerektiğine de dikkat edilmesi gerekmektedir.

S.3: İşletmenizde 31 Mayıs 2023 tarihinde açık işiniz bulunmakta mıdır?

Evet ☐

Hayır ☐

!!! Cevabınız Evet ise lütfen 4 üncü soruya geçiniz.

!!! Cevabınız Hayır ise lütfen 5 inci soruya geçiniz.

AÇIK İŞ İŞLETME BİLGİ FORMU

S.4: İşletmenizde 31 Mayıs 2023 tarihinde kaç açık işiniz bulunmaktadır?

[illegible]

!!! Yönlendirme: Açık iş, henüz yaratılmış ve doldurulmamış ya da açık olmak üzere olan, işverenin işletmesi dışından uygun bir aday bulmak amacıyla aktif adımlar atmakta olduğu ve daha fazla adım atmaya hazırlandığı, işveren tarafından hemen ya da belirli bir dönem içerisinde doldurulmak istenen ücretli bir iş anlamına gelmektedir.

*: İşletmede söz konusu olan açık işlere yönelik olarak talep edilen becerilerin, en önemliden (1), en az önemliye (5) doğru olacak şekilde sıralanması gerekmektedir. Burada yer alan kutucuklara herhangi bir simge ile işaretleme yapılmayacaktır !!! Bunun yerine, her bir meslekte söz konusu olan açık iş için, sütunlarda ver alan 5 beceri grubu en önemliden başlanmak suretiyle önem derecesine göre sıralanacaktır. Dikkat edilmesi gereken bir diğer önemli nokta sadece en önemli beceriler için değil tüm beceriler için sıralama yapılması gerektiği hususudur. Başka bir deyişle, her meslekteki açık iş için sütunlarda yer alan beceri grupları 1'den 5'e kadar puanlanmak suretiyle önem derecesine göre sıralanacaktır.

AÇIK İŞ İŞLETME BİLGİ FORMU

S.5: Aşağıdaki maddelerde işletmenize ait gelecek 3 ay için beklentiniz nedir?

	Artacak	Değişmeyecek	Azalacak	Fikrim Yok
Mal veya hizmet üretim beklentiniz,				
Toplam istihdam beklentiniz,				

S.6: Bulunduğunuz sektörün genel gidişatı hususunda gelecek 3 ay içerisinde beklentiniz nedir?

- ☐ Daha iyi olacak
- ☐ Aynı kalacak
- ☐ Daha kötü olacak
- ☐ Fikrim yok

S.7: Deprem işyerinizi hangi açılardan etkiledi? (Birden çok seçenek işaretlenebilir. Etkilemedi cevabını verenler, diğer seçenekleri işaretleyememektedir.)

- ☐ Satışlar/siparişler arttı
- ☐ Satışlar/siparişler azaldı
- ☐ Hammadde/girdi tedariki zarar gördü
- ☐ Alacakların tahsilinde sıkıntı oluştu
- ☐ İşgücü sıkıntısı oluştu
- ☐ Lojistik sıkıntısı oluştu
- ☐ Altyapı zarar gördü
- ☐ Etkilemedi

S.8: Ürün ve hizmetlerinize olan talep depremden nasıl etkilendi?

- ☐ Çok arttı
- ☐ Arttı
- ☐ Değişmedi
- ☐ Azaldı
- ☐ Çok azaldı

AÇIK İŞ İŞLETME BİLGİ FORMU

S.9: Sektörünüzde üretilen mal ve hizmetlerin fiyatlarında depremden sonra nasıl bir değişim oldu?

- ☐ Çok arttı
- ☐ Arttı
- ☐ Değişmedi
- ☐ Azaldı
- ☐ Çok azaldı

S.10: Faaliyet gösterdiğiniz iller için aşağıdaki durumlardan* hangisi işletmenize uygundur?

- ☐ Sadece deprem bölgesinde faaliyetimiz var
- ☐ Deprem bölgesinde ve diğer illerde faaliyetimiz var
- ☐ Deprem bölgesinin dışında faaliyetimiz var

**Not: Deprem bölgesi illeri Kahramanmaraş, Hatay, Adıyaman, Osmaniye, Gaziantep, Adana, Kilis, Malatya, Diyarbakır, Şanlıurfa, Elazığ'dır.)*

S.11: İşletmenizde çalışmak isteyen bir depremzede ile karşılaştınız mı?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

S.12: Deprem bölgesinden göç edenlerden eleman temin ettiniz mi?

- ☐ Evet (13. Soruya geçiniz.)
- ☐ Hayır (Anket tamamlanmıştır.)

S.13: Deprem bölgesinden göç edenlerden hangi mesleklerde eleman istihdam ettiniz?

www (Birden fazla meslek seçilebilir)

Anket tamamlanmıştır. Teşekkür ederiz.

EK 3: İŞ ARAYAN SORU FORMU

DEPREM BÖLGESİNDE İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL DURUMU, 2023 İŞ ARAYAN SORU FORMU

İŞKUR, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca belirlenen görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde; işgücü piyasası analizleri gerçekleştirmektedir. Bu bağlamda; deprem bölgesine ilişkin politika ve programların geliştirilmesine kaynak sağlamak amacıyla bölgenin yeniden yapılandırılması adına bölgedeki işgücü piyasası yapısının ve profilinin belirlenmesi ihtiyacı karşılanacaktır.

Bu araştırma formu 7 Ağustos-22 Eylül 2023 tarihleri arasında Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa İŞKUR İl Müdürlüklerine iş arayan statüsünde gelen ve rıza onam formuna onay veren kişilere uygulanacaktır.

Soru 1: Cinsiyetiniz nedir?

Kadın ()

Erkek ()

Soru 2: Bitirdiğiniz yaşı belirtiniz.

- 15-19
- 20-24
- 25-29
- 30-34
- 35-39
- 40-44
- 45-49
- 50-54
- 55-59
- 60-64
- 65+

Soru 3: Eğitim durumunuz nedir? **(En son mezun olunan dereceyi işaretleyiniz.)**

Okuryazar değilim. ()

Lise altı eğitimim var. ()

Lise ve dengi meslek okulu mezunuyum. ()

Yükseköğretim mezunuyum. ()

Soru 4: Herhangi bir engel durumunuz var mı?

Evet ()

Hayır ()

Soru 5: Depremde evinizin hasar durumu nedir?

Hasarsız ()

Az hasarlı ()

Ağır hasarlı / Yıkılacak / Yıkık ()

Soru 6: Ailenizde bakmakla yükümlü olduğunuz (anne-baba, eşiniz ve çocuğunuz/çocuklarınız, engelli veya yaşlı aile bireyi dâhil) birisi var mı?

() Evet

() Hayır

Soru 7: Herhangi bir geliriniz var mı? (Kira, sosyal yardım, dul yetim aylığı, emeklilik, işsizlik ödeneği vb.)

() Evet

() Hayır

Soru 8: Hanenizde sizin dışınızda gelir getirici herhangi bir işte çalışan var mı?

() Evet

() Hayır

Soru 9: Hanenizin ortalama geliri ne kadardır? (7. ve 8. sorunun her ikisine de “Hayır” cevabı veren kişiler bu soruyu cevaplamayacaklardır. 10. sorudan devam edeceklerdir.)

() Asgari Ücret Altı

() Asgari Ücret

() Asgari Ücret Üzeri

() Hane Geliri Yok

Soru 10: İş tecrübeniz var mı?

Evet (11. soruya geçebilirsiniz.)

Hayır (15. soruya geçebilirsiniz.)

Soru 11: Son çalıştığınız mesleği belirtiniz.

(.....) TMS eklenecek.

Soru 12: Son çalıştığınız sektörü belirtiniz.

(.....) 22 Lİ NACE EKLENECEK.

Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık

Madencilik ve Taş Ocakçılığı

İmalat

Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtım

Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri

İnşaat

Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı

Ulaştırma ve Depolama

Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri

Bilgi ve İletişim

Finans ve Sigorta Faaliyetleri

Gayrimenkul Faaliyetleri

Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler

İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri

Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik

Eğitim

İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri

Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor

Diğer Hizmet Faaliyetleri

Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri; Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik

Olarak Ayrım Yapılmamış Mal ve Hizmet Üretim Faaliyetleri

Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Kendi Adına Menkul Sermaye İradı Faaliyetleri (Temettü, Banka Faizi, İştirak Kazançları vb.)

Soru 13: En son çalıştığınız işteki durumunuz neydi?

İşçi ()

Kendi hesabına çalışan ()

Platform çalışanı (Kurye vb.) ()

İşveren ()

Soru 14: Toplam iş tecrübenizin süresini belirtiniz.

0-6 ay ()

6 ay-1 yıl ()

1-5 yıl ()

5-10 yıl ()

10 yıl ve daha fazla ()

Soru 15: İş aradığınız meslekleri belirtiniz. (Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

(.....) TMS eklenecek.

Soru 16: Çalışma hayatında sizi ön plana çıkaracağını düşündüğünüz becerilerinizi yazınız.

(.....) açık uçlu belirtilecek.

Soru 17: İş aradığınız meslekte kendinizde eksikliğini hissettiğiniz beceriler hangileridir? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

Bilgisayar kullanımı () (.....) açık uçlu belirtilecek.

Programlama dili bilgisi ()

Analitik düşünebilme ()

İletişim ve ifade yeteneği ()

İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü ()

Sorun çözme ve inisiyatif alabilme ()

Takım çalışması ()

Yabancı dil ()

Yeterli mesleki/teknik bilgi () (.....) açık uçlu belirtilecek.

İş tecrübesi ()

Fiziki ve bedensel yeterlilik () () açık uçlu belirtilecek.

Diğer () () açık uçlu belirtilecek.

Soru 18: İŞKUR'a başvurma sebebinizi/sebeplerinizi belirtiniz. (birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

İş aramak ()

İşsizlik Sigortası ödeneğinden faydalanmak ()

Toplum Yararına Programa katılmak ()

Mesleki eğitim kurs ve işbaşı eğitim programlarından faydalanmak ()

Diğer ()

Soru 19: Hangi sektörde/sektörlerde çalışmayı tercih edersiniz? (birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

() 22 Lİ NACE EKLENECEK.

Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık

Madencilik ve Taş Ocakçılığı

İmalat

Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtım

Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri

İnşaat

Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı

Ulaştırma ve Depolama

Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri

Bilgi ve İletişim

Finans ve Sigorta Faaliyetleri

Gayrimenkul Faaliyetleri

Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler

İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri

Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik

Eğitim

İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri

Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme Ve Spor

Diğer Hizmet Faaliyetleri

Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri; Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik

Olarak Ayrım Yapılmamış Mal ve Hizmet Üretim Faaliyetleri

Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Kendi Adına Menkul Sermaye İradı Faaliyetleri (Temettü, Banka Faizi, İştirak Kazançları vb.)

Soru 20: İş konusunda özel bir kriteriniz var mı?

Evet () (21. Soruya geçebilirsiniz.)

Hayır, hiçbir kriterim yok. () (23. Soruya geçebilirsiniz.)

Soru 21: Aşağıdaki koşullardan size en uygun olanı işaretleyiniz.

Sadece evden/uzaktan çalışabilirim. Evet () Hayır ()

Sadece evime yakın bir işyerinde çalışabilirim. Evet () Hayır ()

Sadece kısmi süreli/part-time çalışabilirim. Evet () Hayır ()

Gece çalışması yapamam; sadece gün içinde çalışabilirim. Evet () Hayır ()

Sadece çocuk/engelli/yaşlı bakım hizmeti sağlanırsa çalışabilirim. Evet () Hayır ()

Sadece masa başı çalışabilirim. Evet () Hayır ()

Soru 22: Aşağıdaki koşullardan size en uygun olanı işaretleyiniz.

Sadece kendi işimde/işyerimde çalışabilirim. Evet () Hayır ()

Sadece kendi mesleğimde çalışabilirim. Evet () Hayır ()

Yeni bir meslek edinmeye/öğrenmeye hazırım. Evet () Hayır ()

Soru 23: İşinizi kaybetmenize deprem mi sebep oldu?

Evet ()

Hayır, deprem öncesi işten çıkmıştım. ()

Daha önce çalışmadım. ()

Soru 24: Ne kadar süredir iş arıyorsunuz?

0-6 ay ()

6 ay-1 yıl ()

1-5 yıl ()

5 yıl ve daha fazla ()

Soru 25: İş aramanızda deprem belirleyici bir etken midir?

Evet ()

Hayır, deprem öncesinde de iş arıyordum. ()

Soru 26: Yakın zamanda herhangi bir ile göç etmeyi düşünüyor musunuz?

Evet (27. Soruya geçiniz.)

Hayır (31. Soruya geçiniz.)

Soru 27: Hangi nedenle göç etmeyi düşünüyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

Eğitim için ()

Çocukların eğitimi için ()

Çalışmak amaçlı ()

Barınma imkânı olmadığı için ()

Yeni afet olabileceği endişesi ile ()

Diğer ()

Soru 28: Göç etmeniz halinde uygun koşullar oluştuğunda geri dönmeyi düşünür müsünüz?

Evet () (29. soruya geçebilirsiniz.)

Hayır () (30. soruya geçebilirsiniz.)

Soru 29: Geri dönmeyi düşünme sebebinizi belirtiniz.

(.....)

Soru 30: Geri dönmeyi düşünmeme sebebinizi belirtiniz.

(.....)

Soru 31: Deprem bölgesinde uzun süreli olarak istihdam edilmek ister misiniz?

Evet () (32. soruya geçebilirsiniz.)

Hayır () (33. soruya geçebilirsiniz.)

Soru 32: Uzun süreli istihdam edilmeyi düşünme sebebinizi belirtiniz.

(.....)

Soru 33: Uzun süreli istihdam edilmeyi düşünmeme sebebinizi belirtiniz.

(.....)

KATKILARINIZDAN DOLAYI TEŞEKKÜR EDERİZ.

EK 4: İŞVEREN SORU FORMU

DEPREM BÖLGESİNDE İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL DURUMU, 2023 İŞVEREN SORU FORMU

İŞKUR, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca belirlenen görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde; işgücü piyasası analizleri gerçekleştirmektedir. Bu bağlamda; deprem bölgesine ilişkin politika ve programların geliştirilmesine kaynak sağlamak amacıyla bölgenin yeniden yapılandırılması adına bölgedeki işgücü piyasası yapısının ve profilinin belirlenmesi ihtiyacı karşılanacaktır.

Bu araştırma formu 4 Eylül – 6 Ekim 2023 tarihleri arasında Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) kapsamında Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'nden temin edilen örneklem listesinde bulunan işyerlerine uygulanacaktır.

Soru 1: İlınızı belirtiniz.

Kahramanmaraş

Hatay

Adıyaman

Osmaniye

Gaziantep

Adana

Kilis

Malatya

Diyarbakır

Şanlıurfa

Elazığ

Soru 2: İşyerinizin faaliyet gösterdiği bölge/site bilgisini seçiniz.

Organize Sanayi Bölgesinde ()

Küçük Sanayi Sitesinde ()

Teknopark ve Teknokent ()

İl ve ilçe merkezi ()

Diğer (.....)

Soru 3: İşyerinizin 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden sonraki faaliyet durumu nedir?

Faaliyetimiz yok. () (4. Sorudan devam ediniz.)

Faaliyetimiz devam ediyor. () (6. Sorudan devam ediniz)

Soru 4: Faaliyetinizin durma nedeni nedir?

(.....)

Soru 5: İşyerinizin faaliyetlerinin devam etmesi için nelere ihtiyaç duymaktasınız? (İsteğe bağlı)

(.....) (19. Sorudan devam ediniz)

Soru 6: Deprem sonrasında işyerinizin faaliyetleri ile ilgili uygun olan durumları seçiniz.

Deprem dolayısıyla uzaktan çalışma/E-ticaret yapıyoruz. ()

Deprem dolayısıyla konteynerda/mobil çarşıda faaliyetimiz devam ediyor. ()

Deprem dolayısıyla başka illerde faaliyetimiz devam ediyor. ()

Deprem öncesindeki fiziksel koşullarla faaliyete devam ediyoruz ()

Deprem sonrasında sağlam bir binaya taşınarak faaliyetimize devam ediyoruz ()

Soru 7: Depremden sonra faaliyet gösterdiğiniz sektörünüzü değiştirdiniz mi?

Evet () (8. Sorudan devam ediniz)

Hayır () (9. Soruya geçiniz)

Soru 8: Eski ve yeni sektör bilginizi giriniz.

Eski sektör (.....)

Madencilik ve Taş Ocakçılığı

İmalat

Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı

Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri

İnşaat

Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı

Ulaştırma ve Depolama

Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
Bilgi ve İletişim
Finans ve Sigorta Faaliyetleri
Gayrimenkul Faaliyetleri
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
Eğitim
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor
Diğer Hizmet Faaliyetleri

Yeni sektör (.....)

Madencilik ve Taş Ocakçılığı
İmalat
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
İnşaat
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
Ulaştırma ve Depolama
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
Bilgi ve İletişim
Finans ve Sigorta Faaliyetleri
Gayrimenkul Faaliyetleri
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
Eğitim
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor
Diğer Hizmet Faaliyetleri

Soru 9: Deprem fiziksel zararı dışında işyerinizi hangi açılardan etkiledi? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

Satışlar/Siparişler arttı. ()

Satışlar/siparişler azaldı. ()

Hammadde/girdi tedariki zarar gördü. ()

Alacakların tahsilinde sıkıntı oluştu. ()

Borç ödeme aczi oluştu ()

Personel sıkıntısı oluştu. ()

Lojistik sıkıntısı oluştu. ()

Altyapı zarar gördü. ()

Diğer. ()

Soru 10: Çalışanlarınız için aşağıdaki imkânlardan hangilerini sağlayabilirsiniz?

Çalışanlarım evden/uzaktan çalışabilir. Evet () Hayır ()

Çalışanlarım kısmi süreli/part-time çalışabilir. Evet () Hayır ()

İşyerimde gece çalışması da yapılabilmektedir. Evet () Hayır ()

Çalışanlarım için geçici barınma imkânı sağlayabilirim. Evet () Hayır ()

Çalışanlaruma servis imkânı sağlayabilirim. Evet () Hayır ()

Soru 11: İşyerinizde ilave eleman ihtiyacınız var mı?

Evet () (.....) (TMS eklenecek. Birden fazla seçilebilir.)

Hayır ()

Soru 12: Deprem sonrasında eleman temininde güçlük çekiyor musunuz?

Evet () (13. Soruya geçiniz)

Sadece barınma sorunu nedeniyle güçlük çekiyorum. (13. Soruya geçiniz)

Hayır () (15. Soruya geçiniz)

Soru 13: Hangi meslekte/mesleklerde eleman temininde güçlük çekiyorsunuz?

(.....) (TMS eklenecek, birden fazla seçenek seçilebilir.)

Soru 14: Eleman temininde güçlük çektiğiniz mesleklerde hangi becerilere ihtiyaç duymaktasınız?

(.....)

Soru 15: Deprem sonrasında istihdam durumunuz nasıl değişti?

Çok azaldı. ()

Azaldı. ()

Değişmedi. ()

Arttı. ()

Çok arttı. ()

Soru 16: Çalışanlarınızın barınma problemi var mı?

Problem var. ()

Problem yok. ()

Soru 17: İşletmenizin kapasite kullanım oranı nedir?

Yüzde 75-100 ()

Yüzde 50-75 ()

Yüzde 50'nin altında ()

Soru 18: Aşağıdakilerden hangisi gerçekleşirse üretim kapasiteniz artar? (En önemli 3 seçeneği işaretleyiniz.)

İşçi ücret sübvansiyonu () (çalıştırılacak her işçi için işyerlerine ücret desteği)

İşgücü arzının artması ()

Hammadde tedariki ()

Lojistik sorununun çözülmesi ()

Uygun kredi imkânlarının sağlanması ()

Barınma problemlerinin çözülmesi ()

Şehrin altyapı sorununun çözümü ()

İşyerinin yeniden inşası/onarımı ()

Soru 19: İşletmenizi kalıcı veya geçici olarak başka şehirlere taşımayı düşünüyor musunuz? Hangi şehir ve neden?

Evet (Şehir adı:) (Neden? :)

Hayır ()

Soru 20: Kısa çalışma ve/veya nakdi ücret desteğinden faydalandınız mı?

Evet () (21. Soruya geçiniz.)

Hayır () (22. Soruya geçiniz.)

Soru 21: Kısa çalışma ve/veya nakdi ücret desteğinin işyerinizdeki istihdama etkisi nasıl olmuştur?

Kısa çalışma ve/veya nakdi ücret desteği bittikten sonra işyerimi tamamen kapattım. ()

Kısa çalışma ve/veya nakdi ücret desteği bittikten sonra istihdamımı korudum. ()

Kısa çalışma ve/veya nakdi ücret desteği bittikten sonra istihdamımı azalttım. ()

Kısa çalışma ve/veya nakdi ücret desteği bittikten sonra istihdamımı artırdım. ()

Soru 22: Kısa çalışma ve/veya nakdi ücret desteğinden faydalanmama nedeniniz nedir?

Fiziki veya teknik sebeplerle başvuramadım.

Başvurdum ama faydalanamadım.

Bu imkândan haberdar değildim.

İhtiyaç duymadım.

Diğer (.....)

Soru 23: Deprem sonrası süreçte işyerinizin üretim/hizmet kapasitesi bakımından bugünden itibaren ne kadar sürede deprem öncesi döneme döneceği kanaatindesiniz?

Deprem öncesi dönemdeki üretim/hizmet kapasitesine döndüm. ()

0-6 ay ()

6 ay- 1 yıl ()

1 yıl – 3 yıl ()

3 yıldan fazla

Soru 24: Sizce deprem sonrasında, deprem bölgesinin ihtiyaçları doğrultusunda hangi alanlar/sektörler ön plana çıkmıştır? (İsteğe bağlı)

(.....)